

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Alueellinen jätehuoltolautakunta, § 50, 22.10.2025

Alueellinen jätehuoltolautakunta, § 25, 20.05.2025

Alueellinen jätehuoltolautakunta, § 44, 03.09.2025

§ 50

Alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksa 1.5.2026 alkaen

TRE:4285/02.04.03/2024

Alueellinen jätehuoltolautakunta, 22.10.2025, § 50

Valmistelija / lisätiedot:

Toppila Anu

Valmistelijan yhteystiedot

Jätehuoltopäällikkö Anu Toppila, puh. 040 806 3362, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Toppila Anu, Jätehuoltopäällikkö

Päätösehdotus

Liitteenä 1 oleva alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksa hyväksytään käyttöön otettavaksi toimialueen kunnissa.

Jätetaksa tulee voimaan 1.5.2026 mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Samalla alueellisen jätehuoltolautakunnan 13.12.2023 § 54 hyväksymä jätetaksa kumotaan.

Perustelut

Jätehuoltolautakunta päätti 20.5.2025 (§ 25) asettaa alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaesityksen julkisesti nähtäville 28.5.-26.6.2025. Taksaesitys on ollut julkisesti nähtävillä Tampereen kaupungin virallisella ilmoitustaululla sekä alueellisen jätehuoltolautakunnan internetsivuilla. Asianosaisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta hallintolain mukaisesti. Asian vireilläolosta on tiedotettu julkisen kuulutuksen, lehti-ilmoituksen ja tiedotteen avulla. Lisäksi asianosaisille järjestettiin 2.6.2025, 4.6.2025 ja 6.6.2025 info- ja keskustelutilaisuudet putkikeräysjärjestelmän jätetaksaan esitettävistä muutoksista.

Jätetaksa koskee Tampereen Vuoreksen ja Ranta-Tampellan kaupunginosissa käytössä olevilla alueellisilla putkikeräysjärjestelmillä kerättäviä asumisen ja kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan jätteitä sekä muuta yhdyskuntajätettä, joka kerätään yhdessä edellä tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräysjärjestelmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Jätetaksaesityksestä jätetyt lausunnot ja mielipiteet

Putkijärjestelmän jätetaksaesityksestä on jätetty esityslistan valmistumiseen mennessä neljä lausuntoa

- Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry,
- Pirkanmaan Jätehuolto Oy,
- Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy ja
- Pirkan Putkikeräys Oy.

Jätetaksaa koskevasta muutosesityksestä mielipiteensä on jättänyt kuulutusaikana kaksi yksityishenkilöä sekä yksi Ranta-Tampellan taloyhtiö. Tämän lisäksi 15 Ranta-Tampellan alueen taloyhtiötä on 16.9.2024 toimittanut jätehuoltolautakunnalle yhteisen kirjelmän alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksan valmistelua koskien. Lausuntojen ja mielipiteiden sisältöä on käsitelty jätehuoltolautakunnan kokouksessa 3.9.2025 (§ 44), minkä lisäksi lausunnot ja mielipiteet on esitetty liitteessä 2. Vastineet lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3 niiltä osin kuin esille nostetut asiat liittyvät nyt käsitellyssä oleviin jätetaksaan esitettäviin muutoksiin.

Monessa palautteessa otetaan myös kantaa Tampereen kaupungin rooliin ja vastuuseen asiassa, tontinluovutussopimusten ehtoihin, järjestelmän liittymismaksujen oikeudelliseen asemaan tai putkiyhtiöiden osakassopimusten sisältöön. Lisäksi mielipiteissä otettiin myös kantaa putkiyhtiöiden järjestelmän käyttäjille esittämiin yksityisoikeudellisiin sopimuksiin, niiden sisältöön ja maksujen tasoon. Nämä asiat eivät ole jätehuoltolautakunnan toimivallassa, eivätkä ne kytkeydy nyt käsitellyssä olevaan jätehuoltolautakunnan hyväksymään julkisoikeudelliseen jätetaksaan.

Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella jätetaksaan tehdyt muutokset

Lausunto- ja mielipidepalautteen perusteella alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksan voimaantuloa on pidennetty aiemmin esitetystä. Annetun palautteen takia jätetaksan esitetään astuvaksi voimaan 1.5.2026 muutoksenhausta huolimatta. Siirtymäaika on asetettu, koska jätetaksan muutoksella voi olla merkittäviä vaikutuksia putkikeräysjärjestelmän käyttäjiin, putkiyhtiöihin ja yhtiöiden osakkaisiin. Siirtymäaikana putkiyhtiöt ja järjestelmän käyttäjät pyrkivät sopimaan siitä, miten katetaan putkijärjestelmän ylläpito- ja rahoituskulut, jotka poistetaan jätetaksasta. Jos sopimuksia ei synny, voi se johtaa putkikeräysjärjestelmien alasajoon. Tällöin Vuoreksen ja/tai Ranta-Tampellan putkikeräysjärjestelmät voidaan joutua korvaamaan muunlaisilla jätehuoltoratkaisuilla. Edellä mainitun takia myös korvaavan jätehuoltojärjestelmän suunnittelulle ja mahdolliselle toimeenpanolle on varattava riittävästi aikaa. Tampereen kaupungin, jätehuoltoviranomaisen ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n välisissä keskusteluissa nyt asetettava siirtymäaika on katsottu riittäväksi myös mahdollisen korvaavan järjestelmän toteuttamiseen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaan ei esitetä muita sisällöllisiä tai rakenteellisia muutoksia, vaikka osassa mielipiteistä vastustettiin putkijärjestelmän ylläpito- ja rahoituskustannusten poistamista julkisoikeudellisesta jätetaksasta. Ympäristöministeriön jätelain tulkintaa ja tarkentamistarvetta koskeva kannanotto huomioiden, sääntelyä tulee tarkastella siten, että kunnan järjestämä jätehuolto alkaa vasta koonta-asemalta. Jätetaksalla voidaan siten kattaa vain ne kustannukset, jotka muodostuvat kunnalle jätehuollon järjestämisestä koonta-asemalta alkaen. Tämän takia putkijärjestelmän ylläpito- ja rahoituskuluja joudutaan esittämään poistettavaksi julkisoikeudellisesta jätetaksasta.

Maksumuistutukset ja jätetaksan voimaantulo

Jätelaki säätelee jätemaksuja koskevien maksumuistutusten käsittelyä. Jätehuoltoviranomainen voi jätelain 81 §:n mukaisesti kohtuullistaa jätemaksua, mikäli taksan mukaista maksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä. Maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa jätelaskun saamisesta kirjallinen muistutus asiasta kunnan jätehuoltoviranomaiselle.

Jätetaksaa esitetään astuvaksi voimaan 1.5.2026, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. Samassa yhteydessä alueellisen jätehuoltolautakunnan 13.12.2023 § 54 hyväksymä jätetaksa kumotaan. Kumottua jätetaksaa sovelletaan siihen saakka, kunnes uusi jätetaksa astuu voimaan. Jätetaksa on voimassa toistaiseksi, kunnes eri päätöksellä toisin määrätään.

Toimivalta: Hallintosääntö 23 §

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Arto Vuojolainen, Kati Skippari, Patricia Nikko, Jonna Wahlroos, Pirkanmaan Jätehuolto Oy, Pirkan Putkikeräys Oy, Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy, Kuulutus

Liitteet

- 1 Liite 1 Jätela 22.10.2025 Alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksa 1.5.2026 alkaen
 - 2 Liite 2 Jätela 22.10.2025 Lausunnot ja mielipiteet jätetaksaan esitettävistä muutoksista
 - 3 Liite 3 Jätela 22.10.2025 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin
-

Alueellinen jätehuoltolautakunta, 20.05.2025, § 25

Valmistelijat / lisätiedot:
Toppila Anu

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Toppila Anu, Jätehuoltopäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Päätösehdotus oli

Esitys alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen asetetaan julkisesti nähtäville 28.5.-26.6.2025 Tampereen kaupungin ilmoitustaululle julkiseen tietoverkkoon.

Asianosaisille varataan mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta 26.6.2025 mennessä.

Perustelut

Jätelain vaatimukset kunnan jätemaksulle

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätmaksuilla katetaan kaikki kustannukset, joita aiheutuu lakisääteisen kuntavastuullisen jätehuollon toteuttamisesta (esim. jätteiden kuljetus, käsittely ja hyötykäyttö, neuvonta, tiedotus ja valistus, jätehuollon kehittäminen ja investointeihin varautuminen). Jätmaksuilla katetaan myös lakisääteisten jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen.

Jätelain luvussa 9 säädetään jätemaksun ja sen perustana olevan jätetaksan laadinnasta. Jätetaksa on asiakirja, joka sisältää luettelon käytössä olevista jätemaksuista ja niiden laskentaperusteista yksikköhintoineen. Kunnassa on oltava voimassa oleva jätetaksa, jotta julkisoikeudellista jätemaksua voidaan periä. Jätetaksan mukaisten maksujen on vastattava kunnan tarjoamaa jätehuollon palvelutasoa sekä mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Jätetaksa koskee niitä alueellisella putkikeräysjärjestelmällä kerättäviä jätteitä, jotka jätelain 32 §:n mukaisesti kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle. Taksa ei koske muuta kunnan ensisijaiselle ja toissijaiselle jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvia jätteitä eikä saostus- ja umpisäiliölietteitä, joille on omat taksansa.

Jätetaksa päätetään ilman arvonlisäveroa. Esityksessä jätetaksaksi yksikköhinnoille esitetään informatiivisuuden vuoksi myös arvonlisäverollinen yksikköhinta pyöristettynä likiarvona.

Jätetaksan valmistelu

Pirkanmaan Jätehuolto Oy on toimittanut 13.9.2024 alueelliselle jätehuoltolautakunnalle vuoden 2025 jätetaksoiden valmisteluaineistot, jotka ovat pitäneet sisällään myös alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksan. Tämän jälkeen alueellinen jätehuoltolautakunta on selvittänyt putkikeräysjärjestelmän jätetaksaan liittyviä juridisia kysymyksiä. Selvittävänä olleet asiat ovat koskeneet erityisesti alueellisen putkikeräysjärjestelmän yhtiöoikeudelliseen pohjaan liittyviä velvoitteita ja julkisoikeudellisen jätemaksun roolia näiden kustannusten kattamisessa. Selvittävänä ollut kysymys on keskittynyt ennen kaikkea siihen, mistä kunnan jätehuollon järjestämisvastuu alkaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

putkikeräysjärjestelmässä ja mitä putkikeräysjärjestelmän kustannuksia on mahdollista kattaa julkisoikeudellisella jätetaksalla.

Valmistelutyön tueksi on pyydetty useita asiantuntijalausuntoja, jotka ovat liitteessä 3. Jätehuoltoviranomainen on tilannut alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksan valmistelua varten kaksi asiantuntijalausuntoa (Suomen Kuntaliitto, ympäristöministeriö). Lisäksi yksi asiantuntijalausunto on tilattu jätehuoltoviranomaisen ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n yhteistoimeksiantona (Borenius Asianajotoimisto Oy), minkä lisäksi Pirkanmaan Jätehuolto Oy on tilannut myös oman asiantuntijalausuntonsa (HPP Asianajotoimisto Oy). Näiden lausuntojen avulla on pyritty selvittämään putkikeräysjärjestelmiä koskevia oikeudellisia kysymyksiä. Asiantuntijalausunnoista käy ilmi, että voimassa oleva jätelaki (646/2011) on puutteellinen putkikeräysjärjestelmiä koskevan sääntelyn osalta. Kaikissa lausunnoissa tuodaan kuitenkin yhtenevästi esille, että putkikeräysjärjestelmässä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun voidaan todennäköisesti katsoa alkavan jätteen koonta-asemalta, jota pidetään jätelain 40 §:n tarkoittamana kiinteistöjen haltijoiden yhteisesti järjestämänä jätteen vastaanottopaikkana. Ympäristöministeriö on ilmoittanut pyrkivänsä korjaamaan jätelakia vuoden 2026 aikana tämän tulkinnan mukaiseksi. Koska kunnan jätehuollon järjestämisvastuu alkaisi vasta koonta-asemalta, julkisoikeudellisella jätetaksalla voidaan kattaa vain ne kustannukset, jotka kunnalle muodostuvat jätehuollon järjestämisestä koonta-asemalta alkaen.

Kahdessa lausunnossa tuodaan esille myös vaihtoehtoisen tulkinnan mahdollisuus. Tässä putkikeräysjärjestelmän syöttöluukut voitaisiin nähdä jätteen vastaanottopaikkana, jolloin putkikeräysjärjestelmä voitaisiin katsoa osaksi kunnallista jätteenkuljetusta. Tällöin Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle kuljetuspalvelun hankinnasta aiheutuvat kustannukset voitaisiin sisällyttää kunnan jätemaksuun. Kuitenkaan suoraan putkikeräysyhtiöille putken operoinnista, ylläpidosta ja rahoituksesta aiheutuvia kuluja ei voitaisi sisällyttää julkisoikeudelliseen jätemaksuun.

Alueellinen jätehuoltolautakunta on käsitellyt asiantuntijalausuntojen sisältöä 9.4.2025 olleen kokouksen ajankohtaiskatsauksessa. Jätehuoltolautakunta on keskustelun jälkeen päättänyt pyytämään Pirkanmaan Jätehuolto Oy:tä päivittämään jätetaksan valmisteluaineistoa siten, että se sisältää ainoastaan ne kunnalle jätehuollon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset, joita aiheutuu jätehuollon järjestämisestä koonta-asemalta eteenpäin sekä putkikeräysjärjestelmää täydentävistä lähikeräyspisteistä. Pirkanmaan Jätehuolto Oy on toimittanut päivitetyn taksa-aineiston jätehuoltoviranomaiselle 30.4.2025.

Jätetaksan rakenne ja merkittävimmät muutokset jätetaksaan

Nyt käsittelyssä on esitys alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen (liite 1). Alueelliset putkikeräysjärjestelmät ovat käytössä Tampereen kaupungin Vuoreksen ja Ranta-Tampellan kaupunginosissa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Putkikeräysjärjestelmän jätemaksu on aikaisempien vuosien tapaan ns. kokonaisjätemaksu. Se määräytyy pienkiinteistöasiakkaille (ei asunto-osakeyhtiömuotoiset kiinteistöt) huoneistojen lukumäärään perustuvana vuosimaksuna. Suurkiinteistöasiakkaalta peritään puolestaan asemakaavan mukaiseen kerrosneliömetrimäärään perustuvaa jätemaksua. Poikkeuksen muodostavat enintään 15 asuinhuoneistoa käsittävät suurkiinteistöasiakkaat, joilta peritään huoneistojen lukumäärään perustuvaa vuosimaksua. Tämä käytäntö vastaa aikaisempia vuosia.

Jätetaksaan esitetään rakenteellista muutosta sen osalta, mitä kustannuksia julkisoikeudellisella jätetaksalla katetaan. Julkisoikeudellisen jätetaksan mukainen jätemaksu sisältää jatkossa perusmaksun, jätteen kuljetuksen koonta-asemalta, jätteen käsittelyn sekä jätteen keräyksen ja kuljetuksen putkikeräystä täydentäviltä lähikeräyspisteiltä sekä näiden lähikeräyspisteiden ylläpidon.

Jätetaksalla katettavista julkisoikeudellisista kustannuksista esitetään poistettavaksi putkijärjestelmän operointi- ja rahoituskulut. Tämä johtuu siitä, että putkikeräysjärjestelmien rakentaminen tai järjestelmien ylläpitäminen eivät kuulu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle. Jätteen keräyksen järjestelyt kiinteistöillä kuuluvat sekä putkikeräysjärjestelmässä että perinteisessä jätehuollossa kiinteistön haltijoiden vastuulle. Kyseinen toimintatapa vastaa pääkaupunkiseudun putkikeräysjärjestelmissä yleisesti käytössä olevaa toimintamallia. Muutos tehdään asiaa koskevien asiantuntijalausuntojen takia sekä ympäristöministeriön lausunnossa esille tuomaa jätelainsäädännön muutosta ennakoiden.

Operointi- ja rahoituskulujen osuus putkijärjestelmän jätemaksuista on ollut suuri. Näiden kustannuselementtien poistaminen julkisoikeudellisesta jätetaksasta laskee julkisoikeudellisen jätemaksun tasoa. Muutokset on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 2. Putkikeräysjärjestelmän operointi- ja rahoituskulut on jatkossa rahoitettava muilla tavoin, eikä alueellisella jätehuoltoviranomaisella ole roolia näiden maksujen määrittämisessä tai maksujen suuruudesta päättämisessä. Putkikeräysyhtiöt ovat käynnistämässä neuvottelut putkiyhtiöiden osakkaiden ja järjestelmän käyttäjien kanssa näiden kustannusten kattamiseksi.

Julkisoikeudellisen jätemaksun osalta muutokset johtuvat jätteen käsittelyn ja kuljetuskustannusten sekä täydentävien lähikeräyspisteiden ylläpitokustannuksissa tapahtuneista muutoksista. Jätteen käsittelyn kustannuksiin esitetään tehtäväksi vastaavia korotuksia kuin on tehty kunnan ensisijaisen vastuun jätetaksan vuoden 2025 alussa. Sekäjätteen käsittelymaksuksi esitetään 1.10.2025 alkaen 125 €/t sisältäen myös biojätteen käsittelymaksun. Maksu vastaa kunnan ensisijaisen vastuun jätetaksan käsittelyhintaa. Tällä hetkellä putkikeräysjärjestelmän

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

jätetaksassa sekajätteen käsittelymaksu on 120 €/t. Korotusesityksen perusteena ovat yleinen kustannustason nousu sekä jätteen käsittelykustannusten nousu.

Jättemaksuun sisältyvään perusmaksuun ei esitetä muutoksia vuodesta 2024. Jättemaksun perusmaksuosuudella esitetään edelleen katettavaksi tiedotusta ja neuvontaa, kotitalouksien vaarallisten jätteiden jätehuoltoa, jäteasemien ja ekopisteiden hoitoa sekä jätehuoltoviranomaisen kustannuksia. Putkikeräysjärjestelmän jätetaksan perusmaksu on samansuuruinen kuin kunnan ensisijaisen vastuun jätetaksan perusmaksu.

Muutoksen myötä pientalojen julkisoikeudellisen jättemaksun suuruus olisi 189,37 € vuodessa (sis. alv 25,5 %). Muualla Tampereella pientalojen jätehuollon kustannus on 258,55 € vuodessa (sis. alv 25,5 %), kun palveluina on jätehuoltomääräysten edellyttämä sekajäteastia (240 litraa, tyhjennys 2 viikon välein) ja biojäteastia (140 litraa, tyhjennys kesällä 2 viikon ja talvella 4 viikon välein). Suurkiinteistöjen osalta vertailu on vaikeampaa, koska jätehuollon kustannuksissa on taloyhtiöittäin suuriakin eroja. Esimerkiksi Ranta-Tampellan taloyhtiöiden toimittamien laskelmien mukaan perinteisen jätehuollon kustannukset ovat tarkastelun kohteena olleilla taloyhtiöillä vaihdelleet 0,90 € - 2,18 €/k-m² /vuosi välillä. Nyt kustannukseksi esitetään 1,26 €/k-m²/vuosi (sis. alv 25,5 %).

Jätetaksan teksteihin esitetään lisäksi tehtäväksi rakenteellisesta muutoksesta johtuvat päivitykset. Lisäksi lisätöistä esitetään poistettavaksi kadonneen avaimen uusimiseen liittyvä maksu. Myös tämä maksu liittyy järjestelmän ylläpitokustannuksiin, joita ei enää jatkossa kateta julkisoikeudellisella jätetaksalla.

Jätetaksaa koskeva päätöksenteko ja taksan voimaantulo

Jätetaksaa esitetään astuvaksi voimaan 1.10.2025, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. Ennen jätetaksan hyväksymistä kuntalaisille ja muille asianosaisille on varattava vaikutusmahdollisuus asiaan hallintolain 41 §:n mukaisesti. Vaikutusmahdollisuuksien varaamisen ja mahdollisten muutosten jälkeen jätetaksa tuodaan hyväksyttäväksi jätehuoltolautakunnalle.

Hallintosäännön 23 §:n mukaan alueellisen jätehuoltolautakunnan tehtävänä on toimia jätelain mukaisena yhteistoiminta-alueen kuntien jätehuoltoviranomaisena, jonka tehtävänä on päättää jätelaissa säädetyistä viranomaistehtävistä.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Arto Vuojolainen, Kati Skippari, Pirkanmaan Jätehuolto Oy, Kuulutus

Liitteet

1 Liite 1 Jätela 20.5.2025 Esitys alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

2 Liite 2 Jätela 20.5.2025 Esitetyt muutokset jätemaksuihin 1.10.2025 alkaen

3 Liite 3 Jätela 20.5.2025 Asiantuntijalausunnot putkikeräysjärjestelmää koskien

4 Liite 4 Jätela 20.5.2025 Kuulutus putkikeräyksen jätetaksaesityksestä 1.10.2025

Alueellinen jätehuoltolautakunta, 03.09.2025, § 44

Valmistelijat / lisätiedot:

Toppila Anu

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Esittelijä: Toppila Anu, Jätehuoltopäällikkö

Päätösehdotus oli

Asian valmistelun tilanne merkitään tiedoksi.

Perustelut

Alueellinen jätehuoltolautakunta käsitteli alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaesitystä (§ 25) ja kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin esitettäviä muutoksia (§ 24) kokouksessaan 20.5.2025. Jätehuoltolautakunta päätti asettaa muutosesitykset julkisesti nähtäville 28.5.-26.6.2025. Lisäksi asianosaisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta.

Muutosesitykset liittyvät alueellisen jätehuoltolautakunnan selvittämiin putkikeräysjärjestelmiä koskeviin juridisiin kysymyksiin. Selvittävänä olleet asiat ovat koskeneet alueellisen putkikeräysjärjestelmän yhtiöoikeudelliseen pohjaan liittyviä velvoitteita ja julkisoikeudellisen jätemaksun roolia näiden kustannusten kattamisessa. Selvittävänä ollut kysymys on keskittynyt ennen kaikkea siihen, mistä kunnan jätehuollon järjestämisvastuu alkaa putkikeräysjärjestelmässä ja mitä putkikeräysjärjestelmän kustannuksia on mahdollista kattaa kunnan julkisoikeudellisella jätetaksalla. Näillä linjauksilla on olennaisia vaikutuksia kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin sekä kunnan määrittämään julkisoikeudelliseen jätetaksaan.

Asiaa koskevien asiantuntijalausuntojen mukaan kunnan jätehuollon järjestämisvastuu alkaisi vasta jätteiden koonta-asemalta, mihin jätteet kerätään kunnallisen jäteyhtiön eli Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n järjestämää jätteenkuljetusta varten. Tämän takia julkisoikeudellisilla jätemaksuilla voidaan kattaa vain ne jätehuollon järjestämisen kustannukset, jotka kunnalle muodostuvat jätehuollon järjestämisestä koonta-asemalta alkaen. Yksityisen putkiyhtiön toiminnan kustannuksia, kuten putkijärjestelmän ylläpitoa tai investoinnin rahoitusta, ei voida kattaa julkisoikeudellisin jätemaksuin. Koska voimassa oleva jätelaki on osoittautunut puutteelliseksi putkikeräysjärjestelmiä koskien,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

ympäristöministeriö on ilmoittanut korjaavansa jätelakia vuoden 2026 aikana edellä mainitun tulkinnan mukaiseksi. Tämän takia alueellinen jätehuoltolautakunta on esittänyt poistavansa julkisoikeudellisesta jätetaksasta putkijärjestelmän ylläpito- ja rahoituskustannukset. Kunnallisia jätehuoltomääräyksiä on myös esitetty muutettavan vastaavasti.

Asianosaisille on järjestetty 2.6., 4.6. ja 6.6.2025 info- ja keskustelutilaisuudet asiaa koskien. Tilaisuuksissa on ollut mukana alueellisen jätehuoltolautakunnan edustajan lisäksi putkiyhtiöiden, Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ja Tampereen kaupungin edustajat. Tilaisuuksissa esiteltiin muutoksen perusteita ja jatkotoimenpiteitä sekä vastattiin alueiden taloyhtiöiden edustajien ja isännöitsijöiden sekä Vuoreksen pientaloasukkaiden kysymyksiin ja palautteisiin asiaa koskien.

Putkijärjestelmän jätetaksan muutoksesta sekä kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin esitettävistä muutoksista on jätetty kuulutusaikana neljä lausuntoa (Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry, Pirkanmaan Jätehuolto Oy, Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy ja Pirkan Putkikeräys Oy). Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskus ja Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen jätelain valvontaviranomaisina ovat todenneet, ettei niillä ole lausuttavaa jätehuoltomääräyksiin esitettävistä muutoksista.

Jätetaksaa koskevasta muutosesityksestä mielipiteensä on jättänyt kaksi yksityishenkilöä sekä yksi Ranta-Tampellan taloyhtiö. Kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin esitettävistä muutoksista mielipiteensä on puolestaan jättänyt kaksi yksityishenkilöä sekä yksi Vuoreksen alueen taloyhtiö.

Monessa lausunnossa tuotiin esille muutoksen taloudelliset vaikutukset sekä vaikutukset putkikeräysjärjestelmien jatkuvuuteen. Jätelain sääntelyn tulkinnalla on laajakantoisia seurauksia putkiyhtiöiden talouteen ja toimintaan sekä yhtiöiden osakkaisiin ja putkikeräysjärjestelmien käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden ja pientalojen jätehuollon järjestelyihin. Ilman riittäviä yksityisoikeudellisia järjestelyjä putkiyhtiöt ajautuvat konkurssiin. Putkiyhtiöt kertovatkin lausunnoissaan käynnistäneensä emoyhtiönsä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa toimenpiteet yksityisoikeudellisten järjestelyjen mahdollistamiseksi.

Esitettyihin muutoksiin liittyvistä riskeistä huolimatta lausunnoissa myös painotetaan, että putkikeräysjärjestelmiä koskeva sääntely on osoittautunut kestävämmällä tavalla puutteelliseksi jätelaissa. Tämän takia asia on ratkaistava siten, että siinä päädytään juridisesti kestävään lopputulokseen. Monessa lausunnossa pidettiin hyvänä, että asiaa on selvitetty ulkopuolisten riippumattomien asiantuntijoiden avulla, mutta toisaalta yhdessä mielipiteessä annettuja lausuntoja pidettiin puolueellisina. Siinä katsottiin, että lausunnoissa tulisi painottaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

enemmän kiinteistön haltijoiden asemaa. Mieli­p­iteessä tuotiin myös esille, että esitetyt muutokset tulisi toimeenpanna vasta sen jälkeen, kun jätelakia on muutettu.

Lausunnoissa ja mieli­p­iteissä tuodaan myös esille alueiden jätehuollon järjestämisen turvaaminen. Esitettävät muutokset eivät saa johtaa tilanteeseen, jossa kiinteistöjen jätehuolto jää edes hetkellisesti ratkaisemattomaan pattitilanteeseen. Siinä tapauksessa, jos putkijärjestelmien toiminta ajettaisiin alas kannattamattomana ja kalliina järjestelmänä, tulee Pirkanmaan Jätehuollon yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa varmistaa se, että putkikeräysalueilla jätehuolto voidaan osakassopimuksista ja kaavasta huolimatta järjestää muulla tavoin. Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry painottaa myös, ettei muutoksesta saisi aiheutua lisäkustannuksia taloyhtiöille. Myös mieli­p­iteissä peräänkuulutettiin sitä, että päätös putkikeräysjärjestelmien mahdollisesta alasajosta tulisi tehdä hallitusti.

Monessa yksityishenkilön jättämässä mieli­p­iteessä kritisoitiin muutosesityksiä. Monen mieli­p­iteen jättäjän mukaan nykyisiin käytäntöihin ei pitäisi tehdä muutoksia huolimatta esimerkiksi ympäristöministeriön antamasta jätelain tulkintaa koskevasta lausunnosta. Mieli­p­iteiden jättäjien mukaan koko putkikeräysjärjestelmä ja sen aiheuttamat kustannukset tulisi sisällyttää osaksi kunnallista jätehuoltojärjestelmää. Vuoreksen alueelta jätetyissä mieli­p­iteissä tuotiin lisäksi esille, että muutoksen myötä kuntalaisten yhdenvertaisuus jätehuoltoon liittyen heikentyisi, minkä lisäksi muutos johtaisi kohtuuttomiin jätemaksuihin vaarantaen eri alueiden yhdenvertaisuuden.

Monessa mieli­p­iteessä ja Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry:n antamassa lausunnossa otetaan kantaa Tampereen kaupungin rooliin ja vastuuseen asiassa. Putkikeräysjärjestelmään liittyvät velvoitteet perustuvat alueiden maankäytönsuunnitteluun sekä tontinluovutusehtoihin, jotka edellyttävät kiinteistöjä liittymään putkikeräysjärjestelmään. Mieli­p­iteissä tuodaan esille, etteivät alueiden kiinteistöt ole voineet vaikuttaa putkikeräysyhtiöön liittymiseen, minkä takia Tampereen kaupungin tulisi kantaa taloudellista vastuuta asiassa. Osassa mieli­p­iteitä tuodaan myös esille asioita järjestelmän liittymismaksujen oikeudellista asemaa koskien. Samoin osassa mieli­p­iteitä otetaan kantaa putkikeräysyhtiöiden osakassopimusten sisältöön.

Jätehuoltolautakunta huomauttaa, että putkikeräysyhtiöiden toiminta on yksityisoikeudellista ja yhtiöiden toiminta perustuu yhtiöiden yhtiöjärjestykseen sekä osakassopimuksiin ja liityntäsopimuksiin. Sen sijaan jätehuoltolautakunnan tehtävät perustuvat jätelakiin, minkä takia jätehuoltolautakunnan toimivalta asiassa on rajattu. Lautakunnan toimivalta ulottuu jätehuoltomääräysten sisältöön ja julkisoikeudelliseen jätetaksaan, minkä takia muutosesityksissä ei voida käsitellä muutosten vaikutuksia putkiyhtiöiden osakassopimuksiin, liittymissopimuksiin, tontinluovutussopimuksiin tai putkiyhtiöiden toimintaan tai talouteen yleisesti. Putkiyhtiöiden osakassopimukset ja liittymismaksut järjestelmiin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

ovat putkiyhtiöiden ja järjestelmän osakkaiden sekä järjestelmään liittyneiden tahojen välisiä kysymyksiä, tontinluovutus sopimusten ehdot sen sijaan sopimusten allekirjoittaneiden ja Tampereen kaupungin välisiä.

Lausunnot ja mielipiteet on esitetty liitteissä 1 ja 2. Yksityiskohtaisemmat vastineet näihin esitetään myöhemmin päätöksenteon yhteydessä.

Asian käsittelyn aikataulu

Alkuperäisen jätetaksaesityksen mukaan tavoitteena oli, että putkijärjestelmän jätetaksa esitettävät muutokset olisi voitu käsitellä jätehuoltolautakunnan kokouksessa 3.9.2025, jolloin muutokset olisivat astuneet voimaan 1.10.2025. Putkiyhtiöiden osakkaille ja Vuoreksen pientaloasukkaille järjestetyissä info- ja keskustelutilaisuuksissa nousi kuitenkin useasti esille toiveet aikataulun pidentämisestä. Tämä korostui myös kuulutusaikana jätetyissä lausunnoissa ja mielipiteissä, joissa monessa todettiin, ettei asianosaisilla ole riittävästi aikaa arvioida muutosten vaikutuksia tai tehdä päätöksiä uusia käyttösopimuksia koskien. Lausunnoissa ja mielipiteissä korostui myös muutoksen hallittu toteutus, mikä vie aikaa.

Myös jätehuoltolautakunta pitää tärkeänä, että putkikeräisy-yhtiöiden toiminnan jatkuvuuden mahdollistaville ratkaisuille sekä mahdollisen korvaavan jätehuoltoratkaisun suunnittelulle varataan riittävästi aikaa. Tämän takia jätehuoltolautakunnalle tuodaan tässä vaiheessa vasta tilannekatsaus asian valmistelusta. Muutosesitykset pyritään tuomaan jätehuoltolautakunnalle päätettäväksi 22.10.2025 olevaan kokoukseen, jolloin muutokset astuisivat voimaan 1.1.2026.

Tiedoksi

Pirkanmaan Jätehuolto Oy, Pirkan Putkikeräys Oy, Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy, Mikko Nurminen, Kati Skippari

Liitteet

- 1 Liite_1_Jätela 3.9.2025 Lausunnot ja mielipiteet jätehuoltomääräyksiin esitettäviä muutoksia koskien
- 2 Liite_2_Jätela 3.9.2025 Lausunnot ja mielipiteet jätetaksa esitettävistä muutoksista
- 3 Liite 3 Jätela 3.9.2025 Pöytäkirjan ote, alueellinen jätehuoltolautakunta 20.5.2025 § 24, kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin ehdotettavat muutokset

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 28.10.2025 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 28.10.2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakuviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampere

28.10.2025

Jonna Koivumäki

Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kunnallisvalitus

§50

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa muutosta hakea myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 310 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksa 1.5.2026 alkaen

Kuntavastuulliset jätehuoltopalvelut, putkikeräysjärjestelmä

I. Jätetaksan perusteet, kohdentaminen ja velvoite jätemaksun suorittamiseen

1 § Tätä jätetaksaa sovelletaan kunnan järjestämisvastuulla olevaan jätehuoltoon Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toimialueen osakaskunnissa käytössä olevissa 14 §:n aluerajauskarttojen mukaisissa alueellisissa putkikeräysjärjestelmissä (Tampereen Vuores ja Tampereen Ranta-Tampella).

Pirkanmaan Jätehuolto Oy hoitaa osakaskuntien lukuun kunnan järjestämän jätehuollon perustuen jätelain (646/2011) lukuun 5.

Jätehuoltoviranomainen määrää jätemaksut maksettavaksi Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle tämän jätetaksan mukaisesti. Jätetaksassa vahvistetaan arvonnäkövoiton hinta.

2 § Tätä taksaa sovelletaan jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvaan jätteeneseen. Näitä jätteitä ovat:

- vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, ml. vaarallinen jäte;
- kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte;
- liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, joka kerätään kiinteistöllä yhdessä edellä mainituissa kohdissa tarkoitetun jätteen kanssa;
- muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä edellä tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräysjärjestelmässä.

Kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien saostus- ja umpisäiliölietteiden jätetaksa on esitetty erikseen.

3 § Kiinteistön on liityttävä kunnan järjestämään jätehuoltoon, kun kiinteistön jätehuollon järjestäminen jätelain 32 §:n mukaisesti kuuluu kunnan ensisijaiselle vastuulle. Kiinteistön haltija tai muu jätteen tuottaja, jonka jätehuoltopalvelun Pirkanmaan Jätehuolto Oy järjestää, on velvollinen suorittamaan jätetaksan mukaisen jätemaksun.

4 § Jätetaksa on laadittu:

- ensisijaiselle kuntavastuulliselle sekajätteelle ja biojätteelle,
- sekä kiinteistöiltä putkikeräysjärjestelmällä tai sitä täydentävillä lähikeräyspisteillä kerättäville tuottajavastuulle osin tai kokonaan kuuluville jätelajeille.

Jätemaksu sisältää kuntavastuullisen jätehuollon järjestämisen ja toteutuksen kaikki jätelain mukaiset kustannukset, jotka muodostuvat jätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä sekä tiedotuksesta, neuvonnasta ja hallinnosta. Jätemaksulla katetaan myös kaatopaikkojen käytöstä poistaminen ja jälkihoito sekä jätehuoltoviranomaisen toiminta.

Tämän taksan 13 §:n mukainen jätemaksu sisältää perusmaksun, jätteen kuljetuksen koonta-asemalta, jätteen käsittelyn sekä jätteen keräyksen ja kuljetuksen putkikeräystä täydentäviltä lähikeräyspisteiltä sekä näiden lähikeräyspisteiden ylläpidon. Perusmaksulla katetaan tiedotusta ja neuvontaa, kotitalouksien vaarallisten jätteiden jätehuoltoa, jäteasemien ja ekopisteiden hoitoa, kotitalouksien poistotekstiilin erilliskeräystä ja käsittelyä sekä jätehuoltoviranomaisen kustannukset.

Jätetaksaa voidaan täydentää tarvittavilta osin myöhemmin.

5 § Jätetaksan 13 §:ssä

- pienkiinteistöasiakkaalla tarkoitetaan kiinteistöä, joka ei ole asunto-osakeyhtiömuotoinen. Pienkiinteistöasiakkaalta peritään kiinteää huoneistojen lukumäärään perustuvaa vuosimaksua.
- suurkiinteistöasiakkaaksi luokitellaan muut kuin edellä mainitut kiinteistöt. Suurkiinteistöasiakkaalta peritään asemakaavan mukaiseen kerrosneliömetrimäärään perustuvaa jätemaksua. Poikkeuksen muodostavat enintään 15 asuinhuoneistoa käsittävät suurkiinteistöasiakkaat, joilta peritään huoneistojen lukumäärään perustuvaa vuosimaksua.

Muiden kuin pääasiassa asumiseen tarkoitettujen kiinteistöjen, kuten koulujen tai merkittäviä varastotiloja sisältävien kiinteistöjen, jätemaksun määräytymisessä voidaan jättää huomioimatta kerrosneliömetreinä liikuntatilat sekä suuret yhteistilat ja varastotilat.

- 6 § Tämän taksan 13 §:n jätemaksun kuljetusmaksuosuutta koonta-asemalta ja täydentäviltä lähikeräyspisteiltä laskettaessa, käytetään perusteena voimassa olevan kuntavastuullisten jätehuoltopalveluiden taksan yksikköhintoja. Käsittelymaksuosuutta laskettaessa käytetään käsittelymaksuna:

sekajäte sisältäen biojätteen 125,00 € / tonni, alv 0 %

Biojätteen erilliskeräykseen kannustamiseksi biojätteen käsittelyhintaa on siirretty osaksi sekajätteen käsittelymaksua.

- 7 § Mikäli täydentävästä lähikeräyspisteestä joudutaan poistamaan sinne kuulumattomia jätteitä, voidaan keräyspistettä käyttäviltä kiinteistöiltä periä siivouksesta lisätyönä maksu tämän jätetaksan 12 §:ssä määritellyn tuntityön mukaan.

Mikäli keräyspisteellä suoritetaan putkikeräysjärjestelmän käyttäjän tai kiinteistön haltijan aloitteesta keräyspisteellä ylimääräisiä töitä, voidaan käyttäjältä tai kiinteistöltä periä lisätyönä maksu tämän jätetaksan 12 §:ssä määritellyn tuntityön mukaan. Työ voi olla esimerkiksi keräyspisteeseen kuulumattoman esineen poistaminen täydentävästä lähikeräyspisteestä tai koonta-aseman kontista.

II. Jättemaksulaskutus

- 8 § Jättemaksun määrää ja panee maksuun alueen jätehuoltoviranomainen Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n valmistelusta. Laskutusjaksot voivat olla eri asiakasryhmille erilaiset. Jättemaksu maksetaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle.
- 9 § Jättemaksu on maksettava jätelaskussa ilmoitettuna aikana muutoksenhausta huolimatta. Jos maksua ei makseta määräajassa, erääntyneelle määrälle on

suoritettava jätelain 83 §:n mukaisesti korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään viivästyskorosta.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy lähettää yhden muistutuslaskun. Muistutuskuluina peritään 5,00 euron lisämaksu.

Jätelasku on ilman eri tuomiota ulosottokelpoinen. Muistutuskirjeen jälkeen maksamaton lasku lähetetään ulosottoviranomaisen tai perintätoimiston perittäväksi.

Jätelaskusta mahdollisesti tehtävä muistutus on toimitettava Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle 14 päivän kuluessa laskun saamisesta. Pirkanmaan Jätehuolto Oy toimittaa muistutuksen jätehuoltoviranomaisen ratkaistavaksi, ellei asia ole yhtiön päätettävissä. Maksuvelvolliselle lähetetään muuttuneesta maksusta tarvittaessa uusi jätelasku.

Jätehuoltoviranomainen voi jätelain 81 §:ssä säädetysti kohtuullistaa jätemaksua.

III. Mahdolliset jätetaksamuutokset

10 § Tässä jätetaksassa on oletettu, että jätevero on 80,00 euroa tonnilta ja arvonnäkövero 25,5 %. Mikäli näihin tulee muutoksia tai käyttöön otetaan muu vastaava maksu, otetaan niiden vaikutus huomioon voimaantulopäivästä lukien.

IV. Jätemaksut

11 § Perusmaksu kalenterivuodessa

Perusmaksu sisältyy tämän jätetaksan 13 §:n mukaiseen kokonaisjätemaksuun.

Perusmaksu euroa / vuosi:

	alv 0 %	alv 25,5 %
Vakinainen asuinkiinteistö / huoneisto	23,97	30,08
Vapaa-ajan asunto	12,68	15,91

Kiinteistöittaisen jätehuoltopalvelun ollessa keskeytettynä kiinteistöltä peritään kuitenkin vähintään jätetaksan perusmaksusuuteen perustuva jätemaksu, joka muodostuisi vapaa-ajan asunnolle kalenterivuoden aikana.

12 § Lisätyöt

Yksikköhinta euroa / yksikkö:

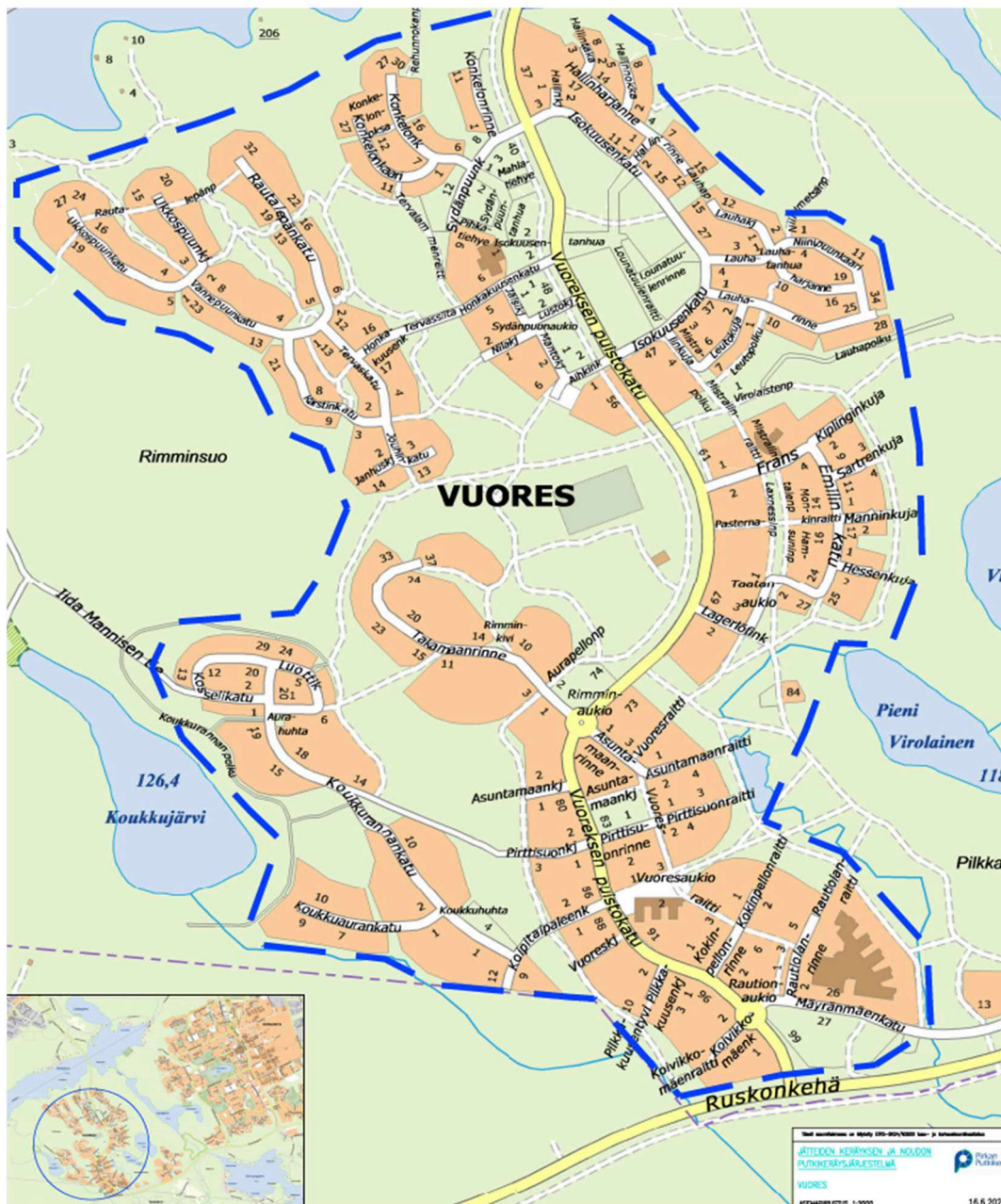
	alv 0 %	alv 25,5 %
Tuntityö, alkava tunti	100,06	125,58

13 § Jätemaksu

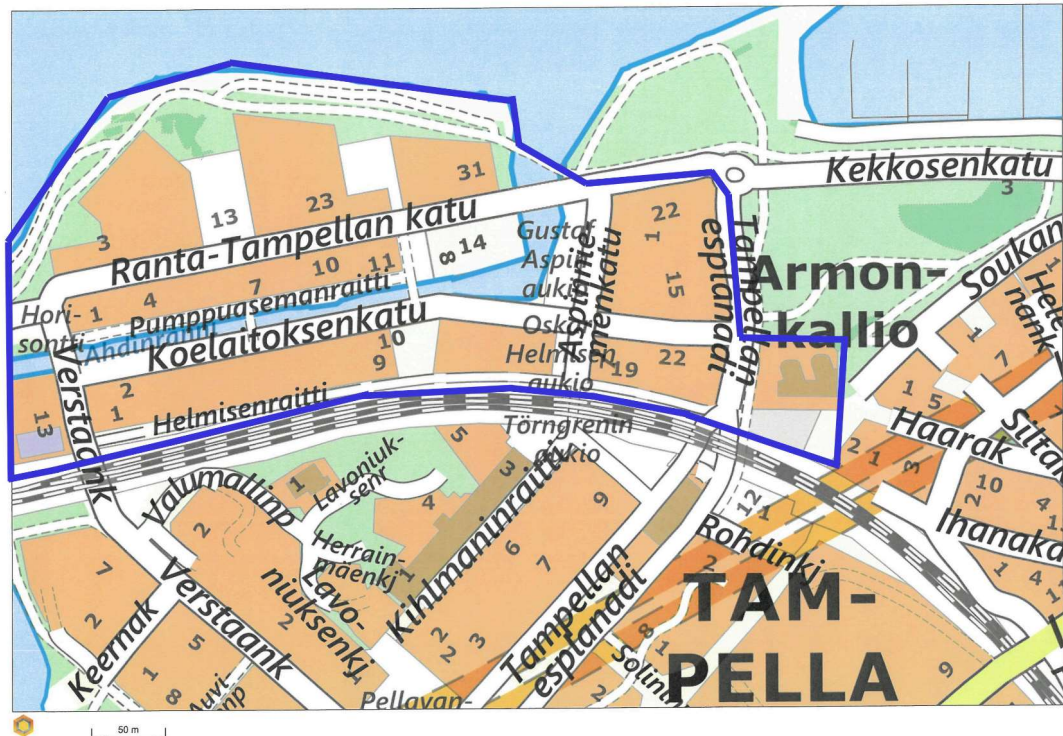
	alv 0 %	alv 25,5 %
Pienikiinteistöasiakkaat, euroa/ huoneisto/ vuosi	150,89	189,37
Enintään 15 asuinhuoneistoa sisältävät suurikiinteistöasiakkaat, euroa/ huoneisto/ vuosi	150,89	189,37
Yli 15 asuinhuoneistoa sisältävät ja muut kuin edellä mainitut kiinteistöt, joilla on jätelain 32 §:n mukaisia toimintoja, euroa/ asemakaavan mukainen kerrosneliömetri/ vuosi	1,00	1,26

14 § Vuoreksen ja Ranta-Tampellan alueellisen putkikeräysjärjestelmän toiminta-alueet

Vuores

Ranta-Tampella

V. Jätetaksan voimaantulo

15 § Tämä jätetaksa astuu voimaan 1.5.2026. Samalla jätehuoltoviranomaisen aiemmin vahvistama jätetaksa kumotaan. Jätetaksa astuu voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

1. Yhteystiedot

Alueellinen jätehuoltolautakunta

PL 487 33101 Tampere

Frenckellinaukio 2 B

03 5656 4400

jatehuoltolautakunta@tampere.fi

www.tampere.fi/jatehuoltolautakunta

25. 06. 2025

1 / 3

Dno TRE 4285/02.04.03/2024

Alueellinen Jätehuoltolautakunta
Kirjaamo
PL 487
33101 Tampere

Pirkanmaan Jätehuolto Oy
toimitusjohtaja Pasi Muurinen
Kelloportinkatu1
33100 Tampere

Toimitettu: jatehuoltolautakunta@tampere.fi pasi.muurinen@pihov.fi
sekä: Jätehuoltopäällikkö anu.toppila@tampere.fi
Johtaja, kaupunkiympäristön palvelualue mikko.nurminen@tampere.fi

Asia

Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n toiminta. Esitys alueellisen putkikeräyksen jätetaksaksi 1.10.2025 lähtien.

Asunto Oy Tampereen Ranta-Tampellan Laiturin hallitus (AsOy Laituri) jätti 8.heinäkuuta 2024 vastineen Jätehuoltolautakunnan ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n (PJH) ehdotukseen vuoden 2025 alusta noudatettavaksi putkikeräyksen jätehuoltomaksuksi. Lisäksi Ranta-Tampellan 15 taloyhtiötä tekivät yhteisen kirjelmän samasta aiheesta, johon AsOy Laituri ilmoitti liittyvänsä. Kirjelmät on noteerattu sekä Pirkanmaan Jätehuollon hallituksessa, Tampereen kaupungin kiinteistöhallinnassa sekä kesäkuussa lopettaneessa Jätehuoltolautakunnassa. Jätehuoltolautakunnan syksyllä 2024 päättämä tariffi putkikeräyksen maksuksi (4,08 €/km², v) astui voimaan 1.1.2025. Ranta-Tampellassa sen mukainen laskutus aloitettiin 20.2.2025 lähtien jolloin putkikeräysjärjestelmä Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n (RTP) otettiin aluella käyttöön. Jätehuoltolautakunta, PJH ja kaupunki selvittivät R-T kiinteistöjen valituksen vuoksi onko päätetty tariffi lain mukainen. Saadut lausunnot totesivat että Tampereella noudatettu käytäntö jätteen vastaanottokohdaksi ei voi sisältää yksityisoikeudellisen yhtiön (RTP) kuluja vaan jäte otetaan vastaan RTP:n koontiasemalla.

Lautakunnan esitys 20.5.2027 alentaa jätteen vastaanottotaksan (-69%) 1.10.2025 lähtien arvoon 1,26 €/km²,vuosi. Päätöksen myötä jätetään RTP:n osakkaat, eli alueen taloyhtiöt sopimaan keskenään miten RTP-yhtiön toiminta järjestetään jätehuoltolain tarkoittamana jätteen kerääjänä ja samalla miten 8,5-10 M€ investoinnin korot ja kuoletuksen maksetaan.

Asunto Oy Tampereen Ranta-Tampellan Laituri on Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n (RTP) osakas. Tampereen kaupunki on alueen kaavan mukaisen rakennusluvan vahvistaessaan edellyttänyt Ranta-Tampellaan rakennettavien kiinteistöjen liittyvän RTP:n toteuttamaan jätehuolto järjestelmään RTP:n yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen mukaisesti.

Perustelut

Ranta-Tampellan asuntoyhtiöt eivät ole voineet vaikuttaa jätehuollon toimitustapaan. Tampereen kaupunki on Ranta-Tampellan kaavan hyväksyessään edellyttänyt jokaisen asuntoyhtiön lunastamaan Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n (RTP) osakkuuden jätehuollon hoitamiseksi. RTP Oy:n Yhtiöjärjestyksensä 2§ mukaisesti yhtiö tuottaa toteuttamaansa ja hallinnoimaansa putkijärjestelmään perustuvia jätelajien keräys- ja noutopalveluja. Osakassopimuksessa (27.11.201) on yhtiöjärjestyksen 4§:ssä mainitun omakustannusperiaatteen lisäksi sovittu tarkemmin 6.kappaleessa RTP:n tulorahoituksen periaatteet. Niiden mukaisesti alueen taloyhtiö ei ole velvollinen pääomittamaan RTP:n toimintaa osakepääoman ja SVOP-sijoituksen maksun lisäksi. Sen sijaan tulorahoitus perustuu Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä laskutettavalla palvelumaksulla.

Yhtiön investoinneista ja rakennusaikaisen pääoman hankinnasta aiheutuvien kulujen on Osakassopimuksen 7.5.1 § sovittu katettavan RTP Oy:n osakkeisiin sijoitetun osakepääoman ja RTP-yhtiöön sijoitetun vapaan pääoman rahaston varoilla ja riittävän pääomakulujen kattamiseksi investointien kuoletusaikana.

Asuntoyhtiön osakkaille on asunto-osakekauppojen yhteydessä erikseen kysyttäessä vahvistettu ettei yksikään Ranta-Tampellan kaavamääräykseen sidottu asuntoyhtiö ei ole velvollinen investoimaan lisää pääomaa RTP-yhtiön omistukseen.

RTP:n yhtiökokouksissa 2024 ja 2025 esitettiin RTP:n vuoden 2025 aikana käyttöönotettavan putkikeräysjärjestelmän olevan toteutettu alueelle suunnitelman mukaisesti. Toimintakertomuksen esittelyssä korostettiin että RTP:n tiiviisti rakennetun toiminta-alueen putkikeräys on mahdollista toteuttaa yhtiöjärjestyksen omakustannustavoitteiden mukaisesti. Huolena esitettiin kaavoitettujen tonttien rakennushankkeiden hetkellinen seisahtuminen ja tästä aiheutuva RTP-osakkeiden osapääoman merkinnän viivästyminen. Tämä mahdollisuus on otettu huomioon myös RTP:n yhtiöjärjestyksessä ja osakassopimuksessa.

Katsomme että Tampereen kaupunki on Ranta-Tampellan alueen rakennushankkeita luvittaessaan velvollinen vastaamaan kaavamääräyksen mukaisten kiinteistöjen toteutuksen viivästyisestä RTP-yhtiölle mahdollisesti aiheutuvista maksuvajeista.

Lausuntoa kirjoittaessa ei Ranta-Tampellan taloyhtiöille ole vieläkaan toimitettu ehdotuksia Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n yhtiöasiakirjoihin.

Vaatimukset

Toteamme että AsOy Laituri ei esitä muutettavaksi Jätehuolto-lautakunnan esittämää jätehuoltolain tarkoittamaa tariffia olettaen että em. julkisoikeudellinen maksu vastaa hyvin putkikeräyksen tehokkaan järjestelmän kustannusta.

Tulemme ottamaan erikseen kantaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n esittämiin muutoksiin Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n yhtiöasiakirjoihin.

Putkikeräysyhtiön asiakkaina olevien asuntoyhtiöosakkaiden ei voida katsoa olevan vastuussa kaupungin tontinluovutukseen liittyvien viivästysten aiheuttavista maksuvajeista RTP:n taseeseen.

Putkikeräysyhtiöiden asiakkaina olevat asuntoyhtiöt ovat Tampereen kaupungin kaavamääräyksellä pakotettuja asemaansa eivätkä siten voi hyväksyä kaupungin tontinluovutuksen yhteydessä tekemillä velvoittavilla päätöksillä aiheutunutta asemaa Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n taloudellisen aseman turvaamiseksi. Ranta-Tampellan alueelle valmistuneet asuntoyhtiöt ovat maksaneet sovitut perustamiskustannukset putkikeräysjärjestelmän rakentamiseksi.

Katsomme kaupungin olevan yhteistyössämme se toimija, joka vastaa Ranta-Tampellan alueen rakentamisviiveen aiheuttamista vajeista RTP:n taloudessa osallistumalla suuremmalla osuudella yhtiön peruspääomaan.

Tampereella kesäkuun 25. päivänä 2025

[Redacted signature]

Asunto Oy Tampereen Ranta-Tampellan Laituri

Hallituksen puheenjohtaja

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Tiedoksi

Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n muut asuntoyhtiöosakkaat

25.6.2025

Alueellinen jätehuoltolautakunta
kirjaamo@tampere.fi

Lausunto kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin ehdotetuista muutoksista (dnro: TRE:330/11.02.04/2025) ja mielipide esitykseen alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen (dnro: TRE:4285/02.04.03/2024)

Pirkanmaan Jätehuolto Oy (jäljempänä PJH) kiittää mahdollisuudesta lausua jätehuoltomääräyksiin ehdotetuista muutoksista. Lausunnon lisäksi PJH esittää samassa yhteydessä mielipiteensä alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaesitykseen.

PJH toteaa, että jätelaissa säädetty putkikeräysjärjestelmiä koskeva sääntely on osoittautunut kestävämmällä tavalla puutteelliseksi, kun voimassa oleva jätelaki ja sen tulkintaa ohjaava ohjeistus on mahdollistanut keskenään vastakkaisia tulkintoja putkikeräysjärjestelmästä osana kunnan vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa. Koska jätelain tulkinnalla on erityisen laajakantoisia seurauksia PJH:n tytäryhtiöiden Pirkan Putkikeräys Oy:n ja Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n talouteen ja toimintaan sekä ko. yhtiöiden osakkaisiin ja putkikeräysjärjestelmien käyttäjiksi liittyneisiin toimijoihin, PJH katsoo erittäin tärkeäksi, että asiaa on selvitetty perusteellisesti toisistaan riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijatahoja hyödyntäen. On kriittistä, että putkikeräysjärjestelmää ja sen taustalla olevia yksityisoikeudellisia järjestelyjä, kiinteistön haltijan vastuulla olevaa jätteen vastaanottopaikan järjestämisvastuuta koskevaa sääntelyä sekä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun tulkinnan tarkastelua toteutetaan tavalla, jossa päädytään juridisesti kestäväan lopputulokseen. PJH pitää olennaisena, että asiaan on pyydetty myös jätelainsäädännön valmistelusta vastaavan ympäristöministeriön lausunto.

PJH on käynnistänyt molempien tytäryhtiöidensä kanssa putkikeräysyhtiöiden toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen tähtäävät yhtiökohtaiset toimenpiteet muutoksen myötä tarvittavien yksityisoikeudellisten järjestelyjen aikaansaamiseksi.

Putkikeräysjärjestelmien käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden ja pientaloliittyjien kanssa käydyissä keskusteluissa on käynyt ilmi jätehuoltomääräyksiin ja jätetaksan esitettyjen muutosten aikatauluun liittyviä kriittisiä huomioita, joihin PJH yhtyy. On ilmeistä, että esitetty muutosten voimaantulon aikataulu on liian tiukka asunto-osakeyhtiöissä tehtävälle tarkastelulle ja putkikeräysjärjestelmien tulevaisuutta koskeville hallituille ratkaisuille. PJH katsoo tärkeäksi, että alueellinen jätehuoltoviranomainen on indikoinut antavansa lisää aikaa asian käsittelyyn.

Tampereella 25.6.2025

Pasi Muurinen
toimitusjohtaja
Pirkanmaan Jätehuolto Oy

25.6.2025

Alueellinen jätehuoltolautakunta
kirjaamo@tampere.fi

Mielipide jätehuoltomääräyksiin ehdotetuista muutoksista (dnro: TRE:330/11.02.04/2025) ja esitykseen alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen (dnro: TRE:4285/02.04.03/2024)

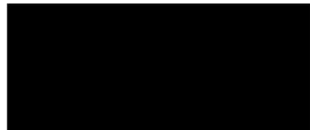
Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy (jäljempänä RTP) kiittää mahdollisuudesta esittää mielipiteensä jätehuoltomääräyksiin ehdotetuista muutoksista ja alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaesitykseen.

RTP toteaa, että nyt esitetyllä jätelaissa säädetyn putkikeräysjärjestelmiä koskevan sääntelyn tulkinnalla on erityisen laajakantoisia seurauksia RTP:n talouteen ja toimintaan sekä yhtiön osakkaisiin ja putkikeräysjärjestelmien käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden jätehuollon järjestelyihin. On kriittistä, että putkikeräysjärjestelmää ja sen taustalla olevia yksityisoikeudellisia järjestelyjä, kiinteistön haltijan vastuulla olevaa jätteen vastaanottopaikan järjestämisvastuuta koskevaa sääntelyä sekä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun tulkinnan tarkastelua toteutetaan esitettyjen muutosten vaikutukset huomioiden tavalla, jossa päädytään juridisesti kestävään lopputulokseen.

RTP on käynnistänyt emoyhtiönsä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa toimenpiteet jätetaksamuutoksen myötä realisoituvien putkikeräysyhtiön toiminnan turvaavien yksityisoikeudellisten järjestelyjen mahdollistamiseksi. Mikäli yksityisoikeudellisissa järjestelyissä ei saavuteta RTP:n toiminnan jatkuvuutta turvaavaa ratkaisua, voi tilanne johtaa viime kädessä RTP:n konkurssiin.

Putkikeräysyhtiön osakkaiden ja käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden kanssa käydyissä keskusteluissa on käynyt jätehuoltomääräyksiin ja jätetaksaan esitetyn muutostokonaisuuden aiheuttamien vaikutusten lisäksi ilmi muutosten aikatauluun liittyviä kriittisiä huomioita. On ilmeistä, että esitetty muutosten voimaantulon aikataulu on liian tiukka asunto-osakeyhtiöissä tehtävälle tarkastelulle ja RTP:n putkikeräysjärjestelmän tulevaisuutta koskeville hallituille ratkaisuille. RTP yhtyy em. huomioihin ja katsoo tärkeäksi, että putkikeräysyhtiön toiminnan jatkuvuuden mahdollistavien ratkaisujen muodostumiselle varataan muutoksen vaikutukset huomioiden riittävästi aikaa.

Tampereella 25.6.2025

Pasi Muurinen
Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy

25.6.2025

Alueellinen jätehuoltolautakunta
kirjaamo@tampere.fi

Mielipide jätehuoltomääräyksiin ehdotetuista muutoksista (dnro: TRE:330/11.02.04/2025) ja esitykseen alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen (dnro: TRE:4285/02.04.03/2024)

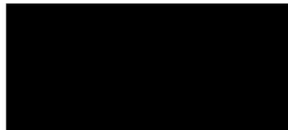
Pirkan Putkikeräys Oy (jäljempänä PP) kiittää mahdollisuudesta esittää mielipiteensä jätehuoltomääräyksiin ehdotetuista muutoksista ja alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaesitykseen.

PP toteaa, että nyt esitetyllä jätelaissa säädetyn putkikeräysjärjestelmiä koskevan sääntelyn tulkinnalla on erityisen laajakantoisia seurauksia PP:n talouteen ja toimintaan sekä yhtiön osakkaisiin ja putkikeräysjärjestelmien käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden ja pientalojen jätehuollon järjestelyihin. On kriittistä, että putkikeräysjärjestelmää ja sen taustalla olevia yksityisoikeudellisia järjestelyjä, kiinteistön haltijan vastuulla olevaa jätteen vastaanottopaikan järjestämisvastuuta koskevaa sääntelyä sekä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun tulkinnan tarkastelua toteutetaan esitettyjen muutosten vaikutukset huomioiden tavalla, jossa päädytään juridisesti kestävään lopputulokseen.

PP on käynnistänyt emoyhtiönsä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa toimenpiteet jätetaksamuutoksen myötä realisoituvien putkikeräysyhtiön toiminnan turvaavien yksityisoikeudellisten järjestelyjen mahdollistamiseksi. Mikäli yksityisoikeudellisissa järjestelyissä ei saavuteta PP:n toiminnan jatkuvuutta turvaavaa ratkaisua, voi tilanne johtaa viime kädessä PP:n konkurssiin.

Putkikeräysyhtiön osakkaiden ja käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden ja pientaloliittyjien kanssa käydyissä keskusteluissa on käynyt ilmi jätehuoltomääräyksiin ja jätetaksaan esitettyjen muutosten aikatauluun liittyviä kriittisiä huomioita. On ilmeistä, että esitetty muutosten voimaantulon aikataulu on liian tiukka asunto-osakeyhtiöissä tehtävälle tarkastelulle ja PP:n operoiman putkikeräysjärjestelmän tulevaisuutta koskeville hallituille ratkaisuille. PP yhtyy em. huomioihin ja katsoo tärkeäksi, että putkikeräysyhtiön toiminnan jatkuvuuden mahdollistavien ratkaisujen muodostumiselle varataan muutoksen vaikutukset huomioiden riittävästi aikaa.

Tampereella 25.6.2025

Pasi Muurinen
Pirkan Putkikeräys Oy

**Lausunto alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaluonnoksesta
(1.10.2025 alkaen)**

Viitaten § 25 päätösehdotukseen alueellisen jätehuoltolautakunnan kokouksessa 20.5.2025 (TRE:4285/02.04.03/2024), esitän huomautukseni ja vastalauseeni alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksan luonnoksesta seuraavin oikeudellisin ja hallinnollisin perustein.

**1. Jätehuollon järjestämisvastuu alkaa kiinteistön syöttöluukulta – ei koonta-
asemalta**

Jätelain (646/2011) 32 §:n mukaan kunta vastaa asumisessa syntyvän jätteen jätehuollon järjestämisestä. Jätelain 40 § puolestaan säättää, että jäte on toimitettava kunnan määräämään paikkaan, joka voi olla myös ”kiinteistöjen haltijoiden yhteisesti järjestämä vastaanottopaikka”. Lain sanamuoto ei rajoita tätä paikkaa koonta-asemaan, vaan nimenomaan mahdollistaa tulkinnan, että vastaanottopaikka voi sijaita kiinteistön välittömässä yhteydessä – kuten putkikeräysjärjestelmän syöttöluukulla.

Se, että alueellinen jätehuoltolautakunta nojaa taksaesityksessään tulkintaan, jonka mukaan jätehuollon järjestämisvastuu alkaisi vasta koonta-asemalta, on oikeudellisesti mielivaltainen ja kuntavastuuta väistävä tulkinta, joka ei perustu jätelain loogiseen tai tarkoituksenmukaiseen soveltamiseen. Tekninen tosiasia on, että jäte siirtyy kunnalliseen hallintaan heti, kun se tiputetaan syöttöluukusta järjestelmään – ei vasta kilometrien päässä sijaitsevassa koontipisteessä.

**2. Kaupunki on vastuunalainen – suunnitellut, kaavoittanut ja velvoittanut
järjestelmään liittymisen**

Tampereen kaupunki on vuosien ajan osallistunut aktiivisesti putkikeräysjärjestelmän toteuttamiseen aluesuunnittelussa ja asemakaavoituksessa. Esimerkiksi Vuoreksen ja Ranta-Tampellan alueilla:

- Putkikeräysjärjestelmä on sisällytetty kaavoituksen lähtöoletuksiin;
- Kaupunki on ollut perustaja ja taustavaikuttaja järjestelmäyhtiöissä;
- Tontinluovutusehdoissa on edellytetty liittymistä putkikeräysjärjestelmään;
- Rakennuslupien ja aluerakentamissopimusten yhteydessä liittyminen on ollut velvoittava edellytys.

Kaupunki ei voi ensin käyttää julkista valtaansa pakottavaan kaavoitukseen ja

liittymisvelvoitteeseen – ja sen jälkeen vetäytyä kustannusvastuusta väittämällä, ettei jätehuolto ala kiinteistöltä. Tämä on räikeä esimerkki hallinnollisesta vastuunkierrosta, jota ei voida hyväksyä oikeusvaltiossa.

3. Kiinteistöjen liittymismaksut – investointikustannusten korvaaminen ja omaisuudensuoja

Putkikeräysjärjestelmään liitetyiltä kiinteistöiltä on peritty liittymismaksuja, joiden suuruus on useissa tapauksissa ollut tuhansia euroja. Nämä maksut on peritty sillä perusteella, että ne kattavat järjestelmän rakennus- ja investointikuluja. Maksun on kerännyt kaupungin tai sen yhtiöiden perustama taho, joka toimii julkisen vallan mandaatilla. Tällöin liittymismaksulla on ollut julkisoikeudellinen luonne, vaikka sen oikeusperusta ei ole ollut aina yksiselitteinen.

Jos järjestelmä päätetään myöhemmin ajaa alas tai kustannukset siirretään osin tai kokonaan yksityisoikeudellisesti kiinteistöjen vastuulle, liittymismaksuista tulee maksaa täysi palautus liittyjälle. Kyse ei ole tavanomaisesta yksityisestä palvelusopimuksesta, vaan perustuslain 15 §:ssä turvatusta omaisuudensuojasta. Maksun peruste – pakollinen liittyminen ja julkinen kaavoituspäätös – tarkoittaa, että kansalainen on joutunut siirtämään varojaan kunnalliseen järjestelmään ilman vaihtoehtoa. Tällaisen maksun myöhempi arvottomuus ilman korvausta on perusoikeusloukkaus.

4. Asiantuntijalausuntojen painottuminen järjestelmän edunsaajille

Esityksen tueksi tilattujen asiantuntijalausuntojen sisältö ei ole neutraalia. Osa lausunnoista on tilattu suoraan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toimeksiannosta tai yhteistoimeksiantona. On ilmeistä, että esityksen valmistelussa ei ole haettu riippumatonta tulkintaa jätelain oikeusvaikutuksista, vaan lausuntojen tavoitteena on ollut varmistaa, ettei kunnalle tai sen yhtiöille muodostu oikeudellista tai taloudellista vastuuta.

Tällainen toimintatapa on vastoin hallintolain 6 §:n mukaista puolueettomuusperiaatetta ja horjuttaa luottamusta jätehuollon viranomaispäätösten legitimitettiin.

5. Luottamuksensuoja ja hallinnollinen oikeusturva

Hallinto-oikeudellisessa järjestelmässä kansalaisella on oikeus luottaa siihen, että viranomaisten toimet ovat johdonmukaisia, oikeudenmukaisia ja perustuvat lakiin. Putkikeräysjärjestelmään liittyneillä kiinteistöillä on ollut perusteltu syy olettaa, että liittyminen takaa oikeudenmukaisen ja kohtuullisen kohtelun jätemaksuissa. Mikäli järjestelmä nyt osittain yksityistetään tai julkisoikeudellinen maksupohja rajataan keinotekoisesti koonta-asemalle, tämä loukkaa oikeudellista luottamuksensuojaa ja hallinnon periaatteita.

6. Vaatimus

Esitän, että jätehuoltolautakunta ei hyväksy esitettyä taksaluonnosta sellaisenaan, vaan palauttaa sen uudelleen valmisteltavaksi seuraavien peruslinjausten mukaisesti:

- Jätehuollon järjestämisvastuun on katsottava alkavan kiinteistön syöttöluukulta, ja sitä vastaavat kustannukset on sisällytettävä julkisoikeudelliseen jätetaksaan;

- Kiinteistöiltä perityt liittymismaksut on huomioitava oikeudellisena investointina, joka oikeuttaa omaisuudensuojaan ja mahdolliseen hyvitykseen järjestelmän alasajon tai kustannusrakenteen muutoksen yhteydessä;
- Lausuntoprosessiin on tuotava riippumattomia ja kiinteistönhaltijoiden asemaa painottavia oikeudellisia arvioita, ei pelkästään kaupungin ja yhtiöiden edun mukaisia näkemyksiä;
- Mikäli päätös hyväksytään nykyisellään, tulee siitä tehdä valitus hallinto-oikeuteen perustuslain 6 §, 15 § ja 21 §:n sekä hallintolain 6 §:n perusteella.

Lausuntoni on etu- ja sukunimeäni lukuun ottamatta julkinen ja esitän sen liitettäväksi osaksi jätetaksaluonnoksen kuulemisaineistoa.

Tampereella 23.6.2025

24.6.2025

Tampereen kaupunki
Alueellinen jätehuoltolautakunta
Kirjaamo
PL 487
33101 TAMPERE

Viite: Lausuntopyyntö kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin ehdotetuista muutoksista, Dnro: TRE:330/11.02.04/2025 sekä esitykseen kuntavastuullisten jätehuoltopalveluiden jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen, Dnro: TRE:4285/02.04.03/2024

LAUSUNTO KUNNALLISIIN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSIIN EHDOTETUISTA MUUTOKSISTA SEKÄ PUTKIJÄTETAKSASTA 1.10.2025 ALKAEN

Kiinteistöliitto Pirkanmaasta

Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry on kiinteistönomistajien edunvalvoja ja kiinteistöalan asiantuntijaorganisaatio Pirkanmaalla. Yhdistykseen kuuluu yli 3 400 jäsenkiinteistöä, pääasiassa asunto-osakeyhtiötyyppisiä asuinkerros- ja rivitaloyhtiöitä, joissa asuu yli 180 000 pirkanmaalaista. Jäsenistöön kuuluu sekä omistus- että vuokratalkiinteistöjä. Yhdistys on valtakunnallisen Suomen Kiinteistöliiton jäsenyhdistys.

Lausunto Jätehuoltomääräyksiin ehdotetut muutokset perustuvat alueellisen jätehuoltolautakunnan 20.5.2025 tekemään uuteen tulkintaan siitä, mikä katsotaan kunnan järjestämisvastuulle kuuluvan jätehuollon rajapinnaksi putkikeräysjärjestelmän osalta. Voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaan putkikeräysjärjestelmän syöttöpiste on määritelty keräysvälineeksi, josta kunnan jätehuollon järjestämisvastuu on alkanut. Tilattujen asiantuntijalausuntojen sekä pääkaupunkiseudulla vallitsevan käytännön perusteella alueellinen jätehuoltolautakunta on muuttamassa tulkintaa siten, että putkikeräysjärjestelmän osalta keräysväline onkin koonta-aseman kontti. Näin ollen varsinainen putkikeräysjärjestelmä ylläpitöineen ja rahoituksineen ei enää kuuluisi julkisoikeudellisen jätetaksan piiriin.

Jätehuoltomääräysten muutos vaikuttaa perustellulta, mutta sen voimaantulolla on merkittäviä seurannaisvaikutuksia putkikeräysjärjestelmän piirissä oleville. Pirkanmaan Jätehuollon toimialueella putkikeräysjärjestelmä toimii Vuoreksen ja Ranta-Tampellan alueilla. Molemmilla alueilla kiinteistönomistajat on kaavamääräyksiin ja maanluovutus sopimusten velvoittein pakotettu liittymään jätehuollon putkikeräysjärjestelmään. Järjestelmää on rahoitettu tätä varten perityillä liittymismaksuilla.

Putkikeräysjärjestelmä on perustamiskustannuksiltaan yleisemmin käytettyjä pinta-astia- tai syväkeräysjärjestelmiä kalliimpi. Putkikeräyksen piirissä olevat kiinteistöt ovat maksaneet myös huomattavasti korkeampia, jopa kolminkertaisia jätehuoltomaksuja kuin muiden järjestelmien piiriin kuuluneet.

Ehdotettujen jätehuoltomääräysten eriyttäessä julkisoikeudellisesta jätetaksasta putkikeräysjärjestelmän ylläpito-, käyttö-, huolto-, korjaus- ja rahoituskulut, nämä kustannukset jäisivät putkikeräysyhtiöiden ja kiinteistönomistajien sovittaviksi. Mikäli uusia sopimuksia putkikeräysyhtiöiden ja kiinteistönomistajien välillä ei saataisi kattavasti tehtyä, esimerkiksi korkeista kustannuksista johtuen, vaarantuisi koko putkikeräysjärjestelmän toiminta sekä hinnoittelultaan että kannattavuudeltaan.

Jätehuoltomääräysten ja -taksan muutokset eivät saa johtaa tilanteeseen, jossa putkikeräysjärjestelmien piirissä olevien kiinteistöjen jätehuolto jää edes hetkellisesti ratkaisemattomaan pattitilanteeseen.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toiminta-alueella on jätehuolto ollut järjestelyiltään hyvin toimivaa ja Kiinteistöliiton tekemien vertailujen mukaan kustannuksiltaan - putkikeräystä lukuun ottamatta – valtakunnallisesti edullista. Tavoitteena tulee olla toimiva ja kohtuuhintainen jätehuolto myös Vuoreksen ja Ranta-Tampellan alueilla.

Koska Tampereen kaupunki on velvoittanut kiinteistöt liittymään putkikeräysjärjestelmään, tulee myös sen ottaa vastuuta tästä tavoitteesta. Siinä tapauksessa, että putkikeräysjärjestelmä ajettaisiin alas kannattamattomana ja kalliina järjestelmänä, tulee Pirkanmaan Jätehuollon yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa varmistaa se, että putkikeräysalueilla jätehuolto voidaan osakassopimuksista ja kaavasta huolimatta järjestää muulla tavoin, esimerkiksi lähikeräyksenä. Mahdollisesta keräysvälineiden muutoksista ei myöskään saa aiheutua lisäkustannuksia kiinteistönomistajille.

KIINTEISTÖLIITTO PIRKANMAA RY

Jorma Koutonen
toiminnanjohtaja

Johanna Räikkä
lakimies

Kirjaamo

Lähettäjä: [REDACTED]
Lähetetty: torstai, 5. kesäkuuta 2025 11:23
Vastaanottaja: Kirjaamo
Aihe: Kommentti putkikeräysjärjestelmän jätetaksan muutosesitykseen

Luokat: Oranssi luokka

Jätetaksan tulee sisältää jätteiden keruu SYÖTTÖPISTEELTÄ alkaen eikä koonta-asemalta. Nyt esitetty muutos nostaisi määrätyllä alueella asuvien jätekustannukset moninkertaisiksi verrattuna normaalijätekeräysalueella asuviin. Tämä ei ole yhdenvertaisuuslain mukaista. Taksa ei voi myöskään perustua rakennuksen kerrosneliömetreihin vaan on perustuttava olemassaolevan lain hengenmukaisesti syntyvän jätteen määrään/tyhjennyskertoihin.

[REDACTED]
Ranta-Tampella

Lähettilä: Tarmo Lensu <tarmo.lensu@kiinteistolakimies.fi>
Lähetetty: maanantai, 16. syyskuuta 2024 13:59
Vastaanottaja: Toppila Anu
Aihe: Ranta-Tampellan taloyhtiöiden kirjelmä jätetaksan valmistelua koskevassa asiassa 16.9.2024
Liitteet: Kirjelmä jätetaksaa koskevassa asiassa 16.9.2024.pdf; Lausunto Ranta_Tampella 9.9.2024.pdf; Ranta-Tampella_jätetaksat_vertailu.xlsx; EUR-Lex - 62016CJ0335 - EN - EUR-Lex.pdf

Seurantamerkintä: Seuranta
Merkinnän tila: Valmis

Hei

Toimitan tämän sähköpostin liitteenä Ranta-Tampellan taloyhtiöiden kirjelmän jätetaksaa koskevassa asiassa. Liitteenä toimitetaan lisäksi kirjelmän liitteet:

- 1) OTT Tapio Määtän lausunto 9.9.2024,
- 2) Excel-tilukko (kustannusvertailu) ja
- 3) Euroopan Unionin tuomioistuimen ennakkopäätös EU:C:2017:242.

Pyydän kohteliaimmin kiittaamaan tämän kirjeen vastaanotetuksi.

Mikäli aikaisemmin pidetystä tapaamisesta on laadittu muistio ja/tai pöytäkirja pyydän toimittamaan myös sen allekirjoittaneelle kommentoitavaksi.

Pyydän ilmoittamaan jätetaksasesityksestä ja sen käsittelyaikataulusta ja toimittamaan tätä asiaa koskevat päätökset valitusosoituksineen allekirjoittaneelle.

Ystävällisin terveisin

Tarmo Lensu, lakimies
OTM, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Kiinteistolakimies Suomi Oy
Finlaysoninkuja 9
33210 Tampere
Puh. 03 4399 216
tarmo.lensu@kiinteistolakimies.fi
www.kiinteistolakimies.fi

Kiinteistolakimies Suomi Oy | Tampere | Turku | Helsinki | Kuopio | Oulu

Tämä sähköposti on luottamuksellinen. Se on tarkoitettu ainoastaan vastaanottajalle. Mikäli ette ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, olkaa hyvä ja ilmoittakaa siitä lähettäjälle ja tuhotkaa viesti välittömästi.

This e-mail is confidential and intended only for the addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify the sender immediately by telephone and destroy the e-mail from your system without producing, distributing or retaining copies thereof.

Jätelautakunta
ja
Pirkanmaan Jätehuolto Oy
c/o
Anu Toppila
Jätetaksan valmistelusta vastaava virkamies
anu.toppila@tampere.fi

Lähetetty sähköpostitse 16.9.2024

RANTA-TAMPELLAN TALOYHTIÖIDEN LAUSUMA JÄTETAKSAN VALMISTELUA KOSKEVASSA ASISSA

Viite: 12.9.2024 klo 15.00–16.45 pidetty tapaaminen jätetaksan valmistelusta vastaavien tahojen kanssa

1 Asian tausta

As Oy Tampereen Fokka, As Oy Tampereen Styyri, As Oy Tampereen Fender, As Oy Tampereen Näsinkeula, As Oy Tampereen Ykköspurje, As Oy Tampereen Kanavanluotsi, As Oy Tampereen Näsintähystäjä, As Oy Tampereen Itäviitta, As Oy Tampereen Rantakaari, As Oy Tampereen Aallonharja, As Oy Tampereen Kanavanvahti, As Oy Tampereen Kanavamestari, Ranta-Tampellan Masuuni, Ranta-Tampellan Laituri ja Ranta-Tampellan Kaplan -nimiset taloyhtiöt (jäljempänä Ranta-Tampellan taloyhtiöt) ovat kääntyneet Kiinteistölakimies Suomi Oy:n puoleen jätetaksaa koskevassa asiassa.

Ranta-Tampellan taloyhtiöt ovat ilmaisseet huolensa siitä, että yhtiöt tultaisiin jätetaksan osalta asettamaan taloudellisesti eriarvoiseen asemaan muihin yhtä paljon jätettä tuottaviin taloyhtiöihin verrattuna. Asian juridisen taustan ja menettelyn hyväksyttävyyden selvittämiseksi Ranta-Tampellan taloyhtiöt ovat pyytäneet OTT, professori Tapio Määttästä asiantuntijalausuntoa jätetaksaa koskevassa asiassa.

OTT Määttä on antanut asiassa 9.9.2024 päivätyn asiantuntijalausannon, joka toimitetaan tämän kirjelmän liitteenä.

Kiinteistölakimies Suomi Oy
Postiosoite Finlaysoninkuja 9
33210 Tampere
Puhelin 020 752 8400
info@kiinteistolakimies.fi
www.kiinteistolakimies.fi
y-tunnus 1065454-2, ALV rek

Turku
Käsityöläiskatu 4 a
Puhelin 020 752 8400

Oulu
Elektroniikkatie 10
Puhelin 020 752 8400

Tampere
Finlaysoninkuja 9
Puhelin 020 752 8402

Kuopio
Microkatu 1
Puhelin 020 752 8400

Espoo
Alberga Business Center
Bertel Jungin aukio 5
Puhelin 020 752 8403

12.9.2024 pidetty tapaaminen jätetaksan valmistelusta valmistelevien tahojen kanssa

Ranta-Tampellan taloyhtiöiden hallituksen jäsenistä [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] ja [REDACTED] (etäyhteydellä) osallistuivat 12.9.2024 klo 15.00–16.45 pidettyyn tapaamiseen Kelloporinkadulla Pellava-kokouskeskuksessa, jossa yhtiöiden edustajat keskustelivat jätetaksan määrään ja valmisteluun liittyvistä näkökohdista.

Pellava-kokouskeskuksessa pidetyssä tapaamisessa Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toimitusjohtaja Pasi Muurinen ja jätetaksan valmistelusta vastaava virkamies Anu Toppila ilmoittivat, ettei Ranta-Tampellan taloyhtiöiden jätemaksuja olisi tarkoitus mitoitaa vastaamaan yhtiöiden tosiasiassa tuottamaa jätteen määrää, vaan että yhtiöiltä perittävällä jätetaksalla olisi tarkoitus kattaa putkikeräysjärjestelmän investointikuluja siten, että putkikeräysjärjestelmän rakentamiseen otettu pitkäaikainen laina saataisiin maksettua takaisin noin 35 vuoden lainaajassa.

Tapaamisessa Ranta-Tampellan taloyhtiöiden hallituksen jäsenet ilmaisivat, ettei tietyn alueen kiinteistöjen haltijoihin voida kohdistaa tällaisia maksuja, koska asian suhteen on Euroopan Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä (ks. EU:C:2017:242 perusteluiden kohdat 17–18, 30 ja 32) ennakkoratkaisuna linjattu, että jätehuollon järjestämisestä aiheutuvien pääomainvestointien rahoituskulujen kohdentaminen vain tietyn pienen alueen kiinteistön haltijoihin on kiellettyä.

Tapaamisessa käytiin keskustelua siitä, että Pirkanmaan Jätehuolto Oy:llä ja Ranta-Tampellan taloyhtiöillä on tarkkaan tiedossa, kuinka paljon Ranta-Tampellan taloyhtiöt tuottavat jätettä ja minkä hintaiseksi tuotetun jätteen määrään perustuvat jätemaksut ovat muodostuneet. Tapaamisessa Ranta-Tampellan taloyhtiöiden edustajat ilmaisivat, ettei esitetty 151–502 prosentin hinnankorotus tuotetun jätteen määriin perustuviin jätemaksuihin verrattuna täytä jätelain esitoissa säädettyjä edellytyksiä siitä, ettei maksuilla aseteta kunnan eri alueita perusteettomasti toisistaan poikkeavaan asemaan.

Tapaamisessa jatkotoimiksi sovittiin, että OTM Lensu laatii jätetaksan valmistelusta vastaaville tahoille taloyhtiöiden puolesta kirjallisen lausuman, jonka liitteenä toimitetaan OTT Määtän 9.9.2024 päivätty asiantuntijalausunto ja muut asiaa koskevat liitteet.

3 Eriävälle jätetaksalle ei ole hyväksyttäviä perusteita – kuntalaisten yhdenvertaisuus edellyttää tuotetun jätteen määrään perustuvan jätetaksan säätämistä

Ranta-Tampellan taloyhtiöt viittaavat ohessa tämän lausuman liitteenä toimitettavaan materiaaliin ja toteavat, ettei saman kunnan alueella asuvia asukkaita saa laittaa taloudellisesti eriarvoiseen asemaan siten, että julkioikeudellisella maksulla kohdistetaan rajattujen alueiden asukkaille taloudellisilta luonteiltaan merkittävän suuria maksuja. Jätedirektiivin ja jätelain tarkoituksena on ollut se, että jätemaksut perustuvat tuotetun jätteen määrään ja ettei kuntalaisia kohdella epäyhdenvertaisesti.

Jätelain esitöissä on kuvattu, että jätehuollon osuus kiinteistönhuollon kokonaiskustannuksista on asumismuodosta riippuen noin 3–5 prosenttia (HE 199/2010 vp., s. 47). Valmistelussa oleva putkikeräysjärjestelmän piiriin kuuluvien kiinteistöjen vuosimaksu 4,03 euroa (sis. alv 24 %) asemakaavan mukaista kerrosneliömetriä kohden poikkeaisi merkittävästi tästä lain esitöissä kuvatusta. Jäteputkitaksa vastaisi tällöin noin 15 prosenttia joidenkin Ranta-Tampellan taloyhtiöiden kiinteistön hoitokuluista.

Jätelain esitöissä jätemaksun perusteluissa (HE 199/2010 vp., s. 110) ei ole säädetty, että pääomainvestointien kulu voisi olla jätemaksun peruste. Jätelain esitöissä mainitut jätemaksun maksuperusteet ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat.

Jätelain esitöissä (HE 199/2010 vp., s. 110) hyväksyttävänä syynä erisuuruksille maksuille ei ole pidetty edes poikkeavaa kuljetusmatkaa, vaikka selvää on, että jätehuoltoautolla kuljettava pidempi matka on omiaan nostamaan jätehuollon aluekohtaisia kustannuksia. Kielto perustuu kansalaisten tasavertaisen kohtelun vaatimukseen. Asia on ilmaistu lain esitöissä lausumalla, että:

”Säännönmukaisessa jätteen kiinteistöittäisessä keräyksessä jätteen kuljetusmatkaa ei voitaisi käyttää maksun määräytymisperusteena. Kansalaisten tasavertaisen kohtelun toteuttamiseksi saman kunnan alueella asuvilta perittävien jätemaksujen ei tulisi olla riippuvaisia etäisyydestä jätteen käsittelypaikkaan”.

Eri kuljetusmatkat omaavien jätteiden ja eri jätteenkeräysjärjestelmät omaavien jätteiden maksuja tulee arvioida analogisesti. Maksujen tulee perustua tuotetun jätteen määrään. Jätteen keräämistapa ei ole hyväksyttävä syy asettaa kuntalaiset eriarvoiseen asemaan.

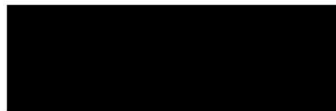
Mikäli kuntalaiset taloudellisesti eriarvoistava menettely katsottaisiin ylipäätään sallittavaksi, tulee OTT Määtän lausunnossa kuvatulla tavalla korotuksen hyväksyttävyyden arvioinnissa huomioida, että

putkikeräysjärjestelmään kuuluvien kiinteistöjen jätetaksan kertakorotus on muodostumassa oikeudellisesti arvioiden ilmeisen kohtuuttomaksi (ks. lausunnon kappale 6 lausunnon keskeiset johtopäätökset).

4 Jatkotoimet

Ranta-Tampellan taloyhtiöt pyytävät, että jätetaksaesitys laaditaan siten, että jätetaksa mitoitetaan Ranta-Tampellan alueella vastamaan yhtiöiden tosiasiallisesti aiheuttaman jätteen määrää ja jätteen noutokertoja.

Kunnioittaen

Tarmo Lensu, lakimies
Puh. 03 4399 216
tarmo.lensu@kiinteistolakimies.fi

Lausuman liitteet:

- 1) OTT Tapio Määtän lausunto 9.9.2024
- 2) Excel-taulukko (kustannusvertailu)
- 3) Euroopan Unionin tuomioistuimen ennakkopäätös EU:C:2017:242

ASiantuntijalausunto JÄTETAKSAA KOSKEVASSA ASIASSA

1 Lausunnon lähtökohdat

Tampereen Ranta-Tampellan alueella sijaitsevat 15 asunto-osakeyhtiötä ovat pyytäneet asiantuntijalausuntoani jätetaksaa koskevassa asiassa.

Alueellinen jätehuoltolautakunta on määrännyt jätemaksujen määräytymisperusteet hyväksymässään jätetaksassa (jatkossa yleinen jätetaksa), joka on tullut voimaan 1.1.2024 alkaen. Yleisen jätetaksan 24 §:n mukaan yli 15 asuinhuoneistoa sisältävien kiinteistöjen vuosimaksu on 2,64 euroa (sis. alv 24 %) asemakaavan mukaista kerrosneliömetriä kohden. Yleisen jätetaksan 2 §:ssä todetaan, että jätteiden alueellisen putkikeräysjärjestelmän piiriin kuuluvien kiinteistöjen taksa on esitetty erikseen (Tampereen Vuores ja Tampereen Ranta-Tampella). Näin on tehty alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksassa (jatkossa putkikeräysjätetaksa). Putkikeräysjätetaksaa sovelletaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toimialueen osakaskunnissa käytössä olevissa alueellisissa putkikeräysjärjestelmissä (Tampereen Vuores ja Tampereen Ranta-Tampella) taksan aluerajauskarttojen mukaisesti. Putkikeräysjätetaksan 13 §:n mukaan yli 15 asuinhuoneistoa sisältävien alueellisen putkikeräysjärjestelmän piiriin kuuluvien kiinteistöjen vuosimaksu on 4,03 euroa (sis. alv 24 %) asemakaavan mukaista kerrosneliömetriä kohden. Putkikeräysjärjestelmän piiriin kuuluvissa kiinteistöissä taksan mukainen vuosimaksu on siis huomattavasti korkeampi putkikeräysjärjestelmän ulkopuolisiin kiinteistöihin nähden.

Edellä mainitut asunto-osakeyhtiöt ovat pyytäneet oikeudellista asiantuntijalausuntoani näiden erilaisten jätemaksujen laillisuudesta sekä niistä mahdollisista oikeudellisista ongelmista, joita jätetaksan kertakorotukseen liittyy.

Lausuntoa antaessani käytössäni on ollut

1. voimassa olevat jätetaksat (yleinen ja putkikeräysjätetaksa)
2. asunto-osakeyhtiöiden hallitusten puheenjohtajien kirje Tampereen kaupungin jätelautakunnalle 19.6.2024
3. jätehuoltopäällikkö Anu Toppilan sähköpostiviesti 19.6.2024 koordinaattori [REDACTED]
4. Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n yhtiöjärjestys

2 Jätehuollon organisatorinen rakentuminen alueella

Jätehuollon maksurakenteen asemoimiseksi on perusteltua tarkastella ensin putkikeräysjärjestelmän rakenteellista järjestelmää Ranta-Tampellan alueella.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy on vuonna 2017 perustanut Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n (jatkossa putkikeräysyhtiö), johon on vuosien varrella liittynyt osakkaiksi putkikeräysjärjestelmän alueella olevien kiinteistöjen haltijoita.

Putkikeräysyhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toimialana on omistaa, toteuttaa, hallinnoida ja ylläpitää asunto- ja toimitila-alueilla alueellista jätelajien keräyksen ja noudon putkijärjestelmää keräyspaikkoihin, runkoverkkoihin ja koontiasemineen sekä tuottaa putkijärjestelmään perustuvia jätelajien keräys- ja noutopalveluja. Lisäksi yhtiö voi järjestää putkijärjestelmän käyttöalueen jätteen tuottajille sellaisia keskitettyjä jätelajien keräys- ja noutopalveluja, joita ei voida toteuttaa putkijärjestelmällä. Yhtiöjärjestyksessä todetaan edelleen, että yhtiön tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajille. Voitto käytetään putkijärjestelmän hallinnointiin ja ylläpitoon.

Kaikkien putkikeräysjärjestelmän alueella sijaitsevien kiinteistöjen haltijoiden on tarkoitus olla putkikeräysyhtiön osakkeenomistajia. Kaikki yhtiön osakkaat ovat sitoutuneet käyttämään putkikeräysjärjestelmää. Osakkeista on tullut maksaa putkikeräysyhtiölle osakekohtainen myyntihinta sekä liittymismaksu. Pirkanmaan Jätehuolto Oy on edelleen merkittävä osakkeenomistaja putkikeräysyhtiössä.

Järjestelmärakennetta kuvattaessa on tärkeää erottaa putkikeräysjärjestelmän *yhtiöoikeudellinen* pohja ja siihen liittyvät *yksityisoikeudelliset velvoitteet* jätemaksulainsäädännön *julkisoikeudellisesta puolesta*. Pirkanmaan Jätehuolto Oy ja yksityiset kiinteistönomistajat ovat osakkeenomistajia Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:ssä, ja heidän keskinäisiä suhteitaan määrittävät sekä osakeyhtiölainsäädäntö että yhtiön sisäiset määräykset ja osakkeenomistajien keskinäiset sopimukset. Jätemaksu sitä vastoin on julkisoikeudellinen maksu, joka on suoraan lain nojalla ulosottokelpoinen. Yksityisoikeudellisen järjestelmän sisälle kuuluvia maksuvelvollisuuksia ei voida kompensoida julkisoikeudellisin maksuin, mikäli tälle ei ole oikeudellisia perusteita. Tätä oikeudellisesta selvää lähtökohtaa ei muuta se, vaikka toimijat olisivat osin julkisomisteisia.

Asiakirja-aineiston perusteella vaikuttaa siltä, että edellä mainittu jako järjestelmärakenteessa ei arvioitavanaan olevassa tilanteessa ole oikeudellisesti riittävän selvä. Tätä ilmeistä ongelmaa havainnollistaa esimerkiksi se, että putkikeräysyhtiön yhtiöjärjestyksen mukaisena toimialana on *putkikeräysverkon hallinnointi ja ylläpito*. Putkikeräysjätetaksan 4 §:n mukaan taksan mukainen jätemaksu koostuu perusmaksuosuudesta, jätteen kuljetuksesta, käsittelystä sekä *putkikeräysjärjestelmän ja sitä täydentävien lähikeräyspisteiden ylläpidosta*.

Ranta-Tampellan putkikeräysjärjestelmän toimintamalli on nähdäkseni omiaan aiheuttamaan epäselvyyttä siitä, mitkä kustannukset kanavoidaan putkikeräysyhtiön ja mitkä julkisoikeudellisen jätemaksun kautta. Käytettävissäni olevan aineiston pohjalta en pysty arvioimaan, onko kyse vain rakentamisvaiheen aikaisesta ongelmasta vai järjestelmän ominaispiirteestä, josta seuraa pysyvästi tulkintahasteita ja perustellusti koettua epäoikeudenmukaisuutta putkikeräysyhtiön osakkaissa.

3 Jättemaksun määräytyminen yleisesti

Jättemaksun suuruus määräytyy jätelaissa (646/2011, JL) säädettyssä lainsäädännöllisessä kehikossa. Jätelaissa säädetään maksusta ja sen määräytymisperusteista. Tarkemmin jättemaksun perusteista määrätään kunnan hyväksymässä jätetaksassa (JL 79.3 §). Lain tasolla keskeinen kunnan jättemaksua koskeva säännös on jätelain 78 §:

Kunnan on perittävä tämän lain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jättemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätteen loppukäsittelystä perittävällä maksulla on katettava vähintään 21 §:ssä tarkoitetut kustannukset. Kunta voi periä jättemaksua myös 93 §:n 1 momentissa kunnan vastuulle säädetystä jäteneuvonnasta, 143 §:ssä säädetyn rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Jättemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Edellä 33 §:ssä tarkoitetusta kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävä jättemaksu ei saa alittaa 32 §:n nojalla järjestetystä lajiltaan ja laadultaan vastaavan jätteen jätehuoltopalvelusta perittävää jättemaksua.

Jättemaksu, jolla katetaan 1 momentissa tarkoitetusta jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset, voidaan periä erillisenä perusmaksuna. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottoaikojen perustamisesta ja ylläpidosta kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Jättemaksulla saa kerätä enintään kohtuullisen tuoton pääomalle.

Säännöksen esitöissä (HE 199/2010 vp., s. 109) korostetaan, että jätehuollon luonne välttämättömyyspalveluna huomioon ottaen pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että kunnan jättemaksun olisi vastattava tarjottua palvelutasoa. Maksujen tulisi olla palvelutasoon nähden tasapuolisia ja kohtuullisia niin, ettei eri asiakkaita, asiakasryhmiä tai kunnan eri alueita aseteta perusteettomasti toisistaan poikkeavaan asemaan.

Jätelaissa korostetaan nimenomaan palvelutason vaikutusta jättemaksun suuruuteen. Esillä olevan oikeudellisen tulkintaongelman näkökulmasta on ensiksi todettava, että putkikeräysjärjestelmällä on etuja suhteessa perinteiseen jätehuoltoon. Näitä ovat esimerkiksi käyttäjämukavuus, hygieenisuus, meluttomuus, raskaan ajoneuvoliikenteen vähäisemmän määrän tuomat turvallisuus- ja ympäristöhyödyt sekä tilan säästyminen piha-alueilla muuhun käyttöön. *Toisaalta on syytä korostaa, että nämä perusteet liittyvät nimenomaan järjestelmän investointikustannuksiin, eivät käyttökustannuksiin.* Putkikeräysjärjestelmä on kallis rakentaa ja tämän vuoksi perustamisvaiheen taloudelliset panokset voivat järjestelmään liittyviltä olla varsin huomattavat.

4 Jättemaksun kohtuullisuus

Lausunnon kohteen kannalta edellä kuvattu lainsäädäntö sekä sen esityöt asettaa selvästi kaksi yleistä kriteeriä jätemaksuille: *tasapuolisuus* ja *kohtuullisuus*. Perusmuodossaan tämä tasapuolisuus ja kohtuullisuus toteutuu siten, että jätemaksu on jätehuollon käyttäjille samanlainen jätelainsäädännössä tarkemmin määriteltyjen perusteiden mukaisesti (erityisesti JL 79.1 §).

Oikeudellisesti olennaista on, että jätemaksun määräytymiselle on oltava objektiiviset perusteet. Tasapuolisuus ja kohtuullisuus voi toteutua vain, jos eri asiakkaita ei *perusteettomasti* aseteta toisistaan poikkeavaan asemaan. Tasapuolisuuden ja kohtuullisuuden turvaava objektiivisuus tarkoittaa tässä yhteydessä sitä, että eri asiakasryhmien erilaiselle kohtelulle on pysyttävä osoittamaan asialliset ja oikeudellisesti hyväksyttävät perusteet. Jos niitä ei voida osoittaa, syntyy oletamus, että eri asiakkaat on asetettu toisistaan poikkeavaan asemaan perusteettomasti. Tällöin eivät toteudu lainsäädännön edellyttämät tasapuolisuus ja kohtuullisuus. Lainsäädännöstä, esitöistä, oikeuskäytännöstä ja oikeuskirjallisuudesta (esim. Määttä, Kalle: Jätehuollon maksut – jätelain 9 luvun lähempää tarkastelua. Edilex 2023/14) saadaan varsin selkeät kriteerit sille, milloin tasapuolisuus ja kohtuullisuus eivät toteudu.

Jätelain 79 § 1 momentissa tarkennetaan kunnan jätemaksun perusteita. Näitä ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. Perusteina voidaan lisäksi ottaa huomioon jätteen keräys- ja kuljetusolot kiinteistöllä ja noutoalueella, kunnan keräysvälineiden käyttö sekä kuljetusmatka kuljetettaessa jäte yksittäisenä kuljetuksena. Jättemaksun perusteina voidaan käyttää myös kiinteistöllä asuvien henkilöiden määrää, kiinteistön käyttötarkoitusta tai muuta vastaavaa perustetta, jos jätteen määrää tai laatua on vaikea luotettavasti selvittää tai jos se on tarpeellista ympäristö- tai terveyshaittojen ehkäisemiseksi tai jätehuollon järjestämiseksi.

Jätelain 79 §:n esitöissä (HE, s. 110) korostetaan, että jätemaksu määräytyisi sen perusteella, minkä verran asiakas käyttää kunnan jätehuoltopalveluja. Pääasiallisena maksuperusteena olisivat siten – kuten aikaisemmassakin jätelaissa – jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. Jättemaksun perusteina saisi lisäksi ottaa huomioon jätteen keräys- ja kuljetusolot kiinteistöllä ja noutoalueella, kunnan keräysvälineiden käytön sekä kuljetusmatkan kuljetettaessa jäte yksittäisenä kuljetuksena. Säännönmukaisessa jätteen kiinteistöittäisessä keräyksessä jätteen kuljetusmatkaa ei voitaisi käyttää maksun määräytymisperusteena.

Lainsäädännössä ja oikeuskäytännössä on korostettu, että kunnille on jätetty harkintavaltaa ensinnäkin sen suhteen, miten jätemaksujen perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksa päätöksessä, ja toiseksi myös sen suhteen, mitkä kustannukset sisällytetään niihin kunnalle jätehuollon järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin, jotka maksuilla on jätelain 78 §:n 1 momentin mukaisesti tarkoitus kattaa. Oikeuskäytännössä (esim. KHO 2022:141) on harkintavallalle myös osoitettu selkeitä rajoja.

Tapauksessa KHO 2022:141 kuntien jätehuoltoviranomaisena toimiva lautakunta oli määrännyt lautakunnan toiminta-alueelta jätteitä vuonna 2018 vastaanottaneen yhtiön jätteen haltijana maksamaan jätelaissa tarkoitettuna jätemaksuna laskun, joka koostui jätehuoltoviranomaisen toimintakuluista mainitun vuoden ajalta. KHO katsoi, ettei kysymys ollut jätelaissa tarkoitettuna jätemaksusta. Ratkaisu osoittaa havainnollisesti sen, että jätemaksun kautta voidaan periä vain laissa määriteltyjä kuluja.

Euroopan unionin tuomioistuin (EUTI) on ratkaisukäytännössään määritellyt jätemaksujen määräytymiseen liittyviä oikeudellisia reunaehtoja. Ratkaisussa VG Čistoća d.o.o. vastaan Đuro Vladika ja Ljubica Vladika 30.3.2017 (EU:C:2017:242) tuomioistuin linjasi kansallisen tuomioistuimen tehtäviä Kroatian järjestelmää koskien, mutta linjaukset toimivat EU:n jäteoikeudellisen sääntelyn suuntaviivoina myös Suomessa. Ratkaisun mukaan on esitettyjen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella huolehdyttävä, ettei jätemaksujen määrääminen johda siihen, että tiettyihin ”haltijoihin” kohdennetaan sellaisia kustannuksia, jotka ovat ilmeisen suhteettomia niiden todennäköisesti tuottamien jätteiden tilavuuteen tai luonteeseen nähden.

Lausunnon tilaajan minulle toimittaminen laskelmien mukaan putkikeräysjätetaksaa nostaisi asunto-osakeyhtiöiden jätemaksuja 151–502 prosentilla edeltäneiden 12 kuukauden aikana kerättyihin tuotetun jätteen määrään perustuviin maksuihin verrattuna. Oikeudellisesti tämä herättää perustellusti kysymyksen, onko tällainen korotus kohtuullinen ja toteutuuko lainsäädännössä nimenomaisesti edellytetty tasapuolisuus.

Prosenttikorotusten kohtuullisuutta tarkasteltaessa voidaan systemaattisina tulkintaperusteina ottaa huomioon myös muu lainsäädäntö, joka koskee vastaavia luonnollisen monopolin piirteitä omaavia järjestelmiä. Sähkömarkkinalain (588/2013) 26a § 1 momentin mukaan verkonhaltija saa korottaa sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujaan enintään 8 prosenttia korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana keräämiinsä sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksuihin verrattuna. Vastavasti maakaasumarkkinalain (587/2017) 24 § 1 momentin mukaan verkonhaltija saa korottaa maakaasun siirron ja jakelun maksujaan enintään 15 prosenttia korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana keräämiinsä maakaasun siirron ja jakelun maksuihin verrattuna.

Vaikuttaa vahvasti siltä, että kansallisessa ja EU-oikeudellisessa sääntelyssä edellytetty kohtuullisuus on edellä mainituilla korotuksilla uhattuna. Huomattavaa on, että jätemaksun kohtuullistaminen on mahdollista myös hyväksytyn taksan mukaisissa tilanteissa, mikäli jätelaissa säädetty edellytykset täyttyvät. Jätelain 81 § 2 momentin mukaan, jos jätetaksan mukaista jätemaksua on pidettävä *kohtuuttoman suurena* tai pienenä ottaen huomioon jätteen määrä, kunnan järjestämän jätehuollon palvelutaso ja jätteen haltijan tai kiinteistön haltijan 41 §:n mukaisesti järjestämä jätteenkuljetus tai jätteen haltijan 41 a §:n mukaisesti järjestämä jätteen käsittely, *maksu voidaan maksuvelvollisen hakemuksesta tai viranomaisen aloitteesta määrätä jätetaksasta poiketen* tai jättää perimättä. Jos jätemaksu määrätään jätetaksasta poiketen, maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia.

5 Putkikeräysjärjestelmien eriytyvät taksat

Nähdäkseni on oikeudellisesti selvää, että mikäli kerättävien *jätelajien määrä* putkikeräysjärjestelmässä on erilainen kuin perinteisessä jätehuollossa, jätemaksu voi olla erilainen. Selvää on myös, että *aiheuttamisperiaatteella* on keskeinen merkitys jätemaksujen määräytymisessä. Tätä korostetaan sekä jätedirektiivissä että sitä implementoivassa jätelaissa. Jätedirektiivin 14 artiklan mukaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti jätteen alkuperäisen tuottajan taikka nykyisen tai aiemman jätteen haltijan on vastattava jätehuollon kustannuksista. Vastavasti jätelain 20 §:n mukaan jätteen alkuperäinen tuottaja taikka nykyinen tai aiempi jätteen haltija vastaa jätehuollon kustannuksista.

Oikeudellisesti on kuitenkin olennaista huomata, että kunnallisen jätehuollon kokonaisuudessa aiheuttamisperiaate toteutuu jätetaksan ja sen perusteella määrättävän jätemaksun kautta. Kuten edellä olen osoittanut jätemaksun suuruudelle on asetettu erilaisia rajoitteita. Parhaiten aiheuttamisperiaate toteutuu, mikäli jätemaksu perustuu mahdollisimman kattavasti tuotettavan jätteen määrään.

6 Lausunnon keskeiset johtopäätökset

1. Maksujen tulee olla palvelutasoon nähden tasapuolisia ja kohtuullisia niin, ettei eri asiakkaita, asiakasryhmiä tai kunnan eri alueita aseteta toisistaan poikkeavaan asemaan ilman objektiivisesti osoitettavia ja todennettavia perusteita.
2. Jätemaksun määrän tulisi perustua mahdollisimman kattavasti jätteen määrään.
3. Putkikeräysjärjestelmään kuuluvien kiinteistöjen jätetaksan kertakorotus lienee muodostumassa oikeudellisesti arvioiden ilmeisen kohtuuttomaksi
4. Eriytyviin taksoihin tulee suhtautua erityisen kriittisesti ja niitä voidaan käyttää vain, mikäli järjestelylle on olemassa objektiivisesti arvioiden jätelainsäädännön mukaiset perusteet ja muut jätelainsäädännön velvoitteet toteutuvat.
5. Julkisoikeudellisen jätemaksuvelvollisuuden ja yksityisoikeudellisten yhtiösitoumusten toisistaan erottamiseen tulisi kiinnittää putkikeräysjärjestelmässä korostunutta huomiota.

Joensuussa 9.9.2024

Tapio Määttä

OTT, ympäristöoikeuden professori

Yhtiö	Jättekustannus 2022	Jättekustannus 2023	Kerrosala (m ²)	Normaali jättekeräystaksa (€/ k-m ² / vuosi) 2023	Putkikeräystaksa (€/ k-m ² / vuosi)	Erotus (€/ k-m ² / vuosi)
As Oy Tampereen Näsinkeula	6 103,30 €	5 142,28 €	3349	1,54 €	4,03 €	2,49 €
As Oy Tampereen Ykköspurje	6 059,04 €	5 102,80 €	3324	1,54 €	4,03 €	2,49 €
As Oy Tampereen Pantakaari	9 731,98 €	8 804,78 €	5520	1,60 €	4,03 €	2,43 €
As Oy Tampereen Kanavanvahti	5 229,03 €	5 853,90 €	6511	0,90 €	4,03 €	3,13 €
As Oy Tampereen Styyri	6998,89	5 723,36 €	2629	2,18 €	4,03 €	1,85 €
As Oy Tampereen Näsinlähystäjät			3370			

Jätekustannus 2025 (Oletus putkijätekeräys toiminnassa)	Putkikeräykseen sijoitettu pääoma	Jätekustannusten muutos 2022 vs. 2025	Jätekustannus muutos 2023 vs. 2025
13 496,47 €	145 728,39 €	221 %	262 %
13 395,72 €	144 640,54 €	221 %	263 %
22 245,60 €	240 197,28 €	229 %	253 %
26 239,33 €	263 958,92 €	502 %	448 %
10 594,87 €	129 025,00 €	151 %	185 %
		Ei tiedossa	Ei tiedossa

Unionin tuomioistuimen tuomio (kuudes jaosto) 30.3.2017.

VG Čistoća d.o.o. vastaan Đuro Vladika ja Ljubica Vladika.

Općinski sud u Velikoj Goriciin esittämä ennakkoratkaisupyyntö.

Ennakkoratkaisupyyntö – Ympäristö – Jätteet – Direktiivi 2008/98/EY –

Jätehuollon kustannusten takaisin periminen – Aiheuttamisperiaate – Käsite ”jätteen haltijat” – Jätehuollosta perittävä maksu – Pääomainvestointien rahoittamiseen tarkoitettu erityinen maksu.

Asia C-335/16.

Court reports – general

ECLI identifier: ECLI:EU:C:2017:242

▼ Dates

Date of document: 30/03/2017

Date lodged: 15/06/2016

▼ Miscellaneous information

Author: Unionin tuomioistuin

Country or organisation from which the request originates: Kroatia

Form: Tuomio

Authentic language: kroatia

▼ Procedure

Type of procedure: Ennakkoratkaisupyyntö

Observations: EU:n jäsenvaltiot, Euroopan komissio, Kroatia, EU:n toimielimet ja muut elimet

Judge-Rapporteur: Bonichot

Advocate General: Szpunar

National court:

A9 Općinski sud u Velikoj Gorici, Prethodno pitanje od 03/06/2016 (4 Povrv-I 03/20 15-9)

▼ Relationship between documents

[Select all documents mentioning this document](#)

Case affecting:

- Interprets [32008L0098](#) A14

- Interprets [32008L0098](#) A15P1

Affected by case:

- Related judicial information [62016CA0335](#)

Instruments cited in case law:

- [12008E192](#): N 26
- [32008L0098](#)-A15: N 25
- [32008L0098](#)-C1: N 3
- [32008L0098](#)-C26: N 3
- [32008L0098](#)-C8: N 4
- [32008L0098](#)-C25: N 5
- [32008L0098](#)-A03: N 6
- [32008L0098](#)-A11P1: N 7
- [32008L0098](#)-A14: N 8 23 24 27 32
- [32008L0098](#)-A15P1: N 9 23 27 29 32
- [62007CJ0188](#)-N77: N 24 29
- [62008CJ0254](#)-N45: N 24
- [62008CJ0254](#)-N46: N 25 29
- [62008CJ0254](#)-N48: N 26
- [62008CJ0254](#)-N50: N 26
- [62008CJ0254](#)-N51: N 27
- [62008CJ0254](#)-N55: N 30
- [62008CJ0254](#)-N56: N 30

▼ Doctrine

Notes relating to the decision:

- 1. Roset, Sébastien: Financement du traitement des déchets, Europe 2017 Avril n° 05 p.42 (FR)
- 2. Chatzikonstantinou, Christina: Elliniki Epitheorisi Evropaikou Dikaiou 2017 p.150-154 (EL)

▼ Classifications

Subject matter:

- Jätteet
- Ympäristö

Case law directory code:

- 4.23 Euroopan unionin sisäpolitiikka / Ympäristö, kestävä kehitys ja ilmasto

▼ Languages and formats available

BG ES CS DA DE ET EL EN FR **GA** **HR*** IT LV LT HU MT NL PL PT RO SK SL FI SV

HTML

PDF

Document published in the digital reports of cases. They have official

status.

▼ Multilingual display

▼ Text

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

30 päivänä maaliskuuta 2017 (¹)

”Ennakkoratkaisupyyntö — Ympäristö — Jätteet — Direktiivi 2008/98/EY — Jätehuollon kustannusten takaisin periminen — Aiheuttamisperiaate — Käsite ”jätteen haltijat” — Jätehuollosta perittävä maksu — Pääomainvestointien rahoittamiseen tarkoitettu erityinen maksu”

Asiassa C-335/16,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Općinski sud u Velikoj Gorici (Velika Gorican alioikeus, Kroatia) on esittänyt 3.6.2016 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 15.6.2016, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

VG Čistoća d.o.o.

vastaan

Đuro Vladika ja

Ljubica Vladika,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja E. Regan sekä tuomarit J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari) ja S. Rodin,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— VG Čistoća d.o.o., edustajanaan Ž. Galeković, direktor,

— Kroatian hallitus, asiamiehenään T. Galli,

— Euroopan komissio, asiamiehinään E. Sanfrutos Cano ja M. Mataija,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee aiheuttamisperiaatteen sekä jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta 19.11.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY (EUVL 2008, L 312, s. 3) 14 artiklan 1 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat kunnallinen jätehuoltoyritys VG Čistoća d.o.o. sekä jätehuoltopalvelun käyttäjät Đuro ja Ljubica Vladika ja jossa on kyse yhdyskuntajätteen keräämistä ja käsittelyä vuoden 2013 lokakuun ja vuoden 2014 syyskuun välisenä aikana koskevien laskujen maksamisesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Direktiivin 2008/98 johdanto-osan ensimmäisen perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”Jätteistä 5 päivänä huhtikuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/12/EY [(EUVL 2006, L 114, s. 9)] säädetään lainsäädännölliset puitteet, joita sovelletaan jätteiden käsittelyyn yhteisössä. Siinä määritellään keskeiset käsitteet, kuten jäte, jätteen hyödyntäminen ja jätteen loppukäsittely, ja siinä säädetään keskeiset jätehuoltoon sovellettavat vaatimukset, erityisesti velvoite, jonka mukaan jätehuoltotoimia suorittavalla laitoksella tai yrityksellä on oltava toimilupa tai se on rekisteröitävä, sekä jäsenvaltioiden velvoite laatia jätehuoltosuunnitelmia. Siinä vahvistetaan myös tärkeitä periaatteita, kuten velvoite käsitellä jätteet siten, ettei sillä ole kielteisiä vaikutuksia ympäristöön ja ihmisten terveyteen, jätehierarkian soveltamiseen rohkaiseminen sekä, aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, vaatimus siitä, että jätteiden loppukäsittelyn kustannuksista vastaa jätteen haltija tai aiemmat haltijat tai valmistajat, joiden tuotteesta jäte on peräisin.”

- 4 Direktiivin 2008/98 johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Näin ollen on tarpeen tarkistaa direktiiviä [2006/12], jotta voidaan selventää tärkeimpiä käsitteitä, kuten jätteen, jätteen hyödyntämisen ja jätteen loppukäsittelyn määritelmiä, tehostaa toimenpiteitä, joita on toteutettava jätteen syntymisen ehkäisemiseksi, ottaa käyttöön lähestymistapa, jossa otetaan huomioon tuotteiden ja materiaalien koko elinkaari eikä ainoastaan jätevaihe, ja keskittyä vähentämään jätteen syntymisen ja jätehuollon aiheuttamia ympäristövaikutuksia ja siten lisäämään jätteen taloudellista arvoa. Lisäksi olisi edistettävä jätteiden hyödyntämistä sekä uusiomateriaalien käyttöä luonnonvarojen säästämiseksi. Selvyyden ja luettavuuden vuoksi direktiivi [2006/12] olisi kumottava ja korvattava uudella direktiivillä.”

- 5 Direktiivin 2008/98 johdanto-osan 25 ja 26 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(25)On asianmukaista jakaa kustannukset niin, että ne vastaavat todellisia kustannuksia, jotka jätteen syntyminen ja siitä huolehtiminen aiheuttavat ympäristölle.

(26)Aiheuttamisperiaate on ohjaavana periaatteena sekä Euroopan unionin että kansainvälisellä tasolla. Jätteen tuottajan ja sen haltijan olisi huolehdittava jätteestä tavalla, joka takaa ympäristön ja ihmisten terveyden suojelun korkean tason.”

6 Tämän direktiivin 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan

— —

- 5) ’jätteen tuottajalla’ jokaista, jonka toiminta tuottaa jätettä (alkuperäinen jätteen tuottaja) tai joka suorittaa esikäsittelyä, sekoittamista tai muunlaista toimintaa, jonka tuloksena kyseisen jätteen luonne tai koostumus muuttuu;
- 6) ’jätteen haltijalla’ jätteen tuottajaa taikka luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka hallussa jäte on;

— —

- 9) ’jätehuollolla’ jätteen keräystä, kuljetusta, hyödyntämistä ja loppukäsittelyä, mukaan lukien tällaisten toimintojen valvonta ja loppusijoituspaikkojen jälkihoito sekä kauppiaana tai välittäjänä toteutetut toimet;
- 10) ’keräyksellä’ jätteen kokoamista, mukaan lukien jätteen alustava lajittelu ja alustava varastointi sen kuljettamiseksi jätteenkäsittelylaitokseen;
- 11) ’erilliskeräyksellä’ keräystä, jossa erityyppiset ja ominaisuuksiltaan erilaiset jätevirrat pidetään erillään erityiskäsittelyn helpottamiseksi;

— —

- 14) ’käsittelyllä’ hyödyntämis- tai loppukäsittelytoimia, mukaan lukien hyödyntämisen tai loppukäsittelyn valmistelu;

— —

- 17) ’kierrätyksellä’ hyödyntämistointa, jossa jätemateriaalit käsitellään uudelleen tuotteiksi, materiaaleiksi tai aineiksi joko alkuperäiseen tarkoitukseen tai muihin tarkoituksiin. Siihen sisältyy eloperäisen aineksen uudelleenkäsittely, mutta ei energian hyödyntäminen eikä uudelleenkäsittely materiaaleiksi, joita käytetään polttoaineina tai maantäyttötoimiin;

— —”

7 Direktiivin 2008/98 11 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet tuotteiden uudelleenkäytön ja uudelleenkäytettäviksi valmistelun edistämiseksi erityisesti kannustamalla uudelleenkäyttö- ja korjausverkostojen perustamista ja tukemista sekä taloudellisten ohjauskeinojen, hankintaperusteiden, määrällisten tavoitteiden tai muiden toimenpiteiden käyttöä.

Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä laadukkaan kierrätyksen edistämiseksi, ja tätä tarkoitusta varten niiden on otettava käyttöön jätteen erilliskeräysjärjestelmiä, mikäli se on teknisesti, ympäristön kannalta ja taloudellisesti toteutettavissa sekä aiheellista tarvittavien laatuvaatimusten täyttämiseksi kyseisillä kierrätyksen aloilla.

— —”

8 Tämän direktiivin 14 artiklan sanamuoto on seuraava:

”1. Aiheuttamisperiaatteen mukaisesti jätteen alkuperäisen tuottajan taikka nykyisen tai aiemman jätteen haltijan on vastattava jätehuollon kustannuksista.

2. Jäsenvaltiot voivat päättää, että tuottajan, jonka tuottamasta tuotteesta jäte on peräisin, on vastattava osittain tai kokonaan jätehuollon kustannuksista ja että tällaisten

tuotteiden jakelijat voivat osallistua näihin kustannuksiin.”

- 9 Direktiivin 2008/98 15 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteen alkuperäinen tuottaja tai muu haltija huolehtii itse jätteen käsittelystä tai antaa jätteen käsittelyn kauppiaan tai jätteenkäsittelytoimia suorittavan laitoksen tai yrityksen taikka yksityisen tai julkisen jätteiden kerääjän tehtäväksi 4 ja 13 artiklan mukaisesti.”

Kroatian oikeus

- 10 Kunnallispalveluiden hallinnoinnista annetun lain (Zakon o komunalnom gospodarstvu), sellaisena kuin se oli voimassa pääasian tosiseikkojen ajankohtana, 20 §:n 1 momentin sanamuoto on seuraava:

”Kunnallispalveluista perittävällä maksulla rahoitetaan seuraavia kunnallisia toimintoja:

— —

4. puhtaanapito yhdyskuntajätteen keräämisen ja kuljettamisen osalta

5. yhdyskuntajätteen sijoittaminen kaatopaikalle

— —”

- 11 Kestävän kehityksen periaatteen mukaisesta jätehuollosta annetun lain (Zakon o održivom gospodarenju otpadom) 4 §:ssä säädetään seuraavaa:

”(1) Tässä laissa tarkoitetaan

— —

10. ’jätteen keräyksellä’ jätteen tavanomaista ja kiireellistä keräysmenettelyä sekä jätteenkeräysmenettelyä kierrätyskeskuksessa

— —

39. ’jätteen haltijalla’ jätteen tuottajaa taikka luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka hallussa jäte on

— —

48. ’jätteen tuottajalla’ jokaista, jonka toiminta tuottaa jätettä ja/tai joka suorittaa esikäsittelyn, sekoittamisen tai muun toiminnan, jonka tuloksena kyseisen jätteen koostumus tai luonne muuttuu

— —”

- 12 Tämän lain 6 §:n 1 momentissa säädetään, että jätehuolto perustuu ympäristönsuojelualaa koskevien kansallisessa oikeudessa, unionin säännöstyössä ja kansainvälisessä oikeudessa vahvistettujen periaatteiden noudattamiseen ja erityisesti aiheuttamisperiaatteeseen, jonka mukaan ”jätteen tuottaja taikka edellinen tai nykyinen haltija vastaa jätehuoltoon liittyvien toimenpiteiden kustannuksista ja vastaa taloudellisesti sellaisten toimenpiteiden toteuttamisesta, joilla on tarkoitus korvata vahingot, joita nämä viimeksi mainitut ovat aiheuttaneet tai voivat aiheuttaa”.

- 13 Kyseisen lain 6 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Tuottajan, jonka valmistamasta tuotteesta jäte on peräisin, tai jätteen tuottajan on vastattava jätehuollon kustannuksista.”

- 14 Saman lain 28 §:n sanamuoto on seuraava:

”(1) Paikallinen viranomainen on velvollinen varmistamaan omalla alueellaan

— —

2. jätepaperin, metallin, lasin, muovin, tekstiilien ja kookkaiden yhdyskuntajätteiden (isot esineet) erilliskeräyksen

— —”

15 Kestävän kehityksen periaatteen mukaisesta jätehuollosta annetun lain 30 §:ssä, jonka otsikko on ”Yhdyskuntajätteen kerääminen sekajätteenä ja biohajoavana yhdyskuntajätteenä”, säädetään seuraavaa:

”(1) Julkiseen palveluun, jossa yhdyskuntajäte kerätään sekajätteenä ja biohajoavana yhdyskuntajätteenä, kuuluu tämän jätteen kerääminen eri käyttäjiltä asianomaisella palveluntarjoamisalueella sijaitsevien jätessäiliöiden avulla ja tämän jätteen kuljettaminen sen käsittelyä varten toimivaltaiselle taholle.

— —

(6) Tämän pykälän 4 momentissa tarkoitetun palvelun käyttäjä on velvollinen

— —

3. vastaamaan yhdyskuntajätteen huollon kustannuksista suhteessa palvelujen tarjoajalle luovutettuun jätteen määrään.”

16 Kyseisen lain 33 §:ssä säädetään seuraavaa:

”(1) Palvelujen tarjoaja on velvollinen laskemaan tämän lain 30 §:n 1 momentissa tarkoitetun julkisen palvelun hinnan sellaisen laskumenetelmän avulla, jolla taataan aiheuttamisperiaatteen soveltaminen, taloudellisesti elinkelpoisen toiminnan harjoittaminen sekä tarjotun palvelun turvallisuus, sääntöjenmukaisuus ja laatu tämän lain säännösten mukaisesti — —

(2) Palvelujen tarjoaja on velvollinen veloittamaan käyttäjältä maksut tämän lain 30 §:n 1 momentissa tarkoitetusta julkisesta palvelusta suhteessa laskutuskauden aikana luovutetun jätteen määrään; tämä määrä perustuva kriteeri perustuu luovutetun jätteen painoon tai jätessäiliöiden tilavuuteen ja niiden tyhjentämiskertojen lukumäärään tämän lain 30 §:n 7 momentissa tarkoitetun päätöksen mukaisesti.

— —

(4) Palvelujen tarjoajan on sisällytettävä tämän lain 30 §:n 1 momentissa tarkoitetun julkisen palvelun hintaan seuraavat kulut: jätteen keräyslaitteiston hankinta- ja ylläpitokulut, jätteen kuljetuskulut, jätteen käsittelykulut ja muut tämän lain 29 §:n 10 momentissa tarkoitetussa asetuksessa vahvistetut kulut.

— —”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

17 Kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä oleva asia koskee VG Čistoćan Đuro ja Ljubica Vladikalle esittämää vaatimusta, joka koskee vuoden 2013 lokakuun ja vuoden 2014 syyskuun välisen ajan talousjätehuoltoa koskevien sellaisten laskujen maksamista, joiden suuruus oli jokaisen kuukauden osalta 78,61 Kroatian kunaa (HRK) (n. 10,54 euroa).

18 Pääasian vastaajat vastustavat laskujen sen osan maksamista, joka koskee erilliskeräystä,

kierrättämistä ja luvatta ympäristöön jätetyn jätteen sijoittamista kaatopaikalle, sekä erityistä maksua, joka on tarkoitettu jätehuollosta vastaavan yrityksen kierrätystoimintaa varten tekemien pääomainvestointien rahoittamiseen. He eivät sitä vastoin vastusta laskujen sen osan maksamista, joka koskee tosiasiallisesti tuotetun ja kerätyn jätteen keräystä ja kaatopaikalle sijoittamista.

- 19 VG Čistoća saattoi asian Općinski sud u Velikoj Gorici (Velika Gorican alioikeus, Kroatia) käsiteltäväksi saadakseen Đuro ja Ljubica Vladikan maksamaan erääntyneet summat.
- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää, että näillä viimeksi mainituilla on käytössään vain yksi 120 litran jätessäiliö ja että VG Čistoća laatii jätehuoltopalveluidensa laskuttamista varten joka kuukausi jätteen keräämistä koskevan laskelman, joka perustuu käytettyjen jätessäiliöiden kokoon. Tämä yhtiö suoritti siis laskutuksen tyhjennettyjen jätessäiliöiden tilavuuden perusteella eikä pääasian vastaajien tosiasiallisesti tuottaman jätteen painon perusteella.
- 21 Kyseinen tuomioistuin katsoo, että yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattamiseksi pääasian kantajan olisi otettava käyttöön keräyslaitteisto, joka mahdollistaa laskuttamisen vain käyttäjien tosiasiallisesti tuottamasta jätteestä. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo myös, että näiden viimeksi mainittujen käyttöön olisi asetettava erityisiä jätessäiliöitä sellaisen jätteen kokoamista varten, jota varten on olemassa erityinen keräys (paperi, muovit, sekajäte). Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin lisää, ettei käyttäjien tulisi maksaa siitä, että jätteet sijoitetaan kaatopaikalle kierrätettäväksi. Se pohtii siis sitä, ovatko käyttäjät velvollisia maksamaan kaikki yhdyskuntajätteen huollosta laadituissa laskuissa mainitut kustannuserät.
- 22 Tässä asiayhteydessä Općinski sud u Velikoj Gorici päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Kuinka unionin oikeuden mukaan on määritettävä kotitalousjätteen kokoamisesta ja keräämisestä perittävän maksun suuruus? Kuinka unionin kansalaisten on maksettava kotitalousjätteen kokoamisesta ja keräämisestä perittävät maksut, eli maksavatko he tästä palvelusta tyhjennetyn roskapöntön/jätessäiliön tilavuuden perusteella vai kerättyjen jätteiden tilavuuden perusteella, ja onko heidän tämän lisäksi maksettava joitakin muita maksuja?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustele kysymyksellään lähinnä, onko direktiivin 2008/98 14 artiklaa ja 15 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että niiden kanssa on ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään yhtäältä, että jätteen käsittelypalvelun käyttäjät maksavat hinnan, joka lasketaan heidän käytettäväkseen asetetun jätessäiliön tilavuuden mukaan eikä tosiasiallisesti kerätyn jätteen painon mukaan, ja toisaalta, että nämä käyttäjät maksavat lisämaksun, joka on tarkoitettu kerätyn jätteen käsittelemisen edellyttämien investointien rahoittamiseen.
- 24 Direktiivin 2008/98 14 artiklan mukaan ja aiheuttamisperiaatteen mukaisesti jätteen alkuperäisen tuottajan taikka nykyisen tai aiemman jätteen haltijan on vastattava jätehuollon kustannuksista. Näillä haltijoilla on tällainen taloudellinen velvollisuus sen takia, että ne ovat myötävaikuttaneet mainitun jätteen syntymiseen (ks. analogisesti tuomio 24.6.2008, Commune de Mesquer, [C-188/07](#), [EU:C:2008:359](#), 77 kohta ja tuomio 16.7.2009, Futura Immobiliare ym., [C-254/08](#), [EU:C:2009:479](#), 45 kohta).

- 25 Niiltä osin kuin on kyse yhdyskuntajätteeseen liittyvästä jätehuollosta ja käsittelystä aiheutuvien kustannusten rahoittamisesta, on todettava, että koska kyse on palvelusta, joka tarjotaan kollektiivisesti joukolle ”haltijoita”, jäsenvaltiot ovat direktiivin 2008/98 15 artiklan nojalla velvollisia varmistamaan sen, että lähtökohtaisesti kaikki kyseisen palvelun käyttäjät vastaavat tämän direktiivin 3 artiklassa tarkoitettujen ”haltijoiden” ominaisuudessa yhdessä jätteiden käsittelystä aiheutuvista kokonaiskustannuksista (ks. analogisesti tuomio 16.7.2009, Futura Immobiliare ym., [C-254/08](#), [EU:C:2009:479](#), 46 kohta).
- 26 Unionin oikeuden nykytilassa ei ole olemassa SEUT 192 artiklan nojalla annettua lainsäädäntöä, jossa jäsenvaltioille asetettaisiin velvollisuus noudattaa tiettyä täsmällistä menetelmää niiltä osin kuin on kyse yhdyskuntajätteen käsittelystä aiheutuvien kustannusten rahoittamisesta, joten kyseinen rahoitus voidaan asianomaisen jäsenvaltion valinnan mukaan varmistaa vapaasti taksalla, maksulla tai millä tahansa muulla tavalla. Tässä tilanteessa turvautuminen sellaisiin laskutuskriteereihin, jotka perustuvat sen jätessäilön tilavuuteen, joka käyttäjien käyttöön on annettu muun muassa heidän käyttämiensä kiinteistöjen pinta-alan ja kyseisten kiinteistöjen käyttötarkoituksen perusteella, voi mahdollistaa kyseisten jätteiden käsittelystä aiheutuvien kustannusten laskemisen ja niiden jakamisen eri haltijoiden välillä, koska kyseinen parametri on omiaan vaikuttamaan suoraan mainittujen kustannusten määrään (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2009, Futura Immobiliare ym., [C-254/08](#), [EU:C:2009:479](#), 48 ja 50 kohta).
- 27 Näin ollen pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kansallista lainsäädäntöä, jossa yhdyskuntajätteeseen liittyvän jätehuollon ja käsittelyn rahoittamiseksi säädetään hinnasta, joka lasketaan syntyvän jätteen tilavuutta koskevan arvion perusteella eikä tosiasiallisesti tuotettujen ja kerättäväksi annettujen jätteiden painon perusteella, ei unionin oikeuden nykytilassa voida pitää direktiivin 2008/98 14 artiklan ja 15 artiklan 1 kohdan vastaisena (ks. analogisesti tuomio 16.7.2009, Futura Immobiliare ym., [C-254/08](#), [EU:C:2009:479](#), 51 kohta).
- 28 Sama koskee sellaisen lisämaksun käyttöön ottamista, jolla on tarkoitus rahoittaa jätteiden käsittelyä, kierrätys mukaan lukien, varten tarpeelliset investoinnit.
- 29 Direktiivin 2008/98 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteiden tuottajat osallistuvat kollektiivisesti investointeihin, joita direktiivin 2008/98 11 artiklan 1 kohdassa, 14 artiklassa ja 15 artiklan 1 kohdassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan, sen takia, että ne ovat myötävaikuttaneet jätteen syntymiseen (ks. analogisesti tuomio 24.6.2008, Commune de Mesquer, [C-188/07](#), [EU:C:2008:359](#), 77 kohta ja tuomio 16.7.2009, Futura Immobiliare ym., [C-254/08](#), [EU:C:2009:479](#), 46 kohta).
- 30 Vaikka aineellisesti ottaen ja unionin oikeuden nykytilassa toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla on laaja harkintavalta niiltä osin kuin on kyse sellaisten hintojen laskemista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen määrittämisestä kuin pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset jätehuoltomaksut ja lisämaksu, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin sille esitettyjen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella tarkistettava, etteivät perittävä maksu ja tämä lisämaksu johda siihen, että tiettyihin ”haltijoihin” kohdennetaan sellaisia kustannuksia, jotka ovat ilmeisen suhteettomia niiden todennäköisesti tuottamien jätteiden määriin tai luonteeseen nähden (ks. analogisesti tuomio 16.7.2009, Futura Immobiliare ym., [C-254/08](#), [EU:C:2009:479](#), 55 ja 56 kohta).
- 31 Tässä tarkoituksessa on muun muassa otettava huomioon kriteerit, jotka liittyvät

käyttäjien käyttämien kiinteistöjen tyyppiin sekä niiden pinta-alan ja käyttötarkoitukseen, jätteiden ”haltijoiden” tuotantokapasiteettiin, käyttäjien käyttöön annettujen jätessäiliöiden tilavuuteen ja siihen, miten usein jätteet kerätään, koska nämä parametrit ovat omiaan vaikuttamaan suoraan jätehuollon ja jätteen käsittelyn kustannuksiin.

- 32 Edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2008/98 14 artiklaa ja 15 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että unionin oikeuden nykytilassa niiden kanssa ei ole ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään yhdyskuntajätteen huolto- ja käsittelypalvelun rahoittamiseksi hinnasta, jonka laskeminen perustuu arvioon tämän palvelun käyttäjien tuottaman jätteen tilavuudesta eikä näiden käyttäjien tosiasiallisesti tuottamaan jätemäärään, jonka ne ovat antaneet kerättäväksi, sekä lisämaksusta, joka käyttäjien on maksettava jätteiden haltijoiden ominaisuudessaan ja joka on tarkoitettu jätteen käsittelyn, kierrätys mukaan lukien, edellyttämien pääomainvestointien rahoittamiseen. Kansallisen tuomioistuimen on kuitenkin sille esitettyjen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella tarkistettava, ettei tämä johda siihen, että tiettyihin ”haltijoihin” kohdennetaan sellaisia kustannuksia, jotka ovat ilmeisen suhteettomia niiden todennäköisesti tuottamien jätteiden tilavuuteen tai luonteeseen nähden. Tätä varten kansallinen tuomioistuin voi muun muassa ottaa huomioon kriteerit, jotka liittyvät käyttäjien käyttämien kiinteistöjen tyyppiin sekä niiden pinta-alan ja käyttötarkoitukseen, jätteiden ”haltijoiden” tuotantokapasiteettiin, käyttäjien käyttöön annettujen jätessäiliöiden tilavuuteen ja siihen, miten usein jätteet kerätään, koska nämä parametrit ovat omiaan vaikuttamaan suoraan jätehuollon ja jätteiden käsittelyn kustannuksiin.

Oikeudenkäyntikulut

- 33 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta 19.11.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY 14 artiklaa ja 15 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että unionin oikeuden nykytilassa niiden kanssa ei ole ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään yhdyskuntajätteen huolto- ja käsittelypalvelun rahoittamiseksi hinnasta, jonka laskeminen perustuu arvioon tämän palvelun käyttäjien tuottaman jätteen tilavuudesta eikä näiden käyttäjien tosiasiallisesti tuottamaan jätemäärään, jonka ne ovat antaneet kerättäväksi, sekä lisämaksusta, joka käyttäjien on maksettava jätteiden haltijoiden ominaisuudessaan ja joka on tarkoitettu jätteen käsittelyn, kierrätys mukaan lukien, edellyttämien pääomainvestointien rahoittamiseen. Kansallisen tuomioistuimen on kuitenkin sille esitettyjen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella tarkistettava, ettei tämä johda siihen, että tiettyihin ”haltijoihin” kohdennetaan sellaisia kustannuksia, jotka ovat

ilmeisen suhteettomia niiden todennäköisesti tuottamien jätteiden tilavuuteen tai luonteeseen nähden. Tätä varten kansallinen tuomioistuin voi muun muassa ottaa huomioon kriteerit, jotka liittyvät käyttäjien käyttämien kiinteistöjen tyyppiin sekä niiden pinta-alaan ja käyttötarkoitukseen, jätteiden ”haltijoiden” tuotantokapasiteettiin, käyttäjien käyttöön annettujen jätesäiliöiden tilavuuteen ja siihen, miten usein jätteet kerätään, koska nämä parametrit ovat omiaan vaikuttamaan suoraan jätehuollon ja jätteiden käsittelyn kustannuksiin.

Allekirjoitukset

(¹) Oikeudenkäyntikieli: kroaatti.
[Top](#)

This site is managed by the
Publications Office of the European
Union

Need help?

[Help pages](#)
[Contact](#)
[Sitemap](#)

Follow us

[X](#)

Legal

[Legal notice](#)
[Cookies policy](#)
[Accessibility](#)
[Privacy statement](#)

Information

[About EUR-Lex](#)
[Newsletter](#)
[Useful links](#)

Other services

[European Data](#)
[EU tenders](#)
[EU research results](#)
[EU Whoiswho](#)
[EU publications](#)

[N-Lex](#)
[EU Law in Force](#)
[EU Law Tracker](#)

Discover more on europa.eu

Contact the EU

[Call us 00 800 6 7 8 9 10 11](#)
[Use other telephone options](#)
[Write to us via our contact form](#)
[Meet us at one of the EU centres](#)

EU institutions

[European Parliament](#)
[European Council](#)
[Council of the European Union](#)
[European Commission](#)

Social media

[Search for EU social media channels](#)

Legal

[Languages on our websites](#)

[Privacy policy](#)

[Legal notice](#)

[Cookies](#)

[Court of Justice of the European Union \(CJEU\)](#)

[European Central Bank \(ECB\)](#)

[European Court of Auditors](#)

[European External Action Service \(EEAS\)](#)

[European Economic and Social Committee](#)

[European Committee of Regions \(CoR\)](#)

[European Investment Bank](#)

[European Ombudsman](#)

[European Data Protection Supervisor \(EDPS\)](#)

[European Data Protection Board](#)

[European Personnel Selection Office](#)

[Publications Office of the European Union](#)

[Agencies](#)

28.11.2024

EOAK/4857/2023

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Maija Saksin

Esittelijä: Esittelijäneuvos Susanna Wähä

JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN MUKAISET JÄTEASTIOIDEN PAINORAJAT

1 KANTELU

Kantelija pyysi tutkimaan jätehuoltomääräysten lainmukaisuutta Savo-Pielisen jätelautakunnan alueella koskien biojäteastioiden painorajoja ja jätemaksun määräytymistä. Kantelun mukaan biojäteastian tyhjennyksestä oli perusteettomasti peritty ylipainomaksua, kun ylipainoa ei ollut voitu osoittaa, ja toisaalta ylipaino oli voinut syntyä myös tyhjennyskäynnin väliin jäämisestä. Kantelija on myös arvostellut jäteastioiden painorajan vaikutusta lajitteluun, sillä tietyn vetoisuuden omaavaa jäteastiaa ei määräysten mukaan saisi täyttää, vaan esimerkiksi 240 litran jäteastian painoraja voi tulla vastaan jo astian ollessa vasta puolillaan jätettä.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta hankittiin Savo-Pielisen jätelautakunnan selvitys ja lausunto (liitteenä).

Käytettävissäni ovat olleet myös seuraavat asiakirjat:

- Savo-Pielisen jätelautakunnan 1.12.2022 § 23 hyväksymät Kunnalliset jätehuoltomääräykset
- Savo-Pielisen jätelautakunnan 1.12.2022 § 24 hyväksymä jätetaksa
- Savo-Pielisen jätelautakunnan 30.5.2024 § 10 hyväksymät Kunnalliset jätehuoltomääräykset

3 RATKAISU

- 1) Katson viranhaltijan laiminlyöneen velvollisuutensa toimittaa oikeusasiamiehelle laillisuusvalvontaansa varten tarvitsemat tiedot ja toimineen hallintolain vastaisesti siinä, että se on antanut oikeusasiamiehelle lausunnon, jonka valmisteluun ympäristöpäällikkö on osallistunut esteellisenä.
- 2) Katson Savo-Pielisen jätelautakunnan hyväksymien jätehuoltomääräysten ja jätetaksaa koskevien päätösten sisältävän lakiin perustumattoman maksuperusteen, kun ne mahdollistavat jätehuoltomääräyksistä poikkeavien keräysjärjestelyjen työturvallisuuteen perustuvan lisämaksun määrittämisen biojätteelle jätteen kuljettajan arvion perusteella.

Perustelen ratkaisuani seuraavasti.

3.1 Oikeusasiamiehelle annettava selvitys

Eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 7 §:n mukaan oikeusasiamiehen oikeudesta saada laillisuusvalvontaansa varten tarvitsemansa tiedot säädetään perustuslain 111 §:n 1 momentissa.

Perustuslain 111 §:n mukaan oikeusasiamiehellä on oikeus saada viranomaisilta ja muilta julkista tehtävää hoitavilta laillisuusvalvontaansa varten tarvitsemansa tiedot.

Oikeusasiamiehellä on perustuslain säännöksen mukaan oikeus kantelun tutkimiseksi saada tietoja muun muassa kunnan viranomaisilta ja muilta valvottavilta. Tämä tarkoittaa, että viranomaisen tai muun valvottavan on lausuntoa ja selvitystä laatiessaan ja sitä antaessaan asianmukaisesti ja totuuden mukaisesti annettava kaikki asiaan vaikuttavat tiedot ja selvitettävä kantelukirjoitus huomioon ottaen, mihin sen menettely on kulloinkin perustunut.

Oikeusasiamiehelle annettavat selvitykset ovat oikeudellisesti merkityksellisiä kirjallisia todistuksia, koska ne muodostavat osan, siitä näytöstä, jonka perusteella kantelun kohteen toimintaa arvioidaan ylimmän laillisuusvalvojan kirjallisessa kantelumenettelyssä.

Perustuslain 111 §:n mukaisen tietojensaantioikeuden on vakiintuneesti katsottu tarkoittavan sitä, että oikeusasiamiehen pyytämien selvitysten antaminen on virkatehtävä, jota koskevat yleiset virkavelvollisuudet.

Virkavelvollisuuksiin kuuluu muun ohella huolehtia, että lausunnon antaja on toimivaltainen asiassa.

Hallintolain 27 § sisältää esteellisyyttä koskevan yleisen periaatteen, jonka mukaan esteellinen ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä.

Viranhaltija on antanut kanteluasiassa lausunnon jätelautakunnan puolesta. Oikeusasiamiehelle lausuntoa antaessaan ympäristöpäällikkö on perustellut toimivallan lausunnon antamiseen 7.12.2023 § 29 hyväksytyn toimintasäännön 14 §:llä, jonka mukaan ympäristöpäällikkö antaa jätelautakunnalta pyydetty lausunnot ja vastineet muissa kuin vaikutuksiltaan merkittävässä asioissa.

Kanteluasiassa on kysymys jätehuoltomääräysten ja jätetaksan soveltamisen lainmukaisuuden lisäksi viranhaltijan toiminnasta kantelijan aloitteen käsittelyssä. Kantelussa on selvästi yksilöity viranhaltija nimeltä.

Katson viranhaltijan toimineen hallintolain lainvastaisesti, kun se lausuntoa antaessaan ei ole ottanut huomioon hallintolain edellyttämiä esteettömyysvaatimuksia. Viranomaisen tehtävä on varmistaa, että asian valmistelu ja muu käsittely tapahtuu esteettömien viranhaltijoiden toimesta.

Viranomaisen toiminnan luotettavuuden ja uskottavuuden näkökulmasta on välttämätöntä, että asioiden käsittelyn puolueettomuus turvataan huolehtimalla asianmukaisesti esteettömistä lausunnonanto-kokoonpanoista. Kantelun kohteena oleva viranhaltija ei voi osallistua itseään koskevan viranomaisen lausunnon antamiseen, vaan viranomainen kuulee viranhaltijaa, jonka tehtävänä on antaa selvitys toiminnastaan.

Lausunnonantajan tehtävänä on arvioida viranhaltijalta saatu selvitys ja esittää oma käsityksensä menettelyn lainmukaisuudesta selvityksen perusteella.

Kiinnitän viranhaltijan huomiota hallintolain esteellisyyttä koskevien säännösten noudattamiseen.

3.2 Aloiteasian käsitteleminen jätelautakunnassa

Kantelussa on arvosteltu palvelupäällikön toimintaa kantelijoiden jätetaksaa koskevan aloitteen käsittelyssä, kun palvelupäällikkö ei ole vienyt asiaa jätelautakunnan käsiteltäväksi, vaan ainoastaan lautakunnalle tiedoksi lautakunnan pöytäkirjasta 11.5.2023 § 17 ilmenevin tavoin.

Totean, että Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasäännön 14 §:llä on siirretty jätelautakunnan toimivaltaa viranhaltijoille laajasti. Ennen 1.1.2024 voimaan tullutta toimintasääntöä, voimassa oli 2.3.2023 § 9 toimintasääntö. Toimintasäännön 14 §:n mukaan palvelupäälliköllä on toimivalta esimerkiksi päättää jätelain mukaisesti jätemaksujen määräämisestä ja maksuunpanosta jätetaksan mukaisesti jätemaksun määräämisestä taksasta poiketen sekä jätemaksun perimättä jättämisestä. Toimintasäännön mukaisesti ympäristöpäälliköllä on ollut toimivalta antaa jätelautakunnalta pyydetty lausunnot ja vastineet muissa kuin vaikutuksiltaan merkittävissä asioissa.

Palvelupäällikön toimivaltaan tai 1.1.2024 voimaan tulleen toimintasäännön mukaisesti ympäristöpäällikön toimivaltaan kuuluvissa asioissa ei ole yksilöity jätelautakunnalle osoitetun aloitteen käsittelyä.

Vastauksessa, jonka palvelupäällikkö on antanut jätelautakunnan puolesta, ei ole otettu kantaa kantelijan jätetaksan perusteita koskevan aloitteen merkittävyyteen toimivallan näkökulmasta. Vastauksessa on kuitenkin viitattu vastausta koskevan asian merkittävyyteen seuraavasti.

”Seuraavan kerran jätehuoltomääräyksiä laajemmin uudistettaessa on mahdollista käsitellä ja arvioida uudelleen jäteastioiden painorajoja. Lisäksi jätetaksaa valmisteltaessa voidaan arvioida mahdollisuutta huomioida jätemaksuissa paremmin kullakin kiinteistöllä syntyvä biojätteen määrä.

Yksistään jäteastioiden painorajojen sääntelyn vuoksi vastikään uudistettujen jätehuoltomääräysten päivittämistä ei ole perusteltua toteuttaa, kun painorajat antavat joka tapauksessa lähinnä viitettä siitä, miten painavia jäteastiat voivat olla käytännössä siis vain huomattavasti painorajat ylittävät jäteastiat, joiden kuormaus on erittäin haastavaa, merkitään ylipainaviksi.”

Palvelupäällikön vastauksesta ilmenee, että palvelupäällikkö on ottanut aloitteen johdosta kantaa jätehuoltomääräysten päivittämistarpeeseen ja mahdollisuuteen huomioida taksapäätöksessä biojätteen määrä.

Kiinnitän viranhaltijan huomiota siihen, että viranhaltijan toimivalta jätelautakunnan puolesta annettavan lausunnon antamiseen on rajattu muihin kuin vaikutuksiltaan merkittäviin asioihin.

Totean, että Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasäännön 14 § huomioon ottaen palvelupäällikön toimivaltaan ei mielestäni ole kuulunut jätehuoltomääräysten tai jätetaksan päivittämistarpeesta päättäminen. Katson, että jätehuoltomääräysten päivittämistarpeen arviointia edellyttänyt aloitteen käsittely olisi tullut saattaa jätelautakunnan arvioitavaksi.

3.3 Biojättemaksun perusteet

Kantelun perusteella on arvioitavanani, perustuuko Savo-Pielisen jätelautakunnan hyväksymät jätehuoltomääräykset ja jätetaksa jätelakiin biojäteastian painorajoja koskevan jätehuoltomääräyksen sekä jätetaksassa määritellyn jätehuoltomääräyksistä poikkeavien keräysjärjestelyjen lisämaksun määräytymisperusteiden osalta.

Kunnan jätemaksun perusteista määrätään jätelaissa (686/2011). Jätelain 78 §:n 1 momentin mukaan kunnan on perittävä mainitun lain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset.

Jätelain 78 §:n 2 momentin mukaan jätemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon. Säännöksen perustelujen mukaan (HE 109/2010) maksujen tulee olla palvelutasoon nähden tasapuolisia ja kohtuullisia niin, ettei eri asiakkaita, asiakasryhmiä tai kunnan eri alueita aseteta perusteettomasti toisistaan poikkeavaan asema.

Jätelain 79 §:n 1 momentin mukaan kunnan jätemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. Perusteina voidaan lisäksi ottaa huomioon jätteen keräys- ja kuljetusolot kiinteistöllä ja noutoalueella, kunnan keräysvälineiden käyttö sekä kuljetusmatka kuljetettaessa jäte yksittäisenä kuljetuksena. Jätemaksun perusteina voidaan käyttää myös kiinteistöllä asuvien henkilöiden määrää, kiinteistön käyttötarkoitusta tai muuta vastaavaa perustetta, jos jätteen määrää tai laatua on vaikea luotettavasti selvittää tai jos se on tarpeellista ympäristö- tai terveyshaittojen ehkäisemiseksi tai jätehuollon järjestämiseksi.

Jätelain 79 §:n 3 momentin mukaan jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa.

Jätehuoltomääräysten 21 §:ssä edellytetään, että kiinteistön haltijalla tulee olla käytössään kiinteistöllä riittävä määrä jäteastioita määräysten mukaista jätteiden keräämistä varten. Määräyksen perustelujen mukaan tällä varmistetaan, että kiinteistöllä on syntyvään jätemäärään ja -laatuun nähden asianmukaiset keräysvälineet. Lisäksi määräyksen perusteluissa on todettu, että ”tyypillisesti esimerkiksi biojätteen keräykseen riittää yksi 240 litran jäteastia korkeintaan 25 asuinhuoneiston kiinteistölle, kun astia tyhjennetään viikoittain.”

Jätehuoltomääräyksen 23 §:n mukaan jäteastiaan saa laittaa vain astiaan tarkoitettua jätettä. Käsin siirrettävää jäteastiaa ei saa täyttää siten, että sen tyhjentäminen sijaintipaikan olosuhteiden, jäteastian rakenteen, jätteen painon tai ominaisuuksien vuoksi aiheuttaa tyhjentäjälle työturvallisuusriskin. Käsin siirrettäväksi tarkoitettuihin jäteastioihin saa jätettä laittaa enintään seuraavasti:

- korkeintaan 240 litran jäteastiat 40 kg
- 240–660 litran jäteastiat 60 kg.

Jätehuoltomääräyksen 23 §:n perusteluissa jäteastioiden täyttämisestä on todettu, että ”jäteastioille ja irtojättesäkeille tai muille jäte-esineille on annettu myös enimmäispainorajat. Käytännössä painorajat edellyttävät, että painavien jätelajien, kuten biojätteen ja lasin, keräykseen käytetään pieniä jäteastioita (korkeintaan 240 litraa). Säännöksellä varmistetaan, ettei kuljettajan työturvallisuus vaarannu ja jätteet saadaan kuormattua ilman haittojen aiheutumista.”

Vuoden 2023 jätetaksassa biojätteen tyhjennyshinta Kuopiossa on ollut 5, 57 euroa ja astian maksimikoko 240 litraa.

Jätetaksan mukaan jätehuoltomääräyksistä poikkeavista keräysjärjestelyistä peritään lisämaksu. Poikkeavaksi keräysjärjestelyksi katsotaan, jos keräysväline tai keräyspaikka poikkeaa jätehuoltomääräyksistä, mm. pyörätön jäteastia, ylipainava jäteastia, sarjoittamaton jätehuoltoavain tai puutteellinen jätekatos. Lisämaksun määrä on 7,30 €/tyhjennys. Jätetaksan mukaan lisämaksulla kompensoidaan keräyspaikan puutteiden aiheuttamaa haittaa jätteenkuljetukselle, mutta maksu ei oikeuta puutteiden korjaamista jättämistä.

Savo-Pielisen jätelautakunta on lausunnossaan todennut, että toimialueella jätehuoltomääräysten laadinnassa on otettu jätelainsäädännön lisäksi huomioon Suomen Kuntaliiton opas ”Jätehuoltomääräysten laatiminen” (2022). Suomen Kuntaliiton mallissa todetaan, että jäteastioiden täyttämisen osalta ainakin käsin siirrettäville jäteastioille voidaan tarvittaessa asettaa maksimipainot. Ohjeen mukaan paino antaa vähintään viitettä siitä, millaisia määriä jätettä jäteastiaan voi laittaa. Mallissa on annettu kaksi mahdollista sääntelyvaihtoehtoa. Yksi vaihtoehto on säätää, ettei jäteastian paino saa aiheuttaa tyhjentäjälle työturvallisuusriskiä. Toinen vaihtoehto on asettaa jäteastioille tarkemmat painorajat.

Savo-Pielisen jätelautakunnan mukaan lautakunnan hyväksymissä jätehuoltomääräyksissä on asetettu jäteastioille painorajat, jotka ovat samat kuin Suomen Kuntaliiton mallissa. Painorajojen on arvioitu antavan asiakkaille enemmän viitettä siitä, miten paljon jäteastiaan saa laittaa jätettä kuin se, että säädeltäisiin vain yleisesti, ettei jäteastian paino saa aiheuttaa tyhjentäjälle työturvallisuusriskiä. Molemmissa sääntelyvaihtoehdoissa sääntelyn peruste on joka tapauksessa sama. Ylipainavat jäteastiat eivät saa vaikeuttaa jätehuollon toteuttamista ja aiheuttaa riskiä työturvallisuudelle.

Lausunnosta ilmenee, että kunnallinen jäteyhtiö Jätekuikko Oy huolehtii Savo-Pielisen jätelautakunnan alueella jätteen keräyksestä ja kuljetuksesta. Jätekuikko Oy:n urakoitsijoiden jäteautoissa ei ole käytössä kattavasti vaakoja, joilla kunkin jäteastian paino mitattaisiin. Jäteyhtiö on kuitenkin kartoittanut vaa’an avulla lyhytaikaisesti jätteenkuljetusreiteillä sitä, miten painavat jäteastiat kuljettajat merkitsevät ylipainaviksi. Tämän kartoituksen perusteella on todettu, että liian painaviksi merkataan vain huomattavasti eli kymmeniä kilogrammoja painorajat ylittävät jäteastiat, joiden siirtäminen on erittäin haastavaa. Näin ollen vain varmuudella liian painavat jäteastiat kuitataan ylipainaviksi, ei rajatapauksia.

Totean, että jätelain 79 §:ssä säädetyissä jätemaksun perusteissa kunnille on jätetty harkintavaltaa sen suhteen, miten jätemaksujen perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksapäätöksessä, ja mitkä kustannukset sisällytetään niihin kunnalle jätehuollon järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin, jotka maksuilla on jätelain 78 §:n 1 momentin mukaisesti tarkoitus kattaa.

Kiinnitän huomiota siihen, että jätemaksun tarkoituksena on paitsi jätehuollon kustannusten rahoitus, myös jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä jätteen etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon kannustaminen. Maksun kaksoisroolista johtuen maksun määräytymisperusteita ei voi arvioida yksin palvelun tuotantokustannusten kattamisen näkökulmasta. Jätehuoltopalveluiden ja erilliskeräysjärjestelyjä koskevien vaatimusten tulisi palvella myös jätteen saamista hyötykäyttöön kiertotalouden tavoitteiden mukaisesti. Jätetaksassa määrättyjen maksujen tulee kuitenkin perustua jätelain sisältämiin maksuperusteisiin.

On selvää, että jätteenkuljettajien työturvallisuuteen liittyvät kysymykset ovat tärkeitä. Kuitenkaan jätelaissa tai sen perusteluissa ei ole mainintaa työturvallisuuteen liittyvien näkökohtien huomioon ottamisesta jätemaksun perusteena. Jätehuollon maksuperusteiden avoimuus ja tasapuolisuus edellyttävät, että määrätyn maksun perusteen oikeellisuus tulee olla niin maksuvelvolliselle kuin lain noudattamista valvovalle viranomaiselle dokumentoitavissa.

Saadun selvityksen perusteella jätetaksan mukaista ylipainomaksun aiheutumista ei maksuvelvollinen ole voinut omalla toiminnallaan välttää noudattamalla jätehuoltomääräyksiä ottaen huomioon, että määräysten mukaisen jäteastian (240 l/max 40 kg) käyttö olisi edellyttänyt jäteastian painon selvittämistä käytön aikana ja ennen astian tyhjentämistä.

Totean, että jätehuoltomääräyksen painorajat eivät ole täysin yhdenmukaiset jätetaksapäätöksen kanssa. Jätetaksapäätöksen mukaan käsin siirrettävänä astiana on mahdollista käyttää biojätteelle enintään 240 litran astiaa, mutta jätehuoltomääräykset mahdollistavat käsin siirrettävän jäteastian kooksi myös 241–660 litraa, jolloin astian painorajaksi on asetettu 60 kg. Taksapäätöksestä puuttuu 240 litran jäteastiaa isomman biojäteastian tyhjennys hinta, eikä jätetaksassa ole myöskään esitetty käsin siirrettävien astioiden painorajoja.

Samani selvityksen perusteella jätehuoltomääräyksen ja taksapäätöksen soveltaminen näyttäisi johtavan käytännössä siihen, että biojätteen painoraja on 40 kg. Sen ylittymisen on arvioitu aiheuttavan turvallisuusriskin ja sen vuoksi ylipainomaksun. Kuitenkin muun jätteen kuin biojätteen jäteastian paino voi olla 60 kg ilman ylipainomaksua. Isompiin jäteastioihin ja niiden painorajaan muiden jätelajien kohdallakin on tarpeen seurata jäteastian painoa, mikäli haluaa välttää ylipainomaksulta.

Jätehuoltomääräyksissä painoraja on sidottu jäteastian tilavuuteen. Biojäteastian täyttäminen osittain tai koko tilavuudeltaan astiaan tarkoitetulla jätteellä on johtanut kantelun kohteena olevassa tapauksessa biojäteastian tyhjennysmaksun lisäksi ylipainomaksun määräämiseen jäteauton kuljettajan arvion perusteella. Kun jätehuoltoyhtiöllä ei ollut myöskään tarjota 240 litraa suurempaa biojäteastiaa, jätehuoltomääräykset ja jätetaksa eivät ohjaa biojätteen jätelainsäädännön tavoitteiden mukaiseen keräämiseen, vaan ovat omiaan ylläpitämään biojätteen lajittelemattomuutta ylipainomaksun välttämiseksi.

Käytössäni olleen selvityksen perusteella en ole täysin voinut vakuuttua siitä, että työturvallisuuteen liittyvät näkökohdat perustelisivat hyväksyttävästi käytössä olevan ylipainomaksun. Jäteastian painoraja on kytketty jäteastian tilavuuteen siten, että tilavamman jäteastian sallittu paino on suurempi kuin tilavuudeltaan pienemmän jäteastian sallittu paino.

Ylipainomaksun perustuminen yksinomaan kuljettajan arvioon ei ole ongelmatonta myöskään jätemaksun julkisoikeudellisen maksun luonteen kannalta. Jätelain 145 §:n mukaan kunnan jätemaksut ovat suoraan ulosottokelpoisia. Mahdollisuus periä jätemaksua suoraan ulosottokelpoisena julkisoikeudellisena maksuna perustuu siihen, että kysymyksessä olevan maksun perusteista on määrätty jätelain nojalla kunnan hyväksymässä jätetaksassa ja maksun on määrännyt virkavastuulla toimiva viranomainen.

Vaikka minulla ei ole perusteita kyseenalaistaa jäteyhtiön käsitystä siitä, että kuljettaja merkitsee ylipainoiseksi vain varmuudella ylipainoiset astiat, totean, että jätetaksan mukaisen ylipainomaksun oikeellisuuden varmistaminen edellyttäisi mahdollisuutta jätehuoltomääräysten mukaisen jäteastian todellisen painon selvittämiseen ennen astian tyhjentämistä.

3.4 Muutoksenhakumahdollisuus

Kantelija on todennut antamassaan vastineessa, että jätemaksua koskeva muutoksenhakumahdollisuus on tässä tapauksessa ongelmallinen, koska laskun maksajalla ei ole esittää omaa näyttöä jäteastian todellisesta painosta, sitä ei löydy myöskään jätelautakunnalta, eikä keräyksen toimittaneelta jätehuoltoyhtiöltä.

Jätelain 82 §:n mukaan maksuvelvolliselle on toimitettava kunnan jätemaksun maksamista varten jätelasku, josta ilmenevät maksettava määrä, eräpäivä, maksuosoite, maksun peruste riittävän tarkasti yksilöitynä, tieto viivästysseuraamuksista, ohjeet muistutuksen tekemistä varten sekä kunnan jätehuoltoviranomaisen tai muun laskuttajan yhteystiedot maksuvelvollisen yhteydenottoa varten.

Maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa jätelaskun saamisesta muistutus kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Tämän on tehtävä muistutuksen johdosta päätös ja lähetettävä muuttuneesta maksusta maksuvelvolliselle uusi jätelasku.

Viittaan edellä ylipainomaksun määräytymisestä esittämäni ja totean, että kuljettajan arvioon perustuva maksu ei käsitykseni mukaan ole jätelain tarkoittamalla tavalla riittävän tarkasti yksilöity. Toisaalta arvioon perustuvan maksun virheellisyyden osoittaminen ja muutoksen saaminen maksuun voi olla tosiasiallisesti mahdotonta maksun perusteen yksilöimättömyyden vuoksi.

Kiinnitän jätelautakunnan huomiota siihen, että maksuvelvollisen oikeussuojan toteutuminen edellyttää, että jätehuoltomääräysten ja jätetaksan maksuperusteet ovat lain edellyttämällä tavalla riittävän tarkasti yksilöityjä.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdissa 3.1–3.4 esittämäni käsitykset viranhaltijan hallintolain vastaisesta menettelystä ja jätelautakunnan hyväksymien jätehuoltomääräysten sekä jätetaksaa koskevien päätösten virheellisyydestä jätemaksun ylipainomaksun maksuperusteiden osalta jätelautakunnan tietoon.

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunto/ mielipide	Vastine
Asunto Oy Tampereen Ranta-Tampellan Laituri: Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n toiminta. Esitys alueellisen putkikeräyksen jätetaksaksi 1.10.2025 lähtien. Asunto Oy Tampereen Ranta-Tampellan Laiturin hallitus (As Oy Laituri) jätti 8.heinäkuuta 2024 vastineen Jätehuoltolautakunnan ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n (PIH) ehdotukseen vuoden 2025 alusta noudatettavaksi putkikeräyksen jätehuoltomaksuksi. Lisäksi Ranta-Tampellan 15 taloyhtiötä tekivät yhteisen kirjelmän samasta aiheesta, johon As Oy Laituri ilmoitti liittyvänsä. Kirjelmät on noteerattu sekä Pirkanmaan Jätehuollon hallituksessa, Tampereen kaupungin kiinteistöhallinnassa sekä kesäkuussa lopettaneessa Jätehuoltolautakunnassa. Jätehuoltolautakunnan syksyllä 2024 päättämä tariffi putkikeräyksen maksuksi (4,08 €/km2, v) astui voimaan 1.1.2025. Ranta-Tampellassa sen mukainen laskutus aloitettiin 20.2.2025 lähtien jolloin putkikeräysjärjestelmä Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n (RTP) otettiin alueella käyttöön. Jätehuoltolautakunta, PIH ja kaupunki selvittivät R-T kiinteistöjen valituksen vuoksi, onko päätetty tariffi lain mukainen. Saadut lausunnot totesivat, että Tampereella noudatettu käytäntö jätteen vastaanottokohdaksi ei voi sisältää yksityisoikeudellisen yhtiön (RTP) kuluja vaan jäte otetaan vastaan RTP:n koontiasemalla. Lautakunnan esitys 20.5.2027 alentaa jätteen vastaanottotaksan (-69%) 1.10.2025 lähtien arvoon 1,26 €/km², vuosi. Päätöksen myötä jätetään RTP:n osakkaat, eli alueen taloyhtiöt sopimaan keskenään, miten RTP-yhtiön toiminta järjestetään jätehuoltolain tarkoittamana jätteen kerääjänä ja samalla miten 8,5-10 M€ investoinnin korot ja kuoletuksen maksetaan.	

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Asunto Oy Tampereen Ranta-Tampellan Laituri on Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n (RTP) osakas. Tampereen kaupunki on alueen kaavan mukaisen rakennusluvan vahvistaessaan edellyttänyt Ranta-Tampellaan rakennettavien kiinteistöjen liittyvän RTP:n toteuttamaan jätehuoltojärjestelmään RTP:n yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen mukaisesti. Perustelut Ranta-Tampellan asuntoyhtiöt eivät ole voineet vaikuttaa jätehuollon toimitustapaan. Tampereen kaupunki on Ranta-Tampellan kaavan hyväksyessään edellyttänyt jokaisen asuntoyhtiön lunastamaan Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n (RTP) osakkuuden jätehuollon hoitamiseksi. RTP Oy:n yhtiöjärjestyksensä 2§ mukaisesti yhtiö tuottaa toteuttamaansa ja hallinnoimaansa putkijärjestelmään perustuvia jätelajien keräys- ja noutopalveluja. Osakassopimuksessa (27.11.201) on yhtiöjärjestyksen 4 §:ssä mainitun omakustannusperiaatteen lisäksi sovittu tarkemmin 6.kappaleessa RTP:n tulorahoituksen periaatteet. Niiden mukaisesti alueen taloyhtiö ei ole velvollinen pääomittamaan RTP:n toimintaa osakepääoman ja SVOP-sijoituksen maksun lisäksi. Sen sijaan tulorahoitus perustuu Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä laskutettavalla palvelumaksulla. Yhtiön investoinneista ja rakennusaikaisen pääoman hankinnasta aiheutuvien kulujen on Osakassopimuksen 7.5.1 § sovittu katettavan RTP Oy:n osakkeisiin sijoitetun osakepääoman ja RTP-yhtiöön sijoitetun vapaan pääoman rahaston varoilla ja riittävän pääomakulujen kattamiseksi investointien kuoletusaikana. Asuntoyhtiön osakkaille on asunto-osakekauppojen yhteydessä erikseen kysyttäessä vahvistettu, ettei yksikään Ranta-Tampellan kaavamääräykseen sidottu asuntoyhtiö ole velvollinen investoimaan lisää pääomaa RTP-yhtiön omistukseen. RTP:n yhtiökokouksissa 2024 ja 2025 esitettiin RTP:n vuoden 2025 aikana käyttöönotettavan putkikeräysjärjestelmän olevan toteutettu	
--	--

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

alueelle suunnitelman mukaisesti. Toimintakertomuksen esittelyssä korostettiin että RTP:n tiiviisti rakennetun toiminta-alueen putkikeräys on mahdollista toteuttaa yhtiöjärjestyksen omakustannustavoitteiden mukaisesti. Huolena esitettiin kaavoitettujen tonttien rakennushankkeiden hetkellinen seisahtuminen ja tästä aiheutuva RTP-osakkeiden osapääoman merkinnän viivästyminen. Tämä mahdollisuus on otettu huomioon myös RTP:n yhtiöjärjestyksessä ja osakassopimuksessa. Katsomme että Tampereen kaupunki on Ranta-Tampellan alueen rakennushankkeita luvittaessaan velvollinen vastaamaan kaavamääräyksen mukaisten kiinteistöjen toteutuksen viivästyisestä RTP-yhtiölle mahdollisesti aiheutuvista maksuvajeista. Lausuntoa kirjoittaessa ei Ranta-Tampellan taloyhtiöille ole vieläään toimitettu ehdotuksia Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n yhtiöasiakirjoihin.	
Vaatimukset Toteamme että As Oy Laituri ei esitä muutettavaksi Jätehuolto-lautakunnan esittämää jätehuoltolain tarkoittamaa tariffia olettaen että em. julkisoikeudellinen maksu vastaa hyvin putkikeräyksen tehokkaan järjestelmän kustannusta.	Nyt käsittelyssä oleva julkisoikeudellinen jätetaksa perustuu omakustannuseriaatteeseen eli sillä katetaan alueellisen putkikeräysjärjestelmän alueilla kunnalle jätehuollon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset.
Tulemme ottamaan erikseen kantaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n esittämiin muutoksiin Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n yhtiöasiakirjoihin. Putkikeräysyhtiön asiakkaina olevien asuntoyhtiöosakkaiden ei voida katsoa olevan vastuussa kaupungin tontinluovutukseen liittyvien viivästysten aiheuttavista maksuvajeista RTP:n taseeseen. Putkikeräysyhtiöiden asiakkaina olevat asuntoyhtiöt ovat Tampereen	Putkikeräykseen liittymisestä tai siitä seuraavista velvoitteista päättäminen ei ole alueellisen jätehuoltolautakunnan toimivallassa, vaan kyse on yksityisoikeudellisista sopimuksista putkikeräysyhtiöiden ja kiinteistön haltijoiden välillä. Myöskään putkikeräysyhtiöiden osakassopimusten sisällölliset kysymykset tai investoinnin pääomittamiseen liittyvät seikat eivät ole jätehuoltolautakunnan toimivallassa. Samoin alueiden tontinluovutussopimusten sisältö tai niiden ehdot eivät kuulu jätehuoltolautakunnan päätösvalan piiriin. Edellä mainitut asiat eivät myöskään kytkeydy jätehuoltolautakunnan toimivallassa olevaan julkisoikeudelliseen jätetaksaan, jolla katetaan

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

kaupungin kaavamääräyksellä pakotettuja asemaansa eivätkä siten voi hyväksyä kaupungin tontinluovutuksen yhteydessä tekemillä velvoittavilla päätöksillä aiheutunutta asemaa Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n taloudellisen aseman turvaamiseksi. Ranta-Tampellan alueelle valmistuneet asuntoyhtiöt ovat maksaneet sovitut perustamiskustannukset putkikeräysjärjestelmän rakentamiseksi. Katsomme kaupungin olevan yhteistyössämme se toimija, joka vastaa Ranta-Tampellan alueen rakentamisviiveen aiheuttamista vajeista RTP:n taloudessa osallistumalla suuremmalla osuudella yhtiön peruspääomaan.	kunnalle jätehuollon järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Näitä lakisääteisiä tehtäviä ovat mm. jätteen kuljetus kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta käsiteltäväksi, jätteen käsittelyn kustannukset sekä jätelain 78 §:n mukaisella perusmaksulla katettavat kaikille yhteiset lakisääteiset jätehuoltopalvelut kuten vaarallisen jätteen vastaanotto, jäteasemien ja ekopisteiden toiminta, jätehuoltoviranomaisen toiminta sekä jätetiedotus ja -neuvonta. Mielipiteessä esille tuodut vaatimukset tuleekin ensisijassa ohjata putkikeräysyhtiöille ja Tampereen kaupungille.
Pirkanmaan Jätehuolto Oy: Pirkanmaan Jätehuolto Oy (jäljempänä PJH) kiittää mahdollisuudesta lausua jätehuoltomääräyksiin ehdotetuista muutoksista. Lausunnon lisäksi PJH esittää samassa yhteydessä mielipiteensä alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaesitykseen. PJH toteaa, että jätelaissa säädetty putkikeräysjärjestelmiä koskeva sääntely on osoittautunut kestävämmällä tavalla puutteelliseksi, kun voimassa oleva jätelaki ja sen tulkintaa ohjaava ohjeistus on mahdollistanut keskenään vastakkaisia tulkintoja putkikeräysjärjestelmästä osana kunnan vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa. Koska jätelain tulkinnalla on erityisen laajakantoisia seurauksia PJH:n tytäryhtiöiden Pirkan Putkikeräys Oy:n ja Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n talouteen ja toimintaan sekä ko. yhtiöiden osakkaisiin ja putkikeräysjärjestelmien käyttäjiksi liittyneisiin toimijoihin, PJH katsoo erittäin tärkeäksi, että asiaa on selvitetty perusteellisesti toisistaan riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijatahoja hyödyntäen. On kriittistä, että putkikeräysjärjestelmää ja sen taustalla olevia yksityisoikeudellisia järjestelyjä, kiinteistön haltijan vastuulla olevaa jätteen	Jätehuoltolautakunta yhtyy Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n näkemykseen siinä, että on äärimmäisen tärkeää, että nyt tehtävällä tulkinnalla päädytään juridisesti kestävään lopputulokseen, vaikka se edellyttäisikin vaikeiden päätösten tekemistä. Tämän vuoksi asiaa on selvitetty laajasti toisistaan riippumattomien asiantuntijoiden avulla. Keskeistä on erityisesti jätelainsäädännön valmistelusta vastaavan ympäristöministeriön antama tulkinta asiaan.

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

vastaanottopaikan järjestämisvastuuta koskevaa sääntelyä sekä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun tulkinnan tarkastelua toteutetaan tavalla, jossa päädytään juridisesti kestävään lopputulokseen. PIJ pitää olennaisena, että asiaan on pyydetty myös jätelainsäädännön valmistelusta vastaavan ympäristöministeriön lausunto. PIJH on käynnistänyt molempien tytäryhtiöidensä kanssa putkikeräysyhtiöiden toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen tähtäävät yhtäkohtaiset toimenpiteet muutoksen myötä tarvittavien yksityisoikeudellisten järjestelyjen aikaansaamiseksi. Putkikeräysjärjestelmien käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden ja pientaloliittymien kanssa käydyissä keskusteluissa on käynyt ilmi jätehuoltomääräyksiin ja jätetaksan esitettyjen muutosten aikatauluun liittyviä kriittisiä huomioita, joihin PIJH yhtyy. On ilmeistä, että esitetty muutosten voimaantulon aikataulu on liian tiukka asunto-osakeyhtiöissä tehtävälle tarkastelulle ja putkikeräysjärjestelmien tulevaisuutta koskeville hallituille ratkaisuille. PIJH katsoo tärkeäksi, että alueellinen jätehuoltoviranomainen on indikoinut antavansa lisäaikaa asian käsittelyyn.	Annetun palautteen perusteella päätökseen esitetään asetettavaksi reilun puolen vuoden mittainen siirtymäaika ennen kuin muutettu jätetaksa astuu voimaan. Siirtymäajan avulla pyritään varmistamaan, että putkikeräysyhtiöillä sekä putkikeräysjärjestelmän käyttäjiksi liittyneillä asunto-osakeyhtiöillä ja pientaloilla on riittävästi aikaa yksityisoikeudellisia sopimuksia koskevaan tarkasteluun. Pitkä siirtymäaika antaa myös mahdollisuuden varmistaa, että Tampereen kaupungilla ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:llä on riittävä aika muutoksen toimeenpanoon ja viime kädessä korvaavan jätehuoltojärjestelmän suunnitteluun ja toimeenpanoon. Asetettu siirtymäaika on katsottu riittäväksi Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n, Tampereen kaupungin ja jätehuoltoviranomaisen välisissä keskusteluissa.
Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy: Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy (jäljempänä RTP) kiittää mahdollisuudesta esittää mielipiteensä jätehuoltomääräyksiin ehdotetuista muutoksista ja alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaesitykseen. RTP toteaa, että nyt esitetyllä jätelaissa säädetyn putkikeräysjärjestelmää koskevan sääntelyn tulkinalla on erityisen laajakantoisia seurauksia RTP:n talouteen ja toimintaan sekä yhtiön osakkaisiin ja putkikeräysjärjestelmien käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden jätehuollon järjestelyihin. On kriittistä, että	Jätehuoltolautakunta yhtyy Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n näkemykseen siinä, että on äärimmäisen tärkeää, että nyt tehtävällä tulkinalla päädytään juridisesti kestävään lopputulokseen, vaikka se edellyttäisikin valkeiden päätösten tekemistä. Tämän vuoksi asiaa on selvitetty laajasti useiden toisistaan riippumattomien asiantuntijoiden

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

putkikeräysjärjestelmää ja sen taustalla olevia yksityisoikeudellisia järjestelyjä, kiinteistön haltijan vastuulla olevaa jätteen vastaanottopaikan järjestämisvastuuta koskevaa sääntelyä sekä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun tulkinnan tarkastelua toteutetaan esitettyjen muutosten vaikutukset huomioiden tavalla, jossa päädytään juridisesti kestävään lopputulokseen. RTP on käynnistänyt emoyhtiönsä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa toimenpiteet jätetaksamuutoksen myötä realisoituvien putkikeräysyhtiön toiminnan turvaavien yksityisoikeudellisten järjestelyjen mahdollistamiseksi. Mikäli yksityisoikeudellisissa järjestelyissä ei saavuteta RTP:n toiminnan jatkuvuutta turvaavaa ratkaisua, voi tilanne johtaa viime kädessä RTP:n konkurssiin. Putkikeräysyhtiön osakkaiden ja käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden kanssa käydyissä keskusteluissa on käynyt jätehuoltomääräyksiin ja jätetaksaan esitetyn muutosteknologiaisuuden aiheuttamien vaikutusten lisäksi ilmi muutosten aikatauluun liittyviä kriittisiä huomioita. On ilmeistä, että esitetty muutosten voimaantulon aikataulu on liian tiukka asunto-osakeyhtiöissä tehtävälle tarkastelulle ja RTP:n putkikeräysjärjestelmän tulevaisuutta koskeville hallituille ratkaisuille. RTP yhtyy em. huomioihin ja katsoo tärkeäksi, että putkikeräysyhtiön toiminnan jatkuvuuden mahdollistavien ratkaisujen muodostumiselle varataan muutoksen vaikutukset huomioiden riittävästi aikaa.	avulla. Keskeistä on erityisesti jätelainsäädännön valmistelusta vastaavan ympäristöministeriön antama tulkinta asiaan. Jätehuoltolautakunta tunnistaa Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n esille nostaman huolen siitä, että jos yksityisoikeudellisissa järjestelyissä ei saavuteta ratkaisua, tilanne voi viimekädessä johtaa putkikeräysjärjestelmän alasajoon. Jätehuoltolautakunta kuitenkin huomauttaa, että sen vastuulla on jätetaksan hyväksyvä viranomaisena huolehtia siitä, että jätetaksa täyttää sille asetetut jätelain vaatimukset. Kuten asiaa koskeissa asiantuntijalausunnoissa tuodaan esille, putkikeräysjärjestelmiä koskeva sääntely on puutteellista. Ympäristöministeriön jätelain tulkintaa ja tarkentamista koskeva kannanotto huomioiden, putkikeräysjärjestelmää ja sen taustalla olevia yksityisoikeudellisia järjestelyjä sekä kiinteistönhaltijan vastuulla olevaa jätteen vastaanottopaikan järjestämisvastuuta koskevaa sääntelyä tulee tarkastella siten, että kunnan järjestämä jätehuolto alkaa koontasemalta. Tämän takia jätehuoltolautakunta on joutunut esittämään putkijärjestelmän ylläpito- ja rahoituskulujen poistamista jätetaksasta. Jätehuoltoviranomaisella ei ole toimivaltaa siinä, millä tavoin kyseiset kustannukset rahoitetaan. Annetun palautteen perusteella päätökseen esitetään asetettavaksi reilun puolen vuoden mittainen siirtymäaika ennen kuin muutettu jätetaksa astuu voimaan. Siirtymäajan avulla pyritään varmistamaan, että putkikeräysyhtiöllä sekä putkikeräysjärjestelmän käyttäjiksi liittyneillä asunto-osakeyhtiöillä ja pientaloilla on riittävästi aikaa yksityisoikeudellisia sopimuksia koskevaan tarkasteluun. Riittävän pitkä siirtymäaika antaa myös mahdollisuuden varmistaa, että Tampereen kaupungilla ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:llä on riittävä aika muutoksen
---	---

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Pirkan Putkikeräys Oy: Pirkan Putkikeräys Oy (jäljempänä PP) kiittää mahdollisuudesta esittää mielipiteensä jätehuoltomääräyksiin ehdotetuista muutoksista ja alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksasesitykseen. PP toteaa, että nyt esitetyllä jätelaissa säädetyn putkikeräysjärjestelmiä koskevan sääntelyn tulkinnalla on erityisen laajakantoisia seurauksia PP:n talouteen ja toimintaan sekä yhtiön osakkaisiin ja putkikeräysjärjestelmien käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden ja pientalojen jätehuollon järjestelyihin. On kriittistä, että putkikeräysjärjestelmää ja sen taustalla olevia yksityisoikeudellisia järjestelyjä, kiinteistön haltijan vastuulla olevaa jätteen vastaanottopaikan järjestämisvastuuta koskevaa sääntelyä sekä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun tulkinnan tarkastelua toteutetaan esitettyjen muutosten vaikutukset huomioiden tavalla, jossa päädytään juridisesti kestävään lopputulokseen. PP on käynnistänyt emoyhtiönsä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa toimenpiteet jätetaksamuutoksen myötä realisoituvien putkikeräysyhtiön toiminnan turvaavien yksityisoikeudellisten järjestelyjen mahdollistamiseksi. Mikäli yksityisoikeudellisissa järjestelyissä ei saavuteta PP:n toiminnan jatkuvuutta turvaavaa ratkaisua, voi tilanne johtaa viime kädessä PP:n konkurssiin. Putkikeräysyhtiön osakkaiden ja käyttäjiksi liittyneiden asunto-osakeyhtiöiden ja pientaloliittyneiden kanssa käydyissä keskusteluissa on käynyt ilmi jätehuoltomääräyksiin ja jätetaksaan esitettyjen muutosten aikatauluun liittyviä kriittisiä huomioita. On ilmeistä, että esitetty muutosten voimaantulon aikataulu on liian tiukka asunto-osakeyhtiöissä tehtävälle tarkastelulle ja PP:n operoiman	toimeenpanoon ja viime kädessä korvaavan jätehuoltojärjestelmän suunnitteluun ja toimeenpanoon. Jätehuoltolautakunta yhtyy Pirkan Putkikeräys Oy:n näkemykseen siinä, että on äärimmäisen tärkeää, että nyt tehtävällä tulkinnalla päädytään juridisesti kestävään lopputulokseen, vaikka se edellyttäisikin vaikeiden päätösten tekemistä. Tämän vuoksi asiaa on selvitetty laajasti useiden toistaan riippumattomien asiantuntijoiden avulla. Keskeistä on erityisesti jätelainsäädännön valmistelusta vastaavan ympäristöministeriön antama tulkinta asiaan. Jätehuoltolautakunta tunnistaa Pirkan Putkikeräys Oy:n esille nostaman huolen siitä, että jos yksityisoikeudellisissa järjestelyissä ei saavuteta ratkaisua, tilanne voi viimekädessä johtaa putkikeräysjärjestelmän alasajoon. Jätehuoltolautakunta kuitenkin huomauttaa, että sen vastuulla on jätetaksan hyväksyvä viranomaisena huolehtia siitä, että jätetaksa täyttää sille asetetut jätelain vaatimukset. Kuten asiaa koskevissa asiantuntijalausunnoissa tuodaan esille, putkikeräysjärjestelmiä koskeva sääntely on puutteellista. Ympäristöministeriön jätelain tulkintaa ja tarkentamistarvetta koskeva kannanotto huomioiden, putkikeräysjärjestelmää ja sen taustalla olevia yksityisoikeudellisia järjestelyjä sekä kiinteistönhaltijan vastuulla olevaa jätteen vastaanottopaikan järjestämisvastuuta koskevaa sääntelyä tulee tarkastella siten, että kunnan järjestämä jätehuolto alkaa koonta-asemalta. Tämän takia jätehuoltolautakunta on joutunut esittämään putkijärjestelmän ylläpito- ja rahoituskulujen poistamista jätetaksasta. Jätehuoltoviranomaisella ei ole toimivaltaa siinä, millä tavoin kyseiset kustannukset rahoitetaan.
---	--

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

putkikeräysjärjestelmän tulevaisuutta koskeville hallituille ratkaisuille. PP yhtyy em. huomioihin ja katsoo tärkeäksi, että putkikeräisyhtiön toiminnan jatkuvuuden mahdollistavien ratkaisujen muodostumiselle varataan muutoksen vaikutukset huomioiden riittävästi aikaa.	Annetun palautteen perusteella päätökseen esitetään asetettavaksi reilun puolen vuoden mittainen siirtymäaika ennen kuin muutettu jätetaksa astuu voimaan. Siirtymäajan avulla pyritään varmistamaan, että putkikeräisyhtiöllä sekä putkikeräysjärjestelmän käyttäjiksi liittyneillä asunto-osakeyhtiöillä ja pientaloilla on riittävästi aikaa yksityisoikeudellisia sopimuksia koskevaan tarkasteluun. Pitkä siirtymäaika antaa myös mahdollisuuden varmistaa, että Tampereen kaupungilla ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:llä on riittävä aika muutoksen toimeenpanoon ja viime kädessä korvaavan jätehuoltojärjestelmän suunnitteluun ja toimeenpanoon.
Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry: Kiinteistöliitto Pirkanmaasta Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry on kiinteistönomistajien edunvalvoja ja kiinteistöalan asiantuntijaorganisaatio Pirkanmaalla. Yhdistykseen kuuluu yli 3 400 jäsenkiinteistöä, pääasiassa asunto-osakeyhtiötyyppisiä asuinkerros- ja rivitaloyhtiöitä, joissa asuu yli 180 000 pirkanmaalaista. Jäsenistöön kuuluu sekä omistus- että vuokratalkiinteistöjä. Yhdistys on valtakunnallisen Suomen Kiinteistöliiton jäsenyhdistys. Lausunto Jätehuoltomääräyksiin ehdotetut muutokset perustuvat alueellisen jätehuoltolautakunnan 20.5.2025 tekemään uuteen tulkintaan siitä, mikä katsotaan kunnan järjestämisvastuulle kuuluvan jätehuollon rajapinnaksi putkikeräysjärjestelmän osalta. Voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaan putkikeräysjärjestelmän syöttöpiste on määritelty keräysvälineeksi, josta kunnan jätehuollon järjestämisvastuu on alkanut. Tilattujen asiantuntijalausuntojen sekä pääkaupunkiseudulla vallitsevan käytännön perusteella alueellinen jätehuoltolautakunta on muuttamassa tulkintaa siten, että	Jätehuoltolautakunta huomauttaa, että tulkinna muutos perustuu asiasta annettuihin lausuntoihin ja ennen kaikkea ympäristöministeriön, jätelain tulkinna varaisuuden vuoksi, antamaan tulkintaohjeeseen asiaa koskien. Ympäristöministeriön tulkintaohjeen mukaan putkikeräysjärjestelmän ylläpito ei kuulu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle, eikä näitä kustannuksia voida kattaa julkisoikeudellisella jätetaksalla. Kyse ei ole jätehuoltolautakunnan mielipiteestä, vaan lainsäädäntöön ja sitä koskeviin asiantuntijalausuntoihin perustuvasta vastuunjaosta.

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

putkikeräysjärjestelmän osalta keräysväline onkin koonta-aseman kontti. Näin ollen varsinainen putkikeräysjärjestelmä ylläpitoinen ja rahoituksineen ei enää kuuluisi julkisoikeudellisen jätetaksan piiriin. Jätehuoltomääräysten muutos vaikuttaa perustellulta, mutta sen voimaantulolla on merkittäviä seurannaisvaikutuksia putkikeräysjärjestelmän piirissä oleville. Pirkanmaan Jätehuollon toimialueella putkikeräysjärjestelmä toimii Vuoreksen ja Ranta-Tampellan alueilla. Molemmilla alueilla kiinteistönomistajat on kaavamääräyksiin ja maanluovutus sopimusten velvoittein pakotettu liittymään jätehuollon putkikeräysjärjestelmään. Järjestelmää on rahoitettu tätä varten perityillä liittymismaksuilla. Putkikeräysjärjestelmä on perustamiskustannuksiltaan yleisemmin käytettyä pinta-astia- tai syväkeräysjärjestelmiä kalliimpi. Putkikeräyksen piirissä olevat kiinteistöt ovat maksaneet myös huomattavasti korkeampia, jopa kolminkertaisia jätehuoltomaksuja kuin muiden järjestelmien piiriin kuuluneet. Ehdotettujen jätehuoltomääräysten eriyttäessä julkisoikeudellisesta jätetaksasta putkikeräysjärjestelmän ylläpito-, käyttö-, huolto-, korjaus- ja rahoituskulut, nämä kustannukset jäisivät putkikeräysyhtiöiden ja kiinteistönomistajien sovittaviksi. Mikäli uusia sopimuksia putkikeräysyhtiöiden ja kiinteistönomistajien välillä ei saataisi kattavasti tehtyä, esimerkiksi korkeista kustannuksista johtuen, vaarantuisi koko putkikeräysjärjestelmän toiminta sekä hinnoittelultaan että kannattavuudeltaan. Jätehuoltomääräysten ja -taksan muutokset eivät saa johtaa tilanteeseen, jossa putkikeräysjärjestelmien piirissä olevien kiinteistöjen jätehuolto jää edes hetkellisesti ratkaisemattomaan pattitilanteeseen.	Jätehuoltolautakunta tunnistaa Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry:n esille nostaman huolen siitä, että muutoksen voimaantulolla voi olla merkittäviä seurannaisvaikutuksia putkikeräysyhtiöille ja putkikeräysjärjestelmän piirissä oleville. Jätehuoltolautakunta kuitenkin huomauttaa, että sen vastuulla on jätetaksan hyväksyvä viranomaisena huolehtia siitä, että jätetaksa täyttää sille asetetut jätelain vaatimukset. Kuten asiaa koskevissa asiantuntijalausunnoissa tuodaan esille, putkikeräysjärjestelmiä koskeva sääntely on puutteellista. Ympäristöministeriön jätelain tulkintaa ja tarkentamistarvetta koskeva kannanotto huomioiden, putkikeräysjärjestelmää ja sen taustalla olevia yksityisoikeudellisia järjestelyjä sekä kiinteistönhaltijan vastuulla olevaa jätteen vastaanottoaikan järjestämisvastuuta koskevaa sääntelyä tulee tarkastella siten, että kunnan järjestämä jätehuolto alkaa koonta-asemalta. Tämän takia jätehuoltolautakunta on joutunut esittämään putkijärjestelmän ylläpito- ja rahoituskulujen poistamista jätetaksasta. Jätehuoltoviranomaisella ei ole toimivaltaa siinä, millä tavoin kyseiset kustannukset rahoitetaan. Jätehuolto on lakisääteinen välttämättömyyspalvelu, jonka on toimittava kaikkina aikoina ja kaikissa olosuhteissa. Alueellinen jätehuoltolautakunta jakaa Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry:n esittämän näkemyksen siitä, että putkikeräysjärjestelmien tulevaisuuteen liittyvä epävarmuus ei saa missään tilanteessa johtaa siihen, että alueen jätehuolto jäisi järjestämättä, jos putkikeräysjärjestelmien toiminta jouduttaisiin lakkauttamaan. Tämän takia jätehuoltoviranomainen on yhdessä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ja Tampereen kaupungin kanssa käynnistänyt aktiivisesti etenevän työn, jonka tarkoituksena on varautua tilanteeseen, jossa alueen jätehuolto jouduttaisiin korvaamaan muilla ratkaisulla. Kiinteistöliitto Pirkanmaan esille nostamat seikat huomioidaan mahdollisen korvaavan järjestelmän suunnittelussa.
--	--

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toiminta-alueella on jätehuolto ollut järjestelyiltään hyvin toimivaa ja Kiinteistöliiton tekemien vertailujen mukaan kustannuksiltaanakin -putkikeräystä lukuun ottamatta – valtakunnallisesti edullista. Tavoitteena tulee olla toimiva ja kohtuuhintainen jätehuolto myös Vuoreksen ja Ranta-Tampellan alueilla. Koska Tampereen kaupunki on velvoittanut kiinteistöt liittymään putkikeräysjärjestelmään, tulee myös sen ottaa vastuuta tästä tavoitteesta. Siinä tapauksessa, että putkikeräysjärjestelmä ajettaisiin alas kannattamattomana ja kalliina järjestelmänä, tulee Pirkanmaan Jätehuollon yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa varmistaa se, että putkikeräysalueilla jätehuolto voidaan osakassopimuksista ja kaavasta huolimatta järjestää muulla tavoin, esimerkiksi lähikeräyksenä. Mahdollisesta keräysvälineiden muutoksista ei myöskään saa aiheutua lisäkustannuksia kiinteistönomistajille.	
Yksityishenkilö 1: Viitaten § 25 päätösehdotukseen alueellisen jätehuoltolautakunnan kokouksessa 20.5.2025 (TRE:4285/02.04.03/2024), esitän huomautukseni ja vastalauseeni alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksan luonnoksesta seuraavin oikeudellisin ja hallinnollisin perustein. 1. Jätehuollon järjestämismvastuu alkaa kiinteistön syöttöluukulta – ei koonta- asemalta Jätelain (646/2011) 32 §:n mukaan kunta vastaa asumisessa syntyvän jätteen jätehuollon järjestämisestä. Jätelain 40 § puolestaan säättää, että jäte on toimitettava kunnan määräämään paikkaan, joka voi olla myös ”kiinteistöjen haltijoiden yhteisesti järjestämä vastaanottopaikka”. Lain sanamuoto ei rajoita tätä paikkaa koonta- asemaan, vaan nimenomaan mahdollistaa tulkinnan, että	Ympäristöministeriön jätehuoltolautakunnalle antaman jätelakia koskevan tulkintaohjeen mukaan putkikeräysalueella jätelain 40 §:n mukaisena jätteen vastaanottopaikkana toimii jätteen koonta-asema. Niiden jätteiden osalta, joita ei kerätä putkikeräysjärjestelmässä, vastaanottopaikkana toimivat putkikeräysjärjestelmää täydentävät lähikeräyspisteet. Edelleen ympäristöministeriön antaman lausunnon mukaan putkikeräysjärjestelmässä kerätty jätteet siirtyvät kunnan jätehuollon järjestämismvastuulle koonta-asemalla ja edellä mainituissa

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

vastaaottopaikka voi sijaita kiinteistön välittömässä yhteydessä – kuten putkikeräysjärjestelmän syöttöluukulla. Se, että alueellinen jätehuoltolautakunta nojaa taksaesityksessään tulkintaan, jonka mukaan jätehuollon järjestämisvastuu alkaisi vasta koonta-asemalta, on oikeudellisesti mielivaltainen ja kuntavastuuta väistävä tulkinta, joka ei perustu jätelain loogiseen tai tarkoituksenmukaiseen soveltamiseen. Tekninen tosiasia on, että jäte siirtyy kunnalliseen hallintaan heti, kun se tiputetaan syöttöluukusta järjestelmään – ei vasta kilometrien päässä sijaitsevassa koontipisteessä.	täydentävissä lähikeräyspisteissä. Kyse ei ole jätehuoltolautakunnan mielipiteeseen perustuvasta asiasta, vaan lainsäädäntöön ja sitä koskeviin asiantuntijalausuntoihin perustuvasta asiasta.
2. Kaupunki on vastuunalainen – suunnitellut, kaavoittanut ja velvoittanut järjestelmään liittymisen Tampereen kaupunki on vuosien ajan osallistunut aktiivisesti putkikeräysjärjestelmän toteuttamiseen aluesuunnittelussa ja asemakaavoituksessa. Esimerkiksi Vuoreksen ja Ranta-Tampellan alueilla: - Putkikeräysjärjestelmä on sisällytetty kaavoituksen lähtöoletuksiin; - Kaupunki on ollut perustaja ja taustavaikuttaja järjestelmäyhtiöissä; - Tontinluovutusehdoissa on edellytetty liittymistä putkikeräysjärjestelmään; - Rakennuslupien ja aluerakentamissopimusten yhteydessä liittyminen on ollut velvoittava edellytys.	Putkikeräysjärjestelmä on lisäpalvelu normaalin kunnan jätehuoltovastuun ja -palvelun lisäksi. Lisäpalvelusta ovat sopineet yhtiöikeudellisesti putkikeräisyhtiön osakkaat ja Vuoreksen pientaloasukkaat. On totta, että sopiminen on ollut pakon sanelemaa, koska alueen asemakaavoitus ja maanluovutus sopimukset ovat putkikeräysjärjestelmää edellyttäneet. Se, että kyse on ollut pakon sanelemasta sopimisesta, ei kuitenkaan vaikuta siihen, onko putkikeräysjärjestelmä ja sen toiminta kunnan jätehuoltovastuulla, jolloin sitä voitaisiin rahoittaa julkisoikeudellisella jätemaksulla.
Kaupunki ei voi ensin käyttää julkista valtaansa pakottavaan kaavoitukseen ja liittymisvelvoitteeseen – ja sen jälkeen vetäytyä kustannusvastuusta väittämällä, ettei jätehuolto ala kiinteistöiltä. Tämä on räikeä esimerkki hallinnollisesta vastuunkierrosta, jota ei voida hyväksyä oikeusvaltiossa.	Jätetaksaehdotus perustuu voimassa olevaan jätelainsäädäntöön, asiantuntijalausuntoihin sekä ympäristöministeriön tulkintaohjeisiin ja linjauksiin. Putkikeräysjärjestelmän operointi ei kuulu ympäristöministeriön kannanotto huomioiden kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle, eikä näitä kustannuksia voida kattaa julkisoikeudellisella jätetaksalla. Kyse ei ole hallinnollisesta vastuunkierrosta, vaan lainsäädäntöön ja sitä koskeviin asiantuntijalausuntoihin perustuvasta vastuunjaosta sekä vastuuministeriön ilmaisemasta lainsäädännön muutostarpeesta.

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

3. Kiinteistöjen liittymismaksut – investointikustannusten korvaaminen ja omaisuuden suoja Putkikeräysjärjestelmään liitetyiltä kiinteistöiltä on peritty liittymismaksuja, joiden suuruus on useissa tapauksissa ollut tuhansia euroja. Nämä maksut on peritty sillä perusteella, että ne kattavat järjestelmän rakennus- ja investointikuluja. Maksun on kerännyt kaupungin tai sen yhtiöiden perustama taho, joka toimii julkisen vallan mandaatilla. Tällöin liittymismaksulla on ollut julkisoikeudellinen luonne, vaikka sen oikeusperusta ei ole ollut aina yksiselitteinen.	Putkikeräykseen liittymisestä tai siitä seuraavista velvoitteista päättäminen ei ole alueellisen jätehuoltolautakunnan toimivallassa, vaan kyse on yksityisoikeudellisista sopimuksista putkiverkkojen ja kiinteistöjen haltijoiden välillä. Liittymismaksun perimisestä ja sen suuruudesta päättää putkikeräysyhtiöiden hallitukset. Liittymismaksu maksetaan alueen putkikeräysyhtiölle ja maksujen mahdollisesta palautuksesta säädellään järjestelmään liittyneiden kiinteistöjen ja putkikeräysyhtiöiden välisissä liittymissopimuksissa. Edellä mainitun takia putkikeräysjärjestelmän liittymismaksut eivät kytkeydy nyt käsitteilyssä olevaan julkisoikeudelliseen jätetäkseen, eikä alueellisella jätehuoltoviranomaisella ole toimivaltaa mielipiteen jättäjän esittämässä vaatimuksissa. Nämä tulee ohjata ensi sijassa putkikeräysyhtiöille.
Jos järjestelmä päätetään myöhemmin ajaa alas tai kustannukset siirretään osin tai kokonaan yksityisoikeudellisesti kiinteistöjen vastuulle, liittymismaksuista tulee maksaa täysi palautus liittyjälle. Kyse ei ole tavanomaisesta yksityisestä palvelusopimuksesta, vaan perustuslain 15 §:ssä turvattu omaisuuden suoja. Maksun peruste –pakollinen liittyminen ja julkinen kaavoitus päätös – tarkoittaa, että kansalainen on joutunut siirtämään varojaan kunnalliseen järjestelmään ilman vaihtoehtoa. Tällaisen maksun myöhempi arvottomuus ilman korvausta on perusoikeusloukkaus. 4. Asiantuntijalausuntojen painottuminen järjestelmän edunsaajille Esityksen tueksi tilattujen asiantuntijalausuntojen sisältö ei ole neutraalia. Osa lausunnoista on tilattu suoraan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toimeksiannosta tai yhteistoimeksiantona. On ilmeistä, että esityksen valmistelussa ei ole haettu riippumatonta tulkintaa jätelain oikeusvaikutuksista, vaan lausuntojen tavoitteena on ollut varmistaa,	Mielipiteen jättäjän näkemys siitä, että valmistelussa ei olisi haettu riippumatonta jätelain tulkintaa on perusteeton. Jätehuoltoviranomainen on pyrkinyt selvittämään putkikeräysjärjestelmiin liittyviä oikeudellisia kysymyksiä useiden toisistaan riippumattomien asiantuntijalausuntojen avulla. Tulkintaa apua on pyydetty, koska voimassa olevan jätelain säännöksissä ei ole

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

ettei kunnalle tai sen yhtiöille muodostu oikeudellista tai taloudellista vastuuta. Tällainen toimintatapa on vastoin hallintolain 6 §:n mukaista puolueettomuusperiaatetta ja horjuttaa luottamusta jätehuollon viranomaispäätösten legitimitettiin.	erikseen huomioitu tilannetta, jossa jollakin tietyllä alueella kiinteistöjen jätehuolto on hoidettu alueellisen putkikeräysjärjestelmän avulla. Tulkinta-apua on pyydetty mm. ympäristöministeriöltä, joka vastaa jätelainsäädännön valmistelusta. Jätehuoltolautakunta huomauttaa lisäksi, että jätetaksan muuttamiseen johtaneet seikat ovat nousseet ensimmäisen kerran esille jätehuoltoviranomaisesta riippumattomista syistä Ranta-Tampellan taloyhtiöiden tilaamassa asiantuntijalausunnossa (OTT Tapio Määttä). Ko. lausunto on laadittu kiinteistön haltijoiden asemaa painottavana kuten mielipiteen jättäjäkin peräänkuuluttaa. Huomionarvoista on, että kaikki viisi riippumatonta asiantuntijaa (Tapio Määttä, HPP Asianajotoimisto Oy, Suomen Kuntaliitto, Ympäristöministeriö, Borenius Asianajotoimisto Oy) ovat päätyneet samankaltaiseen lopputulokseen toisistaan riippumatta.
5. Luottamuksensuojaja ja hallinnollinen oikeusturva Hallinto-oikeudellisessa järjestelmässä kansalaisella on oikeus luottaa siihen, että viranomaisten toimet ovat johdonmukaisia, oikeudenmukaisia ja perustuvat lakiin. Putkikeräysjärjestelmään liittyneillä kiinteistöillä on ollut perusteltu syy olettaa, että liittyminen takaa oikeudenmukaisen ja kohtuullisen kohtelun jätemaksuissa. Mikäli järjestelmä nyt osittain yksityistetään tai julkisoikeudellinen maksupohja rajataan keinotekoisesti koonta-asemalle, tämä loukkaa oikeudellista luottamuksensuojaa ja hallinnon periaatteita.	Putkikeräysjärjestelmään liittymisen ei ole luonut oikeutettua odotusta siitä, että kaikki järjestelmän kustannukset katettaisiin jätetaksan kautta, eikä aikaisempi käytäntö estä taksan muuttamista lainsäädäntöä koskevien tulkintojen tarkentua. Putkikeräysjärjestelmiä koskeva sääntelyn on todettu kaikissa asiantuntijalausunnoissa olevan puutteellista ja tulkinnanvaraista, Ympäristöministeriö on ilmoittanut selvittävänsä sääntelyä. Jätetaksamuutos ennakoii osaltaan jätelainsäädännön muutoksia huomioiden ympäristöministeriön kannanoton.
6. Vaatimus Esitän, että jätehuoltolautakunta ei hyväksy esitettyä taksaluonnosta sellaisenaan, vaan palauttaa sen uudelleen valmisteltavaksi seuraavien peruslinjausten mukaisesti:	Jätehuoltolautakunta huomauttaa, että jätetaksaehdotus perustuu voimassa olevaan jätelainsäädäntöön ja asiantuntijalausuntoihin sekä ympäristöministeriön tulkintaohjeisiin ja linjauksiin. Kunta ei voi siirtää jätelain mukaisia lakisääteisiä jätehuollon palvelutehtäviä muulle kuin kuntien omistamalle yhtiölle (jätelaki 43 §). Putkikeräysyhtiöt eivät ole

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

- Jätehuollon järjestämistä vastuun on katsottava alkavan kiinteistön syöttöluukulta, ja sitä vastaavat kustannukset on sisällytettävä julkisoikeudelliseen jätetaksaan; - Kiinteistöiltä perityt liittymismaksut on huomioitava oikeudellisenä investointina, joka oikeuttaa omaisuuden suojaan ja mahdolliseen hyvitykseen järjestelmän alasajon tai kustannusrakenteen muutoksen yhteydessä; - Lausuntoprosessiin on tuotava riippumattomia ja kiinteistönhaltijoiden asemaa painottavia oikeudellisia arvioita, ei pelkästään kaupungin ja yhtiöiden edun mukaisia näkemyksiä; - Mikäli päätös hyväksytään nykyisellään, tulee siitä tehdä valitus hallinto-oikeuteen perustuslain 6 §, 15 § ja 21 §:n sekä hallintolain 6 §:n perusteella.	kuntien omistamia yhtiöitä, eikä jätelain mukaisia kunnalle kuuluvia lakisääteisiä tehtäviä voi siirtää ko. yhtiöille. Jätelain mukaisia kunnan jätemaksuja voidaan käyttää ainoastaan kunnan vastuulla olevan jätehuollon järjestämisen kustannuksiin. Putkijärjestelmän ylläpidon tai investoinnin rahoituksen kustannukset eivät ole jätetaksan valmistelun yhteydessä saadun tulkintaohjeistuksen mukaan sellaisia kustannuksia, joita julkisoikeudellisilla jätemaksuilla voidaan rahoittaa. Myöskään tämä asia ei ole tarkoituksenmukaisuusharkintaan perustuva, vaan jätelain 9 luku säätelee yksityiskohtaisesti kunnan jätemaksuja koskevia asioita. Liittymismaksuihin liittyvät kysymykset eivät kuulu jätehuoltoviranomaisen toimivaltaan, eikä niillä ole merkitystä julkisoikeudellista jätetaksaa käsitellessä. Lopuksi jätehuoltolautakunta huomauttaa, että asian valmistelu on ollut edellä kuvatus mukaisesti kattava ja riippumaton. Jätehuoltolautakunta huomauttaa samoin, että asian valmistelun yhteydessä Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry on kiinteistön omistajien edunvalvojana jättänyt lausuntonsa asiaan.
Yksityishenkilö 2: Jätetaksan tulee sisältää jätteiden keruu SYÖTTÖPISTEELTÄ alkaen eikä koonta-asemalta. Nyt esitetty muutos nostaisi määrättyllä alueella asuvien jätekustannukset moninkertaisiksi verrattuna normaali-jätekeräysalueella asuviin. Tämä ei ole yhdenvertaisuuslain mukaista. Taksa ei voi myöskään perustua rakennuksen kerrosneliömetreihin vaan on perustuttava olemassaolevan lain hengen mukaisesti syntyvän jätteen määrään/tyhjennyskertoihin.	Jätetaksaehdotus perustuu voimassa olevaan jätelainsäädäntöön, asiantuntijalausuntoihin sekä ympäristöministeriön tulkintaohjeisiin ja linjauksiin. Putkieräysjärjestelmän operointi ei kuulu ympäristöministeriön kannanotot huomioiden kunnan jätehuollon järjestämistä vastuulle, eikä näitä kustannuksia voida kattaa julkisoikeudellisella jätetaksalla. Kyse ei ole jätehuoltolautakunnan mielipiteeseen perustuvasta asiasta, vaan lainsäädäntöön ja sitä koskeviin asiantuntijalausuntoihin perustuvasta vastuunjaosta sekä vastuuministeriön ilmaisemasta lainsäädännön muutostarpeesta. Yhdenvertaisuutta koskeviin asioihin liittyen jätehuoltolautakunta toteaa, että julkisoikeudellinen jätemaksu koostuu jatkossa jätteen käsittelystä, kuljetuksesta ja perusmaksusta kuten muuallakin alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueella. Nyt käsitellyssä oleva jätetaksaesitys ei siten aseta putkijärjestelmän alueilla asuvia kuntalaisia toisistaan eriarvoiseen asemaan. Jätteen keräyksen

	järjestelyt kiinteistöillä (esim. jätetilojen rakentaminen, syväkeräyssäiliöiden investoinnit tms) eivät kuulu muuallakaan kunnan rahoitettavaksi tai julkisoikeudellisilla jätemaksuilla katettaviksi. Näitä osin menettely ei myöskään tältä osin aseteta alueiden asukkaita eriarvoiseen asemaan. Jätehuoltolautakunnalla ei ole toimivaltaa mahdollisten yksityisoikeudellisten maksujen määrittelyssä. Mielipiteessä esitetty väite siitä, ettei jätetaksaa voisi perustua rakennuksen kerrosneliömetreihin, on virheellinen. Euroopan Unionin tuomioistuimen ratkaisu (C-254/08) mahdollistaa jätehuollon järjestämisestä aiheutuvien kustannusten taskemisen ja jakamisen muun ohella jätteen haltijoiden käyttämien kiinteistöjen pinta-alojen ja kyseisten tilojen käyttötarkoituksen perusteella.
15 Ranta-Tampellan alueen taloyhtiön kirjelmä jätetaksan valmisteluun: 1 Asian tausta As Oy Tampereen Fokka, As Oy Tampereen Styri, As Oy Tampereen Fender, As Oy Tampereen Näsinkeula, As Oy Tampereen Ykköspurje, As Oy Tampereen Kanavanluotsi, As Oy Tampereen Näsintähystäjä, As Oy Tampereen Itäviitta, As Oy Tampereen Rantakaari, As Oy Tampereen Aallonharja, As Oy Tampereen Kanavanvahti, As Oy Tampereen Kanavamestari, Ranta-Tampellan Masuuni, Ranta-Tampellan Laituri ja Ranta-Tampellan Kaplan -nimiset taloyhtiöt (jäljempänä Ranta-Tampellan taloyhtiöt) ovat kääntyneet Kiinteistölakimies Suomi Oy:n puoleen jätetaksaa koskevassa asiassa. Ranta-Tampellan taloyhtiöt ovat ilmaisseet huolensa siitä, että yhtiöt tulitaisiin jätetaksan osalta asettamaan taloudellisesti eriarvoiseen asemaan muihin yhtä paljon jätettä tuottaviin taloyhtiöihin verrattuna. Asian juridisen taustan ja menettelyn hyväksyttävyyden selvittämiseksi	15 Ranta-Tampellan alueen taloyhtiön toimittamaan kirjelmään liittyen jätehuoltolautakunta toteaa, että julkisoikeudellinen jätetaksaesitys on valmisteltu pääosin kirjelmässä esitetyllä tavalla. Nyt käsittelyssä olevasta julkisoikeudellisesta jätetaksaesityksestä on esitetty poistettavaksi putkikeräysjärjestelmän ylläpitokulut ja investoinnin rahoituskulut. Nämä on katettava jatkossa muilla tavoin, eikä jätehuoltolautakunta ole toimivaltainen taho päättämään siitä, millä tavoin kyseiset kustannukset katetaan. Näitä osin jätehuoltolautakunnan käsittelyssä oleva julkisoikeudellinen jätetaksaesitys on kirjelmässä esitetyn kaltainen. Se vastaa siten myös kirjelmässä esille tuotuun Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisuun.

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Ranta-Tampellan taloyhtiöt ovat pyytäneet OTT, professori Tapio Määttäältä asiantuntijalausuntoa jätetaksaa koskevassa asiassa. OTT Määttä on antanut asiassa 9.9.2024 päivätyn asiantuntijalausunnon, joka toimitetaan tämän kirjelmän liitteenä. 2 12.9.2024 pidetty tapaaminen jätetaksan valmistelusta valmistelevien tahojen kanssa Ranta-Tampellan taloyhtiöiden hallituksen jäsenistä henkilö a, henkilö b, henkilö c ja henkilö d (etäyhteydellä) osallistuivat 12.9.2024 klo 15.00–16.45 pidettyyn tapaamiseen Kelloportinkadulla Pellava-kokouskeskuksessa, jossa yhtiöiden edustajat keskustelivat jätetaksan määrään ja valmisteluun liittyvistä näkökohdista. Pellava-kokouskeskuksessa pidetyssä tapaamisessa Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toimitusjohtaja Pasi Muurinen ja jätetaksan valmistelusta vastaava virkamies Anu Toppila ilmoittivat, ettei Ranta-Tampellan taloyhtiöiden jättemaksuja olisi tarkoitus mitoittaa vastaamaan yhtiöiden tosiasiasa tuottamaa jätteen määrää, vaan että yhtiöiltä perittävällä jätetaksalla olisi tarkoitus kattaa putkikeräysjärjestelmän investointikuluja siten, että putkikeräysjärjestelmän rakentamiseen otettu pitkäaikainen laina saataisiin maksettua takaisin noin 35 vuoden laina-ajassa. Tapaamisessa Ranta-Tampellan taloyhtiöiden hallituksen jäsenet ilmaisivat, ettei tietyn alueen kiinteistöjen haltioihin voida kohdistaa tällaisia maksuja, koska asian suhteen on Euroopan Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä (ks. EU:C:2017:242 perusteluiden kohdat 17–18, 30 ja 32) ennakoratkaisuna linjattu, että jätehuollon järjestämisestä aiheutuvien pääomainvestointien rahoituskulujen kohdentaminen vain tietyn pienen alueen kiinteistöjen haltioihin on kiellettyä.	Yhdenvertaisuutta koskeviin asioihin liittyen jätehuoltolautakunta toteaa, että julkisoikeudellinen jättemaksu koostuu jatkossa jätteen käsittelystä, kuljetuksesta ja perusmaksusta kuten muuallakin alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueella. Nyt käsittelyssä oleva jätetaksaesitys ei siten aseta putkijärjestelmän alueilla asuvia kuntalaisia toisistaan eriarvoiseen asemaan. Muista toimialueista poiketen jättemaksun esitetään kuitenkin jatkossakin määrättyvän suurikiinteistöillä asemakaavassa kaavoitettuihin kerrosneliömetreihin perustuvana ja pienikiinteistöillä huoneistokohtaisena kiinteänä vuosimaksuna. Kiinteät vuosimaksut ovat jätelain mukaan mahdollisia esimerkiksi usealle jätteen haltijalle järjestettyyn yhteiseen vastaanottopaikkaan tuodun jätteen jättemaksujen kohdentamisessa. Putkikeräysjärjestelmän koonta-asema on edellä mainittu usean käyttäjän yhteinen jätteen vastaanottopaikka. Myös Euroopan Unionin tuomioistuimen ratkaisu (C-254/08) mahdollistaa jätehuollon järjestämisestä aiheutuvien kustannusten laskemisen ja jakamisen muun ohella jätteen haltijoiden käyttämien kiinteistöjen pinta-alojen ja kyseisten tilojen käyttötarkoituksen perusteella. Näiltä osin nyt käsittelyssä oleva jätetaksa on jätelain mukainen. Putkiyhtiöt ovat ilmoittaneet, että ne pyrkivät sopimaan yksityisoikeudellisesti jätetaksasta poistettavien putkijärjestelmien ylläpito- ja rahoituskulujen kattamisesta. Tämän takia julkisoikeudellisen jättemaksun lisäksi alueen asukkaille tulisi maksettavaksi mahdollinen yksityisoikeudellinen käyttömaksu putkikeräysjärjestelmän käyttöä koskien. Jätteen keräyksen järjestelyt kiinteistöillä (esim. jätetilojen rakentaminen, syväkeräyssäiliöiden investoinnit tmv) eivät kuitenkaan kuulu muuallakaan kunnan rahoitettavaksi tai julkisoikeudellisilla jättemaksuilla katettaviksi. Näiltä osin menettely ei myöskään tältä osin aseteta alueiden asukkaita eriarvoiseen asemaan.
---	---

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tapaaamisessa käytiin keskustelua siitä, että Pirkanmaan Jätehuolto Oy:llä ja Ranta-Tampellan taloyhtiöillä on tarkkaan tiedossa, kuinka paljon Ranta-Tampellan taloyhtiöt tuottavat jätettä ja minkä hintaiseksi tuotetun jätteen määrään perustuvat jätemaksut ovat muodostuneet. Tapaaamisessa Ranta-Tampellan taloyhtiöiden edustajat ilmaisivat, ettei esitetty 151–502 prosentin hinnankorotus tuotetun jätteen määrään perustuviin jätemaksuihin verrattuna täytä jätelain esitoissa säädettyjä edellytyksiä siitä, ettei maksuilla aseteta kunnan eri alueita perusteettomasti toisistaan poikkeavaan asemaan. Tapaaamisessa jatkotoimiksi sovittiin, että OTM Lensu laatii jätetaksan valmistelusta vastaaville tahoille taloyhtiöiden puolesta kirjallisen lausuman, jonka liitteenä toimitetaan OTT Määtän 9.9.2024 päivätty asiantuntijalausunto ja muut asiaa koskevat liitteet. 3 Eriävälle jätetaksalle ei ole hyväksyttäviä perusteita – kuntalaisten yhdenvertaisuus edellyttää tuotetun jätteen määrään perustuvan jätetaksan säätämistä Ranta-Tampellan taloyhtiöt viittaavat ohessa tämän lausuman liitteenä toimitettavaan materiaaliin ja toteavat, ettei saman kunnan alueella asuvia asukkaita saa laittaa taloudellisesti eriarvoiseen asemaan siten, että julkioikeudellisella maksulla kohdistetaan rajattujen alueiden asukkaille taloudellisilta luonteiltaan merkittävän suuria maksuja. Jätedirektiivin ja jätelain tarkoituksena on ollut se, että jätemaksut perustuvat tuotetun jätteen määrään ja ettei kuntalaisia kohdella epäyhdenvertaisesti. Jätelain esitoissa on kuvattu, että jätehuollon osuus kiinteistöhuollon kokonaiskustannuksista on asumismuodosta riippuen noin 3–5 prosenttia (HE 199/2010 vp., s. 47). Valmistelussa oleva putkikeräysjärjestelmän piiriin kuuluvien kiinteistöjen vuosimaksu 4,03 euroa (sis. alv 24 %) asemakaavan mukaista kerrosneliometriä kohden poikkeaisi merkittävästi tästä lain esitoissa kuvatusta. Jäteputkitaksa	Jätehuoltolautakunta huomauttaa lopuksi, että kirjelmässä esille tuotu hinnankorotus johtuu putkikeräysjärjestelmän käyttööttövaiheesta, jolloin alueella ollut väliaikainen jätehuoltoratkaisu korvattiin putkikeräysjärjestelmällä vuoden 2024 lopulla.
---	--

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

vastaisi tällöin noin 15 prosenttia joidenkin Ranta-Tampellan taloyhtiöiden kiinteistön hoitokuluista. Jätelain esitoissa jätemaksun perusteluissa (HE 199/2010 vp., s. 110) ei ole säädetty, että pääomainvestointien kulu voisi olla jätemaksun peruste. Jätelain esitoissa mainitut jätemaksun maksuperusteet ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. Jätelain esitoissa (HE 199/2010 vp., s. 110) hyväksyttävänä syynä erisuuruisille maksuille ei ole pidetty edes poikkeavaa kuljetusmatkaa, vaikka selvää on, että jätehuoltoautolla kuljettava pidempi matka on omiaan nostamaan jätehuollon aluekohtaisia kustannuksia. Kielto perustuu kansalaisten tasavertaisen kohtelun vaatimukseen. Asia on ilmaistu lain esitoissa lausumalla, että: ”Säännönmukaisessa jätteen kiinteistöittäisessä keräyksessä jätteen kuljetusmatkaa ei voitaisi käyttää maksun määräytymisperusteena. Kansalaisten tasavertaisen kohtelun toteuttamiseksi saman kunnan alueella asuivilta perittävien jätemaksujen ei tulisi olla riippuvaisia etäisyydestä jätteen käsittelypaikkaan”. Eri kuljetusmatkat omaavien jätteiden ja eri jätteenkeräysjärjestelmät omaavien jätteiden maksuja tulee arvioida analogisesti. Maksujen tulee perustua tuotetun jätteen määrään. Jätteen keräämistapa ei ole hyväksyttävä syy asettaa kuntalaiset eriarvoiseen asemaan. Mikäli kuntalaiset taloudellisesti eriarvoistava menettely katsottaisiin ylipäättään sallittavaksi, tulee OTT Määtän lausunnossa kuvatulla tavalla korotuksen hyväksyttävyyden arvioinnissa huomioida, että putkikeräysjärjestelmään kuuluvien kiinteistöjen jätetaksan kertakorotus on muodostumassa oikeudellisesti arvioiden ilmeisen kohtuuttomaksi (ks. lausunnon kappale 6 lausunnon keskeiset johtopäätökset). 4 Jatkotoinimet	
---	--

LIITE 3 Vastineet asiasta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Ranta-Tampellan taloyhtiöt pyytävät, että jätetaksasesitys laaditaan siten, että jätetaksa mitoitetaan Ranta-Tampellan alueella vastamaan yhtiöiden tosiasiallisesti aiheuttaman jätteen määrää ja jätteen noutokertoja.	
---	--